

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN,
DE ALGEMENE ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES
GÉNÉRALES ET DE LA FONCTION PUBLIQUE

woensdag

16-01-2002

14:00 uur

mercredi

16-01-2002

14:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over "de sluiting van de overheidsdiensten" (nr. 6068)

Sprekers: **Karel Van Hoorebeke, Luc Van den Bossche**, minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen

Samengevoegde interpellaties en vraag van - de heer Geert Bourgeois tot de eerste minister over "het statuut van de communicatieadviseur van de eerste minister en daaraan verbonden gevolgen" (nr. 1053)

- de heer Yves Leterme tot de eerste minister over "de gunningsprocedure met betrekking tot een opdracht voor het begeleiden van de communicatie inzake de hervorming van de administratie" (nr. 1064)

- de heer Gerolf Annemans tot de eerste minister over "de recente ontwikkelingen in het dossier van de communicatieadviseur van de eerste minister" (nr. 1065)

- mevrouw Annemie Van de Casteele tot de eerste minister over "de gunningsprocedure voor een overheidsopdracht in het kader van de Copernicushervorming" (nr. 1068)

- de heer Jean-Jacques Viseur aan de eerste minister over "de gunningsprocedure van een overheidsopdracht betreffende de begeleiding van de communicatie inzake de hervorming van de administratie" (nr. 6141)

Sprekers: **Geert Bourgeois, Yves Leterme**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Guy Verhofstadt**, eerste minister, **Gerolf Annemans**, voorzitter van de VLAAMS BLOK-fractie, **Annemie Van de Casteele, Jean-Jacques Viseur**

Moties 34

Samengevoegde vragen van 35

- de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "het gevolg dat de minister van Justitie verleent aan de beweerde onregelmatigheden bij het gunnen van een overheidsopdracht" (nr. 6083)

- de heer Tony van Parys aan de minister van Justitie over "de strijd tegen corruptie bij overheidsopdrachten door de Kanselarij" (nr. 6127)

Sprekers: **Geert Bourgeois, Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, minister van Justitie, **Guido Tastenhoye, Jean-Pol Henry**

Vraag van de heer Jean-Pol Henry aan de minister van Binnenlandse Zaken over "het telecommunicatiesysteem 'Astrid'" (nr. 5826)

Sprekers: **Jean-Pol Henry, Antoine Duquesne**, minister van Binnenlandse Zaken

SOMMAIRE

Question de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration sur "la fermeture des services publics" (n° 6068)

Orateurs: **Karel Van Hoorebeke, Luc Van den Bossche**, ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration

Interpellations et question jointes de - M. Geert Bourgeois au premier ministre sur "le statut du conseiller en communication du premier ministre et les conséquences qui en découlent" (n° 1053)

- M. Yves Leterme au premier ministre sur "la procédure d'attribution relative à un marché concernant l'accompagnement de la communication en ce qui concerne la réforme de l'administration" (n° 1064)

- M. Gerolf Annemans au premier ministre sur "les récents développements dans le dossier du conseiller en communication du premier ministre" (n° 1065)

- Mme Annemie Van de Casteele au premier ministre sur "la procédure d'attribution d'un marché public dans le cadre de la réforme Copernic" (n° 1068)

- M. Jean-Jacques Viseur au premier ministre sur "la procédure d'attribution relative à un marché public concernant l'accompagnement de la communication de la réforme de l'administration" (n° 6141)

Orateurs: **Geert Bourgeois, Yves Leterme**, président du groupe CD&V, **Guy Verhofstadt**, premier ministre, **Gerolf Annemans**, président du groupe VLAAMS BLOK, **Annemie Van de Casteele, Jean-Jacques Viseur**

Motions 34

Questions jointes de 35

- M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "les suites données par le ministre de la Justice aux prétendues irrégularités intervenues lors de l'octroi d'un marché public" (n° 6083)

- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la lutte contre la corruption lors de l'adjudication de marchés publics par la Chancellerie" (n° 6127)

Orateurs: **Geert Bourgeois, Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice, **Guido Tastenhoye, Jean-Pol Henry**

Question de M. Jean-Pol Henry au ministre de l'Intérieur sur "le système de télécommunications 'Astrid'" (n° 5826)

Orateurs: **Jean-Pol Henry, Antoine Duquesne**, ministre de l'Intérieur

Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Binnenlandse Zaken over "het functioneren van zijn administratie" (nr. 5998) <i>Sprekers:</i> Servais Verherstraeten, Antoine Duquesne , minister van Binnenlandse Zaken, Marcel Hendrickx	45	Question de M. Servais Verherstraeten au ministre de l'Intérieur sur "le fonctionnement de son administration" (n° 5998) <i>Orateurs:</i> Servais Verherstraeten, Antoine Duquesne , ministre de l'Intérieur, Marcel Hendrickx	45
Vraag van de heer Marcel Hendrickx aan de minister van Binnenlandse Zaken over "het proefproject met de elektronische identiteitskaart" (nr. 6005) <i>Sprekers:</i> Marcel Hendrickx, Antoine Duquesne , minister van Binnenlandse Zaken	49	Question de M. Marcel Hendrickx au ministre de l'Intérieur sur "le projet-pilote relatif à la carte d'identité électronique" (n° 6005) <i>Orateurs:</i> Marcel Hendrickx, Antoine Duquesne , ministre de l'Intérieur	49
Vraag van de heer Marcel Hendrickx aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de identiteitskaarten voor +75-jarigen" (nr. 6006) <i>Sprekers:</i> Marcel Hendrickx, Antoine Duquesne , minister van Binnenlandse Zaken	52	Question de M. Marcel Hendrickx au ministre de l'Intérieur sur "les cartes d'identité pour les personnes âgées de plus de 75 ans" (n° 6006) <i>Orateurs:</i> Marcel Hendrickx, Antoine Duquesne , ministre de l'Intérieur	52
Vraag van de heer Paul Tant aan de minister van Binnenlandse Zaken, over "de inplaatsstelling van de politiezones" (nr. 6045) <i>Sprekers:</i> Paul Tant, Antoine Duquesne , minister van Binnenlandse Zaken	54	Question de M. Paul Tant au ministre de l'Intérieur sur "l'installation des zones de police" (n° 6045) <i>Orateurs:</i> Paul Tant, Antoine Duquesne , ministre de l'Intérieur	54
Vraag van de heer Paul Tant aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de disfuncties in het voormalige Voerense rijkswachtkorps" (nr. 6044) <i>Sprekers:</i> Paul Tant, Antoine Duquesne , minister van Binnenlandse Zaken	57	Question de M. Paul Tant au ministre de l'Intérieur sur "les dysfonctionnements au sein de l'ancien corps de gendarmerie de Fourons" (n° 6044) <i>Orateurs:</i> Paul Tant, Antoine Duquesne , ministre de l'Intérieur	57
Vraag van de heer Marcel Hendrickx aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de federale dotatie voor politiemensen" (nr. 6075) <i>Sprekers:</i> Marcel Hendrickx, Antoine Duquesne , minister van Binnenlandse Zaken	59	Question de M. Marcel Hendrickx au ministre de l'Intérieur sur "la dotation fédérale au personnel de police" (n° 6075) <i>Orateurs:</i> Marcel Hendrickx, Antoine Duquesne , ministre de l'Intérieur	59
Vraag van de heer Filip De Man aan de minister van Binnenlandse Zaken over "Eurodac" (nr 6113) <i>Sprekers:</i> Filip De Man, Antoine Duquesne , minister van Binnenlandse Zaken	60	Question de M. Filip De Man au ministre de l'Intérieur sur "Eurodac" (n° 6113) <i>Orateurs:</i> Filip De Man, Antoine Duquesne , ministre de l'Intérieur	60
Vraag van mevrouw Anne-Mie Descheemaeker aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de toegankelijkheid van kieshekjes" (nr. 6046) <i>Sprekers:</i> Anne-Mie Descheemaeker, Antoine Duquesne , minister van Binnenlandse Zaken	64	Question de Mme Anne-Mie Descheemaeker au ministre de l'Intérieur sur "l'accessibilité des isolements" (n° 6046) <i>Orateurs:</i> Anne-Mie Descheemaeker, Antoine Duquesne , ministre de l'Intérieur	64

COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE
ALGEMENE ZAKEN EN HET
OPENBAAR AMBT

van

WOENSDAG 16 JANUARI 2002

14:00 uur

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR,
DES AFFAIRES GÉNÉRALES ET
DE LA FONCTION PUBLIQUE

du

MERCREDI 16 JANVIER 2002

14:00 heures

De vergadering wordt geopend om 14.18 uur door de heer Paul Tant, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.18 heures par M. Paul Tant, président.

01 Vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over "de sluiting van de overheidsdiensten" (nr. 6068)

01 Question de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration sur "la fermeture des services publics" (n° 6068)

01.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is normaal dat de diensten het tijdens de Kerst- en Nieuwjaarsperiode wat rustiger aan doen omdat vele mensen zich dan wensen te bezinnen over andere waarden dan het louter presteren in het maatschappelijk leven. Naar verluidt zouden de openbare diensten gedurende die periode evenwel volledig gesloten zijn en zou de bevolking daar niet van op de hoogte worden gebracht.

Als reactie op een persmededeling die ik heb verspreid, vernam ik dat een persoon op donderdag 27 december vruchteloos heeft geprobeerd te weten te komen of de Dienst Inschrijving Voertuigen van het ministerie van Verkeer op maandag 31 december 2001 open zou zijn. De telefonische oproepen van de betrokkene bleven onbeantwoord, de website bevatte geen informatie over een eventuele sluiting van de dienst en een e-mail werd evenmin beantwoord.

Burgers die in die periode een dossier met de overheidsdiensten wensten te bespreken of af te handelen, moesten ondervinden dat de diensten gesloten of niet bereikbaar waren.

Ik vernam tevens dat personen wier dossier door meer dan één departement wordt behandeld, vaak van het kastje naar de muur worden gestuurd en dat er van enige coördinatie tussen de departementen blijkbaar geen sprake is.

Graag hoorde ik de minister het principe bevestigen dat de administratie en de ambtenarij ten dienste staan van de burger en niet omgekeerd en dat de dienstverlening volgens dit principe moet worden geregeld. Klopt het dat de overheidsdiensten gedurende de Kerst- en Nieuwjaarsperiode gesloten zijn? Waarop is deze regeling

01.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Les services publics ont été fermés entre Noël et Nouvel An: pas de réponse aux appels téléphoniques ou tonalité de ligne occupée, courrier électroniques restant sans réponse et absence d'informations sur le site internet. Des plaintes ont également été formulées concernant la coordination entre les services. Les gens ont été renvoyés d'un endroit à l'autre.

Le ministre confirme-t-il que la fonction publique est bien au service du citoyen et que, dès lors, la prestation de service doit être conforme à ce principe? Est-il exact que les services étaient fermés entre Noël et Nouvel An? Pour quelle raison? La continuité des services ne doit-elle pas être assurée pendant la période des fêtes de fin d'année? En matière de coordination des services, ne cherche-t-on pas à améliorer le service à la clientèle? Quand appliquera-t-on la méthode du guichet unique?

gebaseerd: gaat het om een gebruik of werd hierover door de minister of door iemand anders beslist? Moet er niet in een continuïteit van de werking van deze diensten worden voorzien? Worden er binnen de administratie initiatieven genomen om een klantvriendelijke dienstverlening uit te werken zodat de administratie de behandeling van dossiers die onder de bevoegdheid van meer dan één departement vallen, kan coördineren? We moeten immers trachten te vermijden dat de burger van het ene departement naar het andere wordt verwezen. Er wordt de jongste tijd heel wat gesproken over het systeem van het ene loket. Wanneer zal dit systeem bij de openbare diensten worden ingevoerd?

01.02 Minister **Luc Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, ik kan de heer Van Hoorebeke bevestigen dat de administratie niet voor zichzelf leeft, maar dat de burger-gebruiker-klant centraal staat. Dat was in het verleden helaas te weinig het geval en men beperkte zich al te vaak tot de gelijke toepassing van de wet. Daarnaast moeten we rekening houden met de belangen van de werknemers van deze diensten. Niet elke vraag van de burger kan positief worden beantwoord. Er kunnen redenen zijn die een afwijzing van het verzoek van de burger noodzaken. Het kan om budgettaire redenen gaan. Normaliter moet de dienstverlening zich richten op een aantal belangen, waaronder het belang van de burger. Die belangen moeten op elkaar worden afgestemd. Indien dat onmogelijk is, moeten er prioriteiten gesteld worden. Dat is overduidelijk.

De federale overheidsdiensten sluiten inderdaad. Dat is bij koninklijk besluit van 19 november 1998 geregeld. Dat gebeurde nog door mijn voorganger, collega Flahaut. Hij baseerde zich op drie elementen en ik volg hem daar volledig in. Het eerste element is de sociologische verandering. Indien men geen beslissing ter zake zou nemen en indien men niet aan vele mensen zou weigeren om vakantie te nemen, zouden er op die momenten spontaan heel veel mensen vakantie nemen. Daardoor zouden de diensten ook gedesorganiseerd raken. Ik vind het soms een vicieuze cirkel. Het ergste zijn de mensen die komen werken wanneer alle anderen vakantie hebben. Zij komen dan vakantie op het werk nemen. De klant, de burger wordt op die manier ook niet geholpen. Vandaar dat sommige grote bedrijven het verplicht verlof hebben ingevoerd.

Er is dus een sociologische evolutie die ik heb ervaren tijdens de periode waarin ik deel uitmaak van de uitvoerende macht. Rond de kerstvakantie, de krokusvakantie, de Allerheiligenperiode en de paasvakantie zijn er vele mensen die vragen om vakantie te mogen nemen. Men zou het verlof aan een groot aantal mensen niet kunnen toestaan. Wij gaan dan in tegen de algemene sociologische tendens om steeds meer dagen gegroepeerd vakantie te nemen met het oog op een evenwicht tussen arbeid en gezinsleven.

Ten tweede is het ook een vorm van verlofefficiëntie. Een aantal feestdagen valt in het weekend en moet worden gecompenseerd. In het systeem van collega Flahaut wordt dat automatisch binnen dezelfde week gecompenseerd. Als er twee zulke dagen zijn en er moeten er volgens het koninklijk besluit vier worden gegeven, zijn er twee compensatieverlofdagen en krijgt men er twee bij. Zijn er drie, dan geeft men drie compensatieverlofdagen en krijgt men er één bij. Alle compensatieverlofdagen, die men anders in de loop van het jaar moet geven of vrij moet laten opnemen, worden dan verplicht in die

01.02 **Luc Van den Bossche**, ministre: L'administration est au service du citoyen-client. Par le passé, elle s'en tenait trop souvent aux principes d'égalité et de légalité. Mais il faut également tenir compte de l'intérêt du fonctionnaire et, dans certaines circonstances, il faut pouvoir dire non au citoyen pour des raisons budgétaires par exemple.

L'arrêté royal du 19 novembre 1998 prévoit la fermeture des services fédéraux pendant la période des fêtes pour des raisons sociologiques: une demande importante de congés durant cette période déstabilise d'office le service; il s'agit d'une forme effective de vacances: les jours de fête qui tombent pendant les week-ends sont compensés pendant cette période; il faut y ajouter un motif écologique: les bâtiments doivent être chauffés même en cas d'occupation partielle.

Cette mesure n'étant pas neuve, elle ne fait pas l'objet d'une communication très intense. D'ailleurs, la communication n'est pas encore vraiment entrée dans les mœurs. C'est certainement une lacune.

Cela dit, une continuité est assurée pour certains services, par exemple au sein des établissements pénitentiaires. L'arrêté royal prévoit toutefois que le secrétaire général doit assurer la continuité du service mais jamais nous n'avons voulu appliquer ce principe à des

week geconcentreerd. Vanuit organisatorisch oogpunt en vanuit het belang van de burger is een dergelijke regeling eigenlijk zelfs aangewezen.

Ten derde is er ook een ecologische reden. Collega Flahaut hanteerde het ecologische argument al voor de ecologen tot de regering toetraden. Een groot gebouw met slechts een handvol mensen erin moet op dezelfde manier verwarmd worden als wanneer alle 697 werknemers aanwezig zijn. Het is besparend wanneer men de verwarming in december af kan zetten.

Die drie redenen hebben collega Flahaut geïnspireerd. Ik geef toe dat er geen bijkomende communicatie is aangezien het sinds jaren traditie is. U hebt wellicht gelijk dat men het op de websites heeft vergeten te melden. Het is een typische fout. Communicatie behoort niet tot de traditie en de Pavlovreflexen van die administratie. Ik pleit op dat vlak schuldig.

U vraagt of er dan geen continuïteit is. Voor de gevangenen is die er bijvoorbeeld wel. Anders hadden wij ook aan de gedetineerden een kerstvakantie moeten aanbieden, wat niet onmiddellijk wenselijk is. Wel staat er een algemene bepaling in het koninklijk besluit van collega Flahaut. Daarin stelt hij dat elke secretaris-generaal, voorzitter in de toekomst, de opdracht heeft om rekening te houden met de continuïteit van zijn diensten en om ter zake de nodige maatregelen te nemen. Hij moet daarin zijn verantwoordelijkheid dragen. Wij moeten eerlijk toegeven dat, met uitzondering van de continue diensten, men dat nergens heeft toegepast. Het was ook niet de bedoeling het in andere dan de continue diensten toe te passen.

Het enig loket bestaat reeds in sommige elementen van de sociale zekerheid en zal in het kader van e-government worden gerealiseerd. Daarover bestaat een akkoord met de gemeenschappen en gewesten. Er is ook een stuurcomité en er werd een globale methodiek afgesproken van frontoffice over middleware naar backoffice. De backoffice moet dus ook worden geautomatiseerd. Anders krijgt men wel een input van geïnformatiseerde gegevens, maar is de output nog volgens het oude systeem. Er moet dus een global proces zijn.

In het akkoord staat dat alles intentiegestuurd moet zijn. Als men bijvoorbeeld alle gegevens over een geboorte ingeeft, zal dit automatisch aan de gemeenschappen én de gewesten worden overgemaakt. Kind en Gezin is immers een gemeenschapsmaterie. De diensten Bevolking en Rijksregister zijn een federale materie. Het volstaat dus om de inlichtingen één maal door te geven, waarna ze automatisch aan de verschillende diensten worden overgezonden. Er is dus een wisselwerking tussen de verschillende diensten. Daarvoor moet de informatisering in een gevorderd stadium zijn. Vlaanderen heeft terzake enige voorsprong en zal binnenkort reeds een aantal processen op haar eigen niveau informatiseren.

Het wordt dus een virtuele loket, een databank. Daarvoor moet de wet op de privacy worden aangepast. Dat zal binnenkort in het Parlement aan de orde komen. Ook de elektronische identiteitskaart en de elektronische handtekening vormen daarmee één geheel. De uitvoering van e-government verloopt dus zoals gepland.

services non continus.

Le guichet unique existe déjà dans certains secteurs de la sécurité sociale. Mettre en place un guichet unique est loin d'être chose aisée. Il convient en effet d'informatiser également le traitement du dossier *back office*. Sinon il ne sert à rien d'aménager un *front office* unique virtuel. Il s'agit donc d'un processus global qui s'inscrit dans l'ensemble du projet *e-government*, lequel est actuellement dans la phase de mise en oeuvre.

01.03 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik ben het eens met de filosofie, zoals ze destijds door de heer Flahaut werd voorgesteld en door u wordt bevestigd. Het maatschappelijk en professioneel leven valt in die periode echter niet stil. Ik wil het belang van de communicatie terzake toch onderstrepen. Waarom kan geen antwoordapparaat worden ingeschakeld waarop de werktijden en de sluitingsuren worden meegedeeld? Waarom staat daarover geen informatie op de webstek? Waarom kan niet met e-mails worden gewerkt? Tegenwoordig versturen bedrijven ook e-mails naar hun klanten om ze daarover te informeren.

Mijnheer de minister, ik weet dat u ook aan de klantvriendelijkheid werkt. Ik hoop dat u zo lang mogelijk minister van dit departement blijft, zodat u dit werk kunt afronden. Nu wordt men immers van het kastje naar de muur gestuurd zonder dat duidelijke informatie wordt verstrekt over waar en wanneer welk dossier moet worden ingeleverd.

Het eenloketsysteem is belangrijk.

01.04 Minister Luc Van den Bossche: Dat is onbetwistbaar juist. Dat is de reden waarom het ontwerp inzake het ondernemingsregister werd ingediend. Elke onderneming krijgt een nummer dat bij al de diensten hetzelfde zal zijn. Dit betekent eveneens dat men geen handelsregister meer zal moeten aanvragen. Op het ogenblik dat men een akte stelt bij een van de "spelers" – bijvoorbeeld de oprichtingsakte bij een notaris – moet deze laatste dat onmiddellijk aan de verschillende diensten melden. Men krijgt het handelsregisternummer onmiddellijk omdat men in de dispatching is opgenomen. Dat is eigen aan dit nieuwe systeem.

Wat de communicatie betreft, hebt u gelijk. In de software kan men met een kleine ingreep – nauwelijks 2,5 seconden op een pc – de automatische beantwoording regelen. Dat men dit nalaat te doen, bewijst hoe sterk de cultuur van communicatie is! Dat ontsnapt me. Ik ben reeds tevreden dat de inhoudelijke wijzigingen gebeurd zijn.

(Onderbreking)

De heer Slangen inschakelen! Dat is misschien een suggestie!
(Gelach)

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

01.05 De voorzitter: De heer Richard Fournaux heeft niet verwittigd dat hij te laat zou komen of niet kan aanwezig zijn. Bijgevolg wordt zijn vraag nr. 5911, met toepassing van artikel 89.11 van het Reglement, als ingetrokken beschouwd. Ik dank de minister voor zijn aanwezigheid in de commissie.

01.03 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Le ministre avance des arguments sociologiques pour justifier sa décision de fermer des services publics pendant la période des fêtes. Je puis le comprendre. Mais je demande au ministre d'améliorer la communication à ce sujet. Je pense qu'une meilleure communication serait à la fois simple à réaliser et conviviale vis-à-vis des clients. De la même façon que le guichet unique est censé contribuer à cette convivialité.

01.04 Luc Van den Bossche, ministre: Cela explique aussi le projet relatif au registre des entrepreneurs.

Le logiciel disponible permet, par une intervention simple, d'informer de la fermeture des services. Ne pas le faire trahit un manque de culture de la communication au sein de l'administration.

01.05 Le président: La question n° 5911 de M. Richard Fournaux, qui est absent, est supprimée.

02 Samengevoegde interpellaties en vraag van

- de heer **Geert Bourgeois** tot de eerste minister over "het statuut van de communicatieadviseur van de eerste minister en daaraan verbonden gevolgen" (nr. 1053)
- de heer **Yves Leterme** tot de eerste minister over "de gunningsprocedure met betrekking tot een opdracht voor het begeleiden van de communicatie inzake de hervorming van de administratie" (nr. 1064)
- de heer **Gerolf Annemans** tot de eerste minister over "de recente ontwikkelingen in het dossier van

de communicatieadviseur van de eerste minister" (nr. 1065)

- mevrouw Annemie Van de Casteele tot de eerste minister over "de gunningsprocedure voor een overheidsopdracht in het kader van de Copernicushervorming" (nr. 1068)

- de heer Jean-Jacques Viseur aan de eerste minister over "de gunningsprocedure van een overheidsopdracht betreffende de begeleiding van de communicatie inzake de hervorming van de administratie" (nr. 6141)

02 Interpellations et question jointes de

- M. Geert Bourgeois au premier ministre sur "le statut du conseiller en communication du premier ministre et les conséquences qui en découlent" (n° 1053)

- M. Yves Leterme au premier ministre sur "la procédure d'attribution relative à un marché concernant l'accompagnement de la communication en ce qui concerne la réforme de l'administration" (n° 1064)

- M. Gerolf Annemans au premier ministre sur "les récents développements dans le dossier du conseiller en communication du premier ministre" (n° 1065)

- Mme Annemie Van de Casteele au premier ministre sur "la procédure d'attribution d'un marché public dans le cadre de la réforme Copernic" (n° 1068)

- M. Jean-Jacques Viseur au premier ministre sur "la procédure d'attribution relative à un marché public concernant l'accompagnement de la communication de la réforme de l'administration" (n° 6141)

02.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, ik heb de voorzitter laten weten dat ik mijn principiële vragen die voor een deel voorbijgestreefd zijn wil opentrekken tot de concrete casus.

Mijnheer de eerste minister, sinds mijn vorige interpellatie weten we dat Noël Slangen bij u in loondienst is. Hij verdient een slordige 100.000 euro op jaarbasis en moet daarvoor als ik mij niet vergis 60 dagen werken. Mijn eerste twee vragen zijn dan ook overbodig geworden. Mijn eerste vraag ging over uw uitspraak dat de heer Slangen een vrij man in een vrij land is en dat hij dus kan zeggen wat hij wil en dat dit volkomen vrijblijvend is. De tweede vraag ging over het communiqué van de NV Slangen & Partners. Daarin wordt gezegd dat Verhofstadt blij mag zijn dat ze dit willen doen en dat hij slechts één van de vele klanten is. Het is overbodig om daarop in te gaan, maar voor ik tot de kern van de zaak kom, wil ik nog even de aandacht vragen voor de drie andere vragen die ik u expliciet bezorgd had. De eerste is welke integriteits- en loyauteitsregels er gelden voor kabinetsmedewerkers van de federale regering. Ten tweede, mag een lid van een kabinet rechtstreeks of onrechtstreeks handel drijven? Ik wil vooral weten of een lid van een federaal kabinet rechtstreeks of onrechtstreeks federale overheidsopdrachten mag uitvoeren. Ten derde, heeft de NV Slangen & Partners sedert het aantreden van uw regering federale overheidsopdrachten uitgevoerd? Zo ja, welke en voor welke bedragen?

Mijnheer de eerste minister, deze interpellatie gaat natuurlijk over de kern van de zaak. Het gaat om het bestek dat ons al een tijdje bezighoudt en dat op 8 februari 2001 gepubliceerd werd in het publicatieblad van de Europese Gemeenschap. Ik doel op het bestek aangaande advies en operationele bijstand senior - strategische planning - en junior consultancy bij de conceptie en het uitvoeren van overheidscommunicatie en bij het opstarten van nieuwe structuren in het kader van het moderniseren van de openbare diensten. Het gaat om bijstand a rato van 2,5 dagen per week van senior en idem van junior consultant tot het einde van de legislatuur. Dit is geen akkefietje, de maximale waarde van deze opdracht BTW inclusief bedraagt 10 miljoen Belgische frank per jaar. Voor 2001 zou dat bedrag niet opgebruikt worden.

02.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Noël Slangen est salarié. Nous l'avons appris par la réponse à notre interpellation précédente. Il gagne quelque 100.000 euros par an pour 60 jours de prestation. Mes questions relatives au communiqué de presse de la SA Slangen & Partners et aux déclarations du premier ministre et du cabinet ont déjà perdu de leur actualité.

Quelles règles de loyauté et d'intégrité valent-elles pour les collaborateurs de cabinet du gouvernement fédéral? Un membre d'un cabinet peut-il faire du commerce ou exécuter des missions publiques fédérales?

La S.A Slangen & Partners a-t-elle, depuis l'avènement de ce gouvernement fédéral, exécuté des missions publiques? Dans l'affirmative, lesquelles et pour quels montants?

Cependant, cette interpellation-ci a trait plus spécifiquement au cahier des charges d'un marché concernant l'accompagnement de la communication qui a fait l'objet d'une publication au Journal Officiel de l'UE le 8 février 2001. C'est un dossier de dix millions de francs belges par an. Il s'agit d'un appel d'offre restreint. On lance d'abord un appel général puis on procède à une sélection en

Collega's, ik wil uw aandacht vragen voor het eerste punt want dat is niet onbelangrijk. Het gaat namelijk over een beperkte offerteaanvraag. Deze heeft als bijzonder kenmerk dat ze in twee fasen verloopt. Eerst gebeurt er een publicatie of oproep tot deelneming. Die moet sedert de wet van 1993 gepubliceerd worden en richt zich tot iedereen. Iedereen kan besluiten daaraan deel te nemen. Er wordt dan een selectie van de aanmeldingen uitgevoerd. Hierbij hanteert men twee soorten criteria om kandidaten uit te sluiten, namelijk betrouwbaarheid en geschiktheid. Men heeft dus een punt van controle voor men de eigenlijke offerte vraagt. Als ik het goed heb, hebt u vijf kandidaten geselecteerd die aan de aanbesteding mochten deelnemen. De geselecteerden worden hiervoor in de tweede fase uitgenodigd.

Mijnheer de eerste minister, dit is bizar. U doet een oproep die u in het publicatieblad van de Europese Gemeenschap moet laten verschijnen omdat u het drempelbedrag overschrijdt, als ik mij niet vergis zo'n 8 miljoen frank. Dat is het bedrag dat geldt voor diensten, voor werken ligt het veel hoger. U krijgt dus een aantal gegadigden die u vervolgens gaat selecteren. U houdt een aantal kandidaten over die in aanmerking komen. Dat moet u tenminste doen, want het gaat om een beperkte offerteaanvraag. Op dat moment maakt u geen opmerkingen.

U stelt wel vast dat NV Slangen & Partners wil deelnemen, alhoewel de heer Slangen zich er contractueel toe heeft verbonden om niet te dingen naar overheidsopdrachten voor de federale overheid. Zowel de heer Coene als de heer Slangen hebben dit gezegd. Daar moet ik dus niet op aandringen. Contractueel mocht de heer Slangen dus niet deelnemen.

Daarnaast is er ook artikel 10 van de wet op de overheidsopdrachten. Ik baseer mij op de mening van een autoriteit terzake, professor D'Hooghe. Laatstgenoemde zegt hierover, ik citeer: "Artikel 10 van de wet van 24 december 1993 bepaalt dat het iedere ambtenaar, openbare gezagsdrager of iedere andere natuurlijke of rechtspersoon belast met een openbare dienst, verboden is op welke wijze ook - hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks - tussen te komen bij de gunning en het toezicht op de uitvoering van de overheidsopdrachten, zodra hij persoonlijk of via een tussenpersoon belangen heeft in een van de inschrijvende ondernemingen."

Artikel 78 van het algemeen reglement op de overheidsopdrachten bepaalt hetvolgende. Ik citeer andermaal professor D'Hooghe: "Dit artikel houdt een verbod in voor aannemers van overheidsopdrachten inzake ingenieurskunst, bouwkunst, studies of andere gelijkaardige prestaties, om deel te nemen aan de procedures voor de gunning van overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen of diensten die deze aannemers zelf hebben ontworpen, bestudeerd of voorbereid." Mijnheer de eerste minister, ik kom hier straks op terug.

Het was met andere woorden niet alleen overeengekomen dat de NV Slangen en Partners niet zou deelnemen, het mag ook niet volgens de wet. Voor zover dit nog nodig zou zijn, mijnheer de eerste minister, wil ik u en de collega's er nog eens op wijzen dat de wet op de overheidsopdrachten omwille van twee aspecten van openbare orde is. Ten eerste, de overheid moet verplicht een beroep doen op openbare mededinging. Ten tweede, de gegadigden moeten op een

fonction de deux critères: la fiabilité et l'aptitude. Seuls les candidats sélectionnés peuvent soumissionner. Le ministre n'a pas réagi négativement à la soumission de la NV Slangen, quoique M. Slangen et M. Coene, le chef de cabinet du premier ministre, avaient pris l'engagement que Slangen ne participerait pas à des adjudications publiques.

De surcroît, l'article 10 de la loi du 24 décembre 1993 relative aux marchés publics interdit aux fonctionnaires, aux mandataires publics et aux personnes physiques et morales chargées d'un service public de s'immiscer dans la passation et dans le contrôle de marchés publics lorsqu'ils ont un lien quelconque avec une des entreprises qui soumissionnent. Telle est l'interprétation du professeur D'Hooghe.

L'article 78 du Règlement général des marchés publics renforce encore ce point de vue. Il avait non seulement été convenu que Slangen & Partners ne pouvait pas participer à l'adjudication mais une telle soumission est même en contradiction avec la loi, laquelle est d'ordre public. Le premier ministre aurait dû le faire observer à Noël Slangen. Selon les dires de M. Coene, M. Slangen avait tout à fait le droit de participer, car le marché en question s'inscrivait dans le prolongement de sa mission. A mes yeux, c'est précisément là un argument à l'encontre d'une telle participation

Il y a manifestement infraction à l'article 10 de la loi sur les marchés publics. M. Slangen a commis un acte punissable et doit être poursuivi pour confusion d'intérêts. L'article 245 du code pénal définit ce délit et fixe la peine dont est passible l'auteur de l'infraction. M. Slangen est assimilé à un fonctionnaire et a collaboré à la préparation du marché public, auquel il ne pouvait

gelijke manier worden behandeld. Iemand die voorkennis heeft of iemand die een belang heeft, moet worden uitgesloten.

Mijnheer de eerste minister, in de eerste fase had u dus al moeten zeggen aan Noël dat er een probleem was omdat hij zich er ertoe had verbonden om niet deel te nemen aan aanbestedingen. U had moeten zeggen dat u en de VLD belangenvermenging haten en daaraan niet zouden meewerken. U had moeten zeggen aan Noël Slangen dat hij op uw kabinet werkt en daardoor niet kon deelnemen aan die aanbesteding. U had eraan kunnen toevoegen dat de regering een wetsontwerp uitwerkt waarin bij beursgenoteerde vennootschappen een strikte scheiding tussen auditing en consulting enerzijds en het aanstellen van onafhankelijke bestuurders bij belangenconflicten anderzijds wordt voorgesteld. Kortom, corporate governance is volgens mij een algemene tendens in de samenleving die u beweert zeer hoog in het vaandel te voeren.

Niets van dat alles echter! Tegen de afspraken en contractuele verplichtingen in laat u Slangen meedoen. De reden waarom hij meedoet, is genoegzaam bekend. Hij en de heer Coene hebben dit trouwens reeds gezegd. De heer Coene beroept zich trouwens op dit argument om aan te tonen dat hij wel mocht meedoen. In 1999 was immers afgesproken dat de heer Slangen als annex bij zijn opdracht voor uw kabinet tot 10 miljoen frank aan personeel mocht besteden voor opdrachten, consulting, senior en junior. Hij had natuurlijk buiten de waard en de wet op de overheidsopdrachten gerekend. Het was echter afgesproken en Noël Slangen staat erop dat die afspraak wordt gehonoreerd. Het mechanisme om die afspraak te laten honoreren, treedt in werking.

Ik til zeer zwaar aan de uitspraak van uw kabinetschef, de heer Coene die zegt dat de heer Slangen natuurlijk mocht meedoen omdat het in het verlengde van zijn opdracht ligt. Mijnheer de minister, dit is precies een reden om niet mee te doen! Hij mag niet betrokken zijn bij de voorbereiding. Hij mag niet betrokken zijn bij de gunning. Hij mag niet betrokken zijn bij de uitvoering van de opdracht.

Ik wil eventjes wijzen op het verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit van 25 maart 1999 dat artikel 78 van het algemeen reglement op de overheidsopdrachten heeft gewijzigd. In dit verslag staat te lezen, ik citeer: "Voortaan bepaalt de tekst dat er onverenigbaarheid is voor elke persoon, die belast werd met het onderzoek, de proeven, de studie of de ontwikkeling van een opdracht. Deze bepaling heeft niet enkel betrekking op de aannemer, maar ook op elke persoon die heeft deelgenomen aan de studie, bijvoorbeeld in de hoedanigheid van onderaannemer – let nu op – alsook op elke persoon die kosteloos prestaties heeft verricht. Dus als Slangen zelfs kosteloos heeft meegewerkt aan die voorbereiding – quod non, want hij werd betaald door uw kabinet – mocht hij uit hoofde van artikel 78 via zijn NV geen prijs geven of deelnemen.

Er is nog meer, mijnheer de eerste minister. Het gaat niet alleen om artikel 78. Hij overtreedt artikel 10 van de wet op de overheidsopdrachten. U hebt daarover gediscussieerd in de Senaat en ik zal u bewijzen dat u ongelijk hebt. Ik citeer opnieuw de autoriteit D'Hooghe: "Artikel 10 werd ingevoerd met als doel het voorkomen van de in artikel 245 van het Strafwetboek beoogde overtredingen en ten einde de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de overheid bij

donc évidemment pas soumissionner en tant qu'entrepreneur privé.

Le premier ministre a beau estimer que M. Slangen n'avait pas d'intérêt personnel, un avantage théorique suffit au regard de l'article 245 du Code pénal.

Par ailleurs, M. Slangen est intervenu dans l'attribution du marché ou dans son exécution. Voyant arriver les offres, M. Slangen a demandé à M. Van Hemelrijck d'entamer des négociations, ce qui était illégal puisqu'il s'agissait d'un appel d'offres. De plus, il a exigé que le *senior consultant* d'EcoConsult ait une expérience de travail avec le secteur public, une condition que ne prévoyait pas le cahier des charges. S'étant heurté à un refus de M. Van Hemelrijck, il a sollicité un entretien.

Le premier ministre va-t-il garder M. Slangen à son service? Va-t-il encore confier des missions à la SA Slangen et Partners? Continue-t-il à occuper du personnel qui travaille ou a travaillé pour la SA Slangen?

Quand le marché a-t-il été attribué? Que s'est-il exactement passé en ce qui concerne le changement dans l'attribution de points?

Pourquoi, et à l'initiative de qui, la notification de l'adjudication a-t-elle été reportée? Quand le marché sera-t-il attribué?

het gunnen van opdrachten te waarborgen". Artikel 245 van het Strafwetboek gaat over belangenenneming, over de repressie, wanneer er wel belangenenneming is, wanneer er wel wordt gesjoemeld. Dan wordt strafrechtelijk opgetreden. Een wijze wetgever heeft artikel 10 ingevoerd om dat te voorkomen, omdat voorkomen beter is dan genezen. Dit is dus de ratio legis van artikel 10: iedere belanghebbende mag niet tussenkomen bij de gunning en bij de uitvoering, of hij nu ambtenaar is, openbaar gezagsdrager of belast is met een openbare dienst.

U kent artikel 245 van het Strafwetboek inzake belangenenneming natuurlijk heel goed als jurist. Het zegt: "Iedere persoon die een openbaar ambt uitoefent, die hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenpersonen of door schijnhandelingen, enig belang, welk het ook zij, neemt of aanvaardt in de verrichtingen, aanbestedingen, aannemingen of werken in de regie waarover hij ten tijde van de handeling geheel of ten dele het beheer of het toezicht had, wordt gestraft met de straffen opgenomen in artikel 245 van het Strafwetboek". Mijnheer de eerste minister, ik heb gehoord en gelezen wat u hebt gezegd in de Senaat. Ik vraag uw aandacht voor de deskundige commentaar van de autoriteiten op dit punt in het losbladige wetboek van Kluwer dat u kent inzake belangenenneming. De auteurs Van Volsem en Van Heuven hebben daar een item van enkele tientallen bladzijden aan gewijd. Zij zeggen: "Belangenenneming is het misdrijf dat er in bestaat dat een ambtenaar of daarmee gelijk te stellen persoon een handeling stelt of een toestand gedooft waardoor hij een voordeel kan behalen uit zijn ambt". Zij gaan verder over de hoedanigheid van die ambtenaar. Wat is nu een ambtenaar? Dat was toch het kernpunt van uw betoog: hij is geen ambtenaar, hij valt daar niet onder. Wat is een ambtenaar? Niet ik zeg het, maar autoriteiten op het vlak van de problematiek van belangenenneming: "Is ambtenaar in de zin van artikel 245 van het Strafwetboek, elke persoon die in rechte, door benoeming of verkiezing..."

Mijnheer de voorzitter, mag ik vragen dat er ook wat aandacht zou zijn op de VLD-banken? Dit stoort mij bijzonder, want er wordt zeer luid gepraat. Ik heb er echt last mee, collega. Ik zou liever hebben dat u even buiten gaat. Het kan best boeiend zijn, maar het stoort mij. Ik weet dat u het niet graag hoort, mijnheer Coveliers.

Ik vervolg met de definitie: "...elke persoon die in rechte, door benoeming of verkiezing, of in feite een deel van de openbare macht uitoefent. De rechter laat zich in de praktijk vooral leiden door de toegekende bevoegdheden en door de aard ervan". Dat is het criterium: welke bevoegdheden heeft die persoon en wat is de aard van die bevoegdheden? Het ontbreken van een eedaflegging speelt geen enkele rol.

Ik haal verder elementen uit Van Volsem en Van Heuven. Hij mag zelfs met de overheid verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst voor bedienden. Hij mag dus in loondienst zijn en kan toch openbaar gezag uitoefenen.

Daarvan zijn voorbeelden. Mensen die op een ministerieel kabinet werken, zijn ambtenaar in de zin van artikel 245 van het Strafwetboek. Als u dat nog niet overtuigt, citeer ik graag een zin die voor deze casus bijzonder relevant is, hoewel er bij u nog andere werknemers zijn voor wie dat van toepassing is. Het gaat om "werknemers en de

verantwoordelijken van een private onderneming belast met een opdracht van openbare dienst, bijvoorbeeld een vakbondsafgevaardigde die fondsen beheert van de werkloosheidsverzekering, bijvoorbeeld een leidend figuur van een ziekenfonds, of een werknemer van een privaatrechterlijke vennootschap die als consultant of studiebureau meewerkt aan de voorbereiding van een overheidsopdracht". Zelfs iemand die privé werkt voor een privé-vennootschap van consultancy die niet in loondienst is, wordt in deze hoedanigheid dus beschouwd als iemand bekleed met de uitoefening van openbaar gezag. Met andere woorden, als de heer Slangen had meegewerkt aan de opmaak van het bestek en de voorbereiding van die opdracht zonder bij u in loondienst te zijn, dan viel hij nog onder die regel. Volgens die wetgeving mocht de heer Slangen dus niet deelnemen.

U zult zeggen dat de heer Slangen er geen belang bij had, want dat belangenenneming veronderstelt dat men een belang neemt. Welnu, het is niet nodig om er een materieel voordeel uit te halen, want een theoretisch voordeel volstaat. Ik citeer opnieuw Van Volsem en Van Heuven: "Opdat een veroordeling mogelijk zou zijn op grond van artikel 245, is vereist dat de beklaagde minstens theoretisch een particulier belang kon bevoordelen door de belangenenneming. Indien dit niet kan, of met andere woorden indien geen contact mogelijk is tussen privaatsbelang en het openbaar belang, is er geen strafbaarheid."

Mijnheer de eerste minister, de heer Slangen mocht vanuit deontologisch en contractueel standpunt al niet deelnemen, maar hij heeft ook de wet en de strafwet overtreden.

Er is echter meer aan de hand: hij is namelijk tussenbeide gekomen, ofwel bij de gunning of bij de uitvoering ervan. In de Senaat zei u dat de e-mails pas na de procedure werden verstuurd en dat de heer Slangen toen mocht doen wat hij wilde. Dat klopt niet: in artikel 10 staat uitdrukkelijk dat hij ook bij de uitvoering niet mag ingrijpen. De heer Slangen heeft e-mails gestuurd toen de opdracht nog niet gegund was. Volgens mij was ze al wel gegund, maar was de gunning nog niet bekendgemaakt aan de betrokkene, ofwel was de opdracht al gegund en is de heer Slangen bij de uitvoering tussenbeide gekomen. Het doet er niet toe: in beide hypothesen mocht hij niet tussenkomen.

Het is boeiend te lezen wat de heer Slangen daarover schrijft aan de heer Van Hemelrijck. Hij schrijft dat hij via de kabinetschef de evaluatie ontvangt van de ingediende offertes – hij heeft dus letterlijk zicht op het gebeurde. Hij schrijft dat aan de pers al werd meegedeeld dat de opdracht voor Slangen & partners was, maar er moest toch een prijsvergelijking plaatsvinden. Daarop vraagt hij om onderhandelingen aan te gaan. Dat mag niet, omdat er geen onderhandelingsprocedure is, want het gaat namelijk om een beperkte offerteaanvraag. Aan het volgende til ik bijzonder zwaar: de heer Slangen schrijft letterlijk dat hij wil dat er goed toegekeken wordt en dat het geheel geëvalueerd wordt. Hij schrijft dat er bij EcoConsult – dus bij de beste – minstens één senior consultant in het team moet zitten die ervaring heeft met werken binnen de overheid, deelname aan interkabinettenwerkgroepen, opstelling van teksten voor de Ministerraad, het voeren van gesprekken en onderhandelingen met andere kabinetten. Wie, in godsnaam, heeft daarin in het hele land

ervaring in, behalve de heer Slangen zelf? Bovendien stond dat niet in het bestek. De heer Slangen grijpt dus in bij de uitvoeringen en op slangenachtige wijze voegt hij voorwaarden toe die niet in het bestek staan. Is dat niet ingrijpen?

De heer Van Hemelrijck antwoordt zeer raak: ten eerste onderhandelt hij niet, omdat er geen onderhandelingsprocedure plaatsvindt. Ten tweede schrijft hij dat de voorwaarden in het bestek staan, evenals in de offerte van EcoConsult. Anders gezegd, vraagt de heer Van Hemelrijck heel beleefd aan de heer Slangen om zich daarmee niet bezig te houden.

De heer Slangen stopt echter nog niet, want hij vraagt of hij, voorafgaandelijk aan de uiteindelijke gunning, nog een gesprek kan voeren met het bureau. Hij schrijft: "Ik zou graag tijdens een gesprek in uw bijzijn nog even de uitvoeringsmodaliteiten willen controleren." Als dat niet ingrijpen is, als dat geen schending is van artikel 10 van de wet over de overheidsopdrachten en van artikel 78 van het algemeen reglement en van de strafwet is, dan weet ik het niet meer. U bent niet correct als u dat blijft ontkennen.

Hij moest zijn handen afhouden van die uitvoering. Mijnheer de eerste minister, ik heb nog maar één vraag voor u, en als u er niet op ingaat heb ik er zes. Ik heb één vraag, en u zult daar heel duidelijk op willen antwoorden, want onze verdere actie hangt daar ook vanaf. Eerste vraag: houdt u meneer Slangen in dienst? Geeft u aan Slangen & Partners verdere opdrachten? Houdt u verder personeel in dienst dat van Slangen & Partners komt en/of er nu nog voor werkt?

En als u volhardt, mijnheer de minister, dan zou ik graag hebben dat ik op vijf vragen antwoord krijg. Als u blijft volharden, als u blijft zeggen dat er niks aan de hand is, als u pal achter Slangen blijft staan, zoals in de Senaat, dan wil ik van u weten wanneer is die opdracht gegund, wanneer precies? Wat is er gebeurd met het wisselen van die toekenning van de punten? Wat was de reden van het uitstellen van de kennisgeving van de gunning? In wiens opdracht vroeg mevrouw Ann Van Driessche om dat uit te stellen? Waarom is er uiteindelijk geannuleerd? En hoe zal er alsnog gegund worden, zoals mijnheer Coene publiek verklaard heeft?

02.02 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal proberen de uiteenzetting van collega Bourgeois, waarvan ik heel wat elementen kan onderschrijven, en waar ik mij ook bij een aantal vragen kan aansluiten, niet te veel te herhalen.

Mijnheer de eerste minister, collega's, voorzitter, eerst en vooral verwijs ik naar de aanhef van de eerste minister in de Senaat: dit is wel een belangrijk dossier. We gaan het deze keer in tegenstelling tot vroeger niet hebben over de euro, of over de begroting. Dit gaat over de zindelijkheid van de omgang met macht en geld. En ik denk dat de bevolking, de kiezers, ook wat dat betreft, terecht hoge verwachtingen stellen ten aanzien van de hoogste gezagsdragers van dit land en hun onmiddellijke omgeving. Vandaar dat ik denk dat het de terechte controletaak van het parlement is om daarop toe te zien. We moeten vermijden dat dit soort toestanden zou leiden tot haarden van reacties, ook van anti-politiek.

Waarover gaat dit? We baseren ons op de verklaringen van mijnheer

02.02 Yves Leterme (CD&V): Au Sénat, le premier ministre a relativisé les choses. Pour ma part, je persiste à dire qu'il s'agit d'une affaire importante car elle concerne le bon usage qui est fait du pouvoir et de l'argent.

Lorsque M. Slangen est entré en service au cabinet du premier ministre Verhofstadt, un accord contractuel a été conclu stipulant que le contrat de consultance de 10 millions de francs par an serait attribué par le biais d'un appel d'offres restreint. Conformément à l'article 78 de la législation sur les marchés publics, il est évident que

Coene en mijnheer Slangen, vorige week en vroeger. Het is goed om eraan te herinneren dat het hier gaat om een afspraak dat, volgens eensluidende verklaringen van alle betrokkenen, bij het aantreden van Noël Slangen op het kabinet Verhofstadt werd gemaakt. Die afspraak, enigszins onjuridisch samengevat, komt erop neer dat Noël Slangen voor zijn eigen prestaties kan beschikken over een budget van tien miljoen frank per jaar om medewerkers te betalen, naast zijn vergoeding op factuur of sinds 1 september op basis van zijn loondienst.

Het is ook goed om te herhalen dat vorige week, door verschillende betrokkenen waaronder de heer Coene, werd bevestigd dat men in eerste instantie gepoogd heeft een aantal medewerkers van mijnheer Slangen op de payroll van het kabinet te krijgen bij diens aantreden. Dat is voor twee van hen gelukt voor een halftijdse tewerkstelling.

Wat de uitgebreide versie betreft, ten belope van die tien miljoen frank is dat onhaalbaar gebleken. Volgens de verklaringen van de heer Coene en de heer Slangen is dan uiteindelijk beslist de "contractuele afspraken", zoals de heer Slangen ze noemt, volgens de procedure van beperkte offerteaanvraag te laten verlopen, omdat het niet mogelijk was via de payroll van het kabinet. Zoals collega Bourgeois stelt heeft men dus in februari 2001, op het einde van heel wat discussie en procedure, beslist een beperkte offerte aan te vragen voor de tewerkstelling van twee halftijdse mensen voor een bedrag op jaarbasis van tien miljoen frank tot het einde van de legislatuur.

Deze afspraak is met zoveel woorden toegegeven en is via de media ook de publieke opinie ter ore gekomen. Het verband tussen die afspraak en de beperkte offerteaanvraag – het dossier waarover we het nu hebben – is vorige week gelegd. Niet de oppositie heeft dat gedaan, niet de media, maar de heer Coene en de heer Slangen zelf.

Mijnheer de eerste minister, dit brengt mij tot mijn eerste vraag. Bevestigt of ontkent u het bestaan en de zin van de afspraak waarover de heer Coene en de heer Slangen het vorige week uitgebreid hebben gehad? Welke vorm heeft deze afspraak aangenomen? Mijnheer de eerste minister, op welke grond kon u, of iemand namens u, een dergelijke afspraak maken? Het inhuren van medewerking – ook voor een kabinet – en het uitgeven van geld zijn toch nog steeds – en gelukkig maar – aan een aantal wettelijke procedures onderworpen? Op welke grond kon u deze afspraak, waar de heren Coene en Slangen vorige week met zoveel woorden naar verwezen, maken? Het kwam vorige week enigszins ongeloofwaardig over dat in februari 2001 een opdracht werd gelanceerd onder meer over de conceptie van de dienst, nog voor deze dienst is opgericht! Men zegt zelf dat deze opdracht bedoeld was om een afspraak van eind 1999 na te komen. Het is nog vreemder dat als reden voor de uiteindelijke niet-gunning van die opdracht de niet-oprichting van de dienst wordt gegeven! Dit als kader van wat ons bezig houdt.

Wat volgt is een eerste belangrijke opmerking die collega de heer Bourgeois heeft toegelicht en onderbouwd. Krachtens artikel 78 van het koninklijk besluit van 1996 mocht de heer Slangen zelf, of ondernemingen waarmee hij rechtstreeks of onrechtstreeks een band heeft, vanzelfsprekend niet deelnemen, geen aanvraag en offerte indienen. De offerte van de heer Slangen in deze was dus onontvankelijk. Dit koninklijk besluit is trouwens een uitvoeringsbesluit

M. Slangen ne pouvait pas lui-même répondre à cet appel d'offre. Son inscription aurait donc dû être refusée d'office. Comment a-t-elle malgré tout été acceptée? Les bonnes convenances, les accords ainsi que la loi n'ont pas été respectés.

En application de l'article 10 de la loi sur les marchés publics, M. Slangen n'avait pas le droit d'intervenir lors de l'adjudication ou du contrôle. Il en va de même pour Mme Van Driessche, qui travaille également pour la SA Slangen & Partners.

M. Slangen est toutefois bel et bien intervenu lors de l'adjudication et du contrôle. Le premier ministre a déclaré la semaine dernière que cela s'était fait après l'adjudication, ce qui est faux. Au mois de juin déjà, Mme Souwer de la société EcoConsult avait eu un contact téléphonique avec M. Slangen. Celui-ci lui a transmis le 28 août, l'ensemble des mails qu'il avait échangés avec «son» administration au sujet de ce dossier. Le 20 septembre, M. Slangen s'est rendu à Moerbeke-Waas afin de conclure un accord avec la société EcoConsult. M. Slangen et le premier ministre invoquent ces interventions comme arguments à décharge mais l'article 10 interdit toute forme d'intervention.

Que pensent le premier ministre et le ministre de la Justice de cette affaire, à la lumière de l'article 245 du Code pénal, plus précisément en ce qui concerne les éléments constitutifs d'un délit?

Le premier ministre a invoqué au Sénat des arguments peu convaincants. M. Coene affirme n'avoir signé aucune lettre d'approbation, ce qui n'est pas conforme aux faits, comme il a rapidement été démontré. Selon un autre argument du premier ministre, EcoConsult ne subit aucun dommage puisque la

op de wet van 1993. Artikel 78 vertaalt eigenlijk alleen het principe van artikel 10 van die wet. De onverenigbaarheid bedoeld in artikel 78 is hier overduidelijk van toepassing, gezien de verklaringen van de heren Slangen en Coene vorige week dat de overheidsopdracht het inhuren van medewerkers ten behoeve van de opdracht van de heer Slangen bij de eerste minister betreft. Ik verwijs en sluit mij aan bij de uiteenzetting van collega de heer Bourgeois. De inschrijving van de heer Slangen moest ambtshalve worden geweerd. Vorige week heeft u gezegd dat de administratie deze zaak heeft opgevolgd en dat alles in orde was.

Mijnheer de eerste minister, het is niet geloofwaardig dat directeur-generaal Van Hemelrijck, één van de specialisten inzake overheidsopdrachten, dit niet zou weten. Indien het men deze offerte toch heeft laten passeren na het aandringen voor andere formules, kan dit alleen zijn gebeurd via het veroorzaken van een kortsluiting van de normale circuits met de kanselarij of onder druk. Ik kom daar straks op terug. De heer Bourgeois heeft er op gewezen dat de deontologische regels zijn overtreden. Ook de briefwisseling van de heer Slangen met concurrerende ondernemingen is ontoelaatbaar. Het is gewoonweg het elementaire fatsoen dat niet toeliet dat de heer Slangen deelnam aan deze offerteaanvraag.

Een tweede opmerking is eveneens onderbouwd door collega de heer Bourgeois. De heer Slangen mocht vanzelfsprekend niet tussenkomen bij de gunning of bij het toezicht volgens artikel 10 van de wet van 24 december 1993. Het is evident dat een lid van een kabinet of iemand die als externe raadgever werkt – zelfs als die wordt betaald op factuur – valt onder het begrip dat artikel 10 geeft als bedienaar bekleed met een openbare dienst. Artikel 10 verbiedt om rechtstreeks of onrechtstreeks tussen te komen in de gunning en het toezicht op de overheidsopdrachten waarvoor men zelf of via een tussenpersoon is ingeschreven. De vennootschap van de heer Slangen, waar à propos mevrouw Van Driessche personeelslid was, heeft zelf ingeschreven voor deze overheidsopdracht terwijl de heer Slangen verklaart dat deze opdracht in het verlengde ligt van zijn taak bij de eerste minister. Op grond van artikel 10 mag hij niet samenwerken met de personen aan wie wordt gegund, noch mag hij op hun opdracht toezien.

Hetzelfde geldt voor mevrouw Van Driessche. Ik kom daar straks op terug.

Ik stel vast, collega's – dit is van belang voor de toepasselijkheid van artikel 10 – dat Noël Slangen effectief is tussengekomen bij de gunning en het toezicht op de gunning van de betrokken overheidsopdracht. Het is nuttig, mijnheer de eerste minister, hierbij te verwijzen naar uw woordgebruik van vorige week in de Senaat, waar u hebt verklaard: "De heer Slangen is maar één keer tussengekomen en dat was nadat het evaluatierapport was uitgebracht en na de toewijzing van de opdracht". Dit is flagrant onjuist. Het evaluatierapport van de administratie was inderdaad afgewerkt, maar de toewijzing of gunning van de opdracht was uiteraard nog niet gebeurd. De heer Slangen mocht dus niet tussenkomen, maar hij heeft dat toch gedaan, niet één keer, maar wel drie keer.

De eerste keer was in juni 2001, toen mevrouw Souwer het nieuws had gekregen dat de opdracht was toegekend, maar dat zij zou

société obtiendra le marché une fois le service créé. Il s'agit d'une autre contre-vérité car ceci n'est plus possible après la décision de non-adjudication. D'après le troisième argument du premier ministre, il était permis à Slangen de participer parce que la mission de consultance s'inscrivait dans le prolongement de son travail dans le cadre du cabinet. Or, c'est précisément un argument qui plaide en faveur de l'abstention de Slangen. Enfin, le quatrième motif avancé par le ministre est que Slangen est un conseiller externe. L'article 10 de la loi précitée balaye toutefois cet argument.

Le premier ministre et M. Coenen laissent entendre que l'adjudication n'a pas eu lieu parce que, sur la base de l'arrêt Jadot du 7 septembre, il a finalement été renoncé à la création du nouveau service de la chancellerie. Pourquoi dès lors les choses se sont-elles précipitées à partir du 20 septembre et pourquoi M. Coenen a-t-il signé une lettre d'autorisation début novembre?

Le premier ministre souligne l'autonomie de l'administration alors qu'il a personnellement nommé le chef de l'administration, sans consulter M. Van Hemelrijck. Par ailleurs, je voudrais vous rappeler la correspondance avec l'Inspection des Finances. Ne disposant pas d'informations suffisantes, celle-ci avait invoqué, le 15 octobre, des arguments de déontologie professionnelle et avait refusait de rendre un avis. Le 26 octobre, le premier ministre a personnellement demandé l'accord du ministre du budget sur la proposition d'adjudication. Il obtiendra cet accord le 5 novembre. Le choix des termes est significatif. Le premier ministre parlait de l'autonomie de l'administration!

M. Slangen aurait aimé emmener ses propres collaborateurs au cabinet mais M. Coene, le chef de

moeten samenwerken – wat dat ook mocht betekenen. Ik kom daar straks nog op terug. Mevrouw Souwer heeft toen telefonisch contact opgenomen met de heer Slangen, om uit te zoeken hoe die samenwerking tot stand kon komen. Dit is een eerste flagrante overtreding van artikel 10 van de wet van 1993.

Op 28 augustus 2001 volgt een tweede flagrante overtreding. Mevrouw Souwer werd wellicht zenuwachtig, omdat de gunning van de opdracht uitbleef. De opdracht kwam er dan toch, maar niet ten gunste van de heer Slangen. Het bewijs dat de heer Slangen nog steeds met die zaak bezig is, wordt aangetoond door – zie zijn verklaring in het programma Terzake van vorige week – de forward aan mevrouw Souwer en het e-mail verkeer met zijn administratie. Collega Bourgeois heeft een leuk detail niet vermeld, namelijk dat de heer Slangen in deze e-mails spreekt over 'mijn administratie'. De heer Slangen heeft dus onbewust nogmaals het bewijs geleverd van de vermenging van functies en invalshoeken.

De heer Slangen komt een derde keer tussen – en de datum is hierbij van cruciaal belang – wanneer hij – ik doe geen uitspraken over het voertuig waarmee hij zich verplaatst – zich op 20 september 2001 naar Moerbeke-Waas begeeft om, naar eigen zeggen, over de uitvoering van de opdracht een akkoord te sluiten met EcoConsult. Het valt trouwens op, mijnheer de eerste minister, dat tussen de evaluatie van de administratie en de afspraak eind september – die situatie zal trouwens aanhouden tot bijna halfweg oktober – het hele dossier, ongeacht het arrest Jadot, op een merkwaardige wijze stil ligt. Dit is een weerlegging van uw beweringen in de Senaat. De heer Slangen is tot drie maal tussengekomen, niet enkel na de beëindiging van de procedure, want de opdracht was nog niet gegund. Ik kom daar straks nog op terug. De heer Slangen zelf verklaart dat hij is tussengekomen om de gunning te laten toewijzen aan de firma Ecoconsult, alsof hij zijn goede trouw diende te bewijzen. Hij doet dat inderdaad, maar pas een aantal weken na de evaluatie van de administratie en pogingen om deze evaluatie bij te sturen. De heer Slangen en de eerste minister brengen een aantal argumenten ter ontlasting aan.

Welnu, het artikel 10 van de wet op de overheidsopdrachten van 1993 verbiedt elke tussenkomst bij de gunning. Dit artikel bepaalt niet alleen dat tussenkomsten ten gunste van de eigen offerte verboden zijn, maar dat elke vorm van tussenkomst is verboden. Men vertrekt daarbij van de hypothese dat iemand die bekleed is met een functie op grond waarvan hij kan tussenkomen in het verdere verloop van de procedure, contact zou opnemen met diegenen die op basis van het proces-verbaal en de evaluatie het eerst is gerangschikt. De bedoeling zou kunnen zijn te onderzoeken op welke wijze kan worden samengewerkt met het oog op het verdelen van de opdracht en, niet het minst van de verdiensten verbonden aan de opdracht.

Op basis van de verklaringen en het gedrag van de heer Slangen, concludeer ik dat hij artikel 10 overtreedt. De eerste, globale conclusie die wij uit ons betoog kunnen trekken is dat de offerteaanvraag samenhangt met de contractuele afspraak en dat er 10 miljoen frank extra werd voorzien. De heer Slangen mocht niet deelnemen aan de offerteaanvraag, onder meer op grond van artikel 78 van het koninklijk besluit van 1996. Hij heeft er wel aan deelgenomen. Tijdens de procedure en in weerwil van artikel 10 van de wet van 24 december

cabinet, s'y est en fin de compte opposé. J'espère que le premier ministre en tirera les conclusions qui s'imposent et procédera à un grand nettoyage au sein de son cabinet. Mettez fin à la collaboration Slangen, fût-ce d'ici à quelques mois. Dites alors qu'il travaille pour un nouveau bureau et qu'en conséquence, il a moins de temps à vous consacrer.

1993 heeft de heer Slangen, vanuit zijn functie op het kabinet, overleg gepleegd met de collega-kandidaat over het voorwerp en het verloop van de gunning van de opdracht.

Samen met collega Bourgeois en anderen, vraag ik mij af hoe de eerste minister en de minister van Justitie, die wij straks mogen verwachten, hier tegen aankijken, gezien artikel 245 van het Strafwetboek en het constitueel element van een misdrijf, dat daarin wordt gevisieerd.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, in een poging om het zonlicht te ontkennen hebt u in de Senaat een aantal verklaringen afgelegd. Na een gelijkaardige actie van uw medewerkers, hebt u een aantal argumenten naar voren gebracht als tegenwerping van stellingen, standpunten en benaderingen die ikzelf en anderen hadden ingenomen. Tot slot wil ik stuk voor stuk op een aantal van die argumenten ingaan. Ik heb de vijf of zes voornaamste argumenten uitgekozen die uzelf, uw naaste medewerkers en de betrokkenen in het dossier hebben gebruikt.

De eerste weerlegging van een argument dateert van vorige week dinsdag, rond tien na acht, in Terzake. De heer Draulans beweert dat de heer Coene een goedkeuringsbrief heeft getekend, maar de betrokkene ontkent dat. De heer Coene ontkent dat formeel. Ik citeer: "Dat is niet waar. Mijn medewerkers weten dat ik niet om het even wat teken. Nooit of te nooit heb ik een goedkeuringsbrief getekend." Mijnheer de minister, een half uur nadien kwam de goedkeuringsbrief aan het licht en bleek dat de uitspraak van de heer Coene een onwaarheid inhield. Ik laat in het midden of dit intentioneel was. Ik geloof in de goede trouw van de heer Coene, maar het bleek duidelijk dat deze bewering niet juist was. De heer Coene heeft wel degelijk een goedkeuringsbrief getekend. Trouwens, in de e-mail van 7 november vanuit de kanselarij wordt naar die goedkeuringsbrief verwezen. De bedoeling was uiteraard om die op te sturen.

De tweede weerlegging van de heer Coene kwam nog dezelfde avond en 's anderendaags op de radio. Er is geen schade voor EcoConsult, want zodra de dienst is opgericht, zullen zij de opdracht krijgen. Dat kregen we te horen op het VRT-radionieuws van – meen ik – dinsdagavond en woensdagmorgen. Een aantal kranten nam het bericht over. Welnu, collega's, ik verwijs naar de brieven van 27 november 2001 van de heer Wimmer aan de deelnemende bedrijven, waarin de beslissing tot niet-gunning omwille van de reorganisatie van de dienst werd overgebracht, Mijnheer de eerste minister, u bent ongetwijfeld een beter jurist dan ikzelf. U weet dat u hiermee de procedure afsluit. Daarmee is de kous af. Als de dienst is opgericht kunt u, na de notificatie van de niet-gunning, de opdracht niet meer aan EcoConsult toekennen. Dit kan niet. Dat is de tweede flagrante onwaarheid. Nogmaals, ik zeg niet dat zoiets intentioneel gebeurt, want dan zou het een leugen zijn, maar het is wel een tweede flagrante onwaarheid als tegenwerping ten aanzien van het vastgestelde.

De derde bewering van de heer Coene en de heer Slangen zagen wij op televisie, hoorden wij op de radio en lazen wij in de kranten: "De heer Slangen mocht uitzonderlijk meedoen want de opdracht sloot zodanig dicht aan bij het werk dat hij op het kabinet verricht". Mijnheer de eerste minister, waar staat die uitzondering in de wet van 1993?

Waar staat die uitzondering in het koninklijk besluit van 1978? Trouwens, als wij die bepalingen toetsen aan praktijkgevallen uit de rechtsleer, is juist dit een van de elementen van het bewijs van de ontoelaatbaarheid van de offerte en het verbod van elke tussenkomst, respectievelijk bepaald in artikel 78 en in de wet van 1993. Dat is de derde tegenwerping ten aanzien van de argumentatie.

Ik kom nu tot een aantal van uw verklaringen in de Senaat. De heer Slangen is een expert of adviseur, en is dus niet gebonden door de wet van 1993. Collega Bourgeois heeft erop gewezen dat hij wel is gebonden door de wet van 1993 en a fortiori door het uitvoeringsbesluit van 1996. Artikel 10 is van toepassing op elkeen die met een openbare dienst is belast. Ik zal niet in herhaling vallen ten aanzien van het betoog van de heer Bourgeois.

Bovendien is de heer Slangen sinds 1 september in contractueel dienstverband, waardoor er terzake sprake is van een "verergering" van de onverenigbaarheid. De ingangsdatum van dat nieuwe contractuele dienstverband ligt in het begin van de maand tijdens dewelke hij zich verplaatst naar Moerbeke-Waas om daar contact te hebben met een medekandidaat, een concurrent en om te komen tot "afspraken". Trouwens, we mogen ook mevrouw Van Driessche niet vergeten, die tot 1 oktober 2001 halftijds op uw kabinet en halftijds voor het bedrijf van de heer Slangen werkte. Het feit dat de onverenigbaarheid aanwezig was bij de start van de overheidsopdracht volstaat in hoofde van mevrouw Van Driessche. Bovendien is mevrouw Van Driessche een instrument waardoor de heer Slangen op zijn minst onrechtstreeks belang heeft in de opdracht.

Tenslotte, uiteraard mocht de heer Slangen niet deelnemen. Dit werd daarstraks reeds uitvoerig bewezen op grond van de twee wettelijke bepalingen waarnaar werd verwezen. Mijnheer de eerste minister, uw argumentatie in de Senaat als zou de heer Slangen een externe raadgever zijn die mocht deelnemen, wordt hiermee volgens mij voldoende weerlegd.

Ik kom dan bij een volgende verklaring van u, mijnheer de eerste minister, die ook door de heer Coene werd herhaald, ik citeer: "Het was toch niet de bedoeling om te gunnen want de dienst bestond nog niet." Zelf zegt u, ik citeer: "De reden voor de niet-gunning was de niet-oprichting van de dienst wegens het arrest Jadot." Mijnheer de eerste minister, hoe verklaart u dan dat het dossier pas na 20 september in een stroomversnelling komt? Er is het bezoek van mijnheer Slangen aan mevrouw Souwer. Waarom vraagt uw administratie het akkoord van de Inspectie van Financiën? Als het toch de bedoeling was om niet te gunnen, waarom tekent de heer Coene begin november dan de goedkeuringsbrief – wat hij overigens aanvankelijk ontkende?

Mijnheer de eerste minister, ik kom dan bij het "kleinste" argument dat u vorige week heeft gebruikt in de Senaat. U zei dat de administratie heel het dossier heeft opgevolgd en daaruit blijkt dat alles normaal en correct is verlopen. U zei ook nog dat senator Vandenberghe beter wat meer respect zou opbrengen voor de autonomie van de administratie. Ik vind het nogal kleintjes om de paraplu te openen en te verwijzen naar de administratie, die in dit en andere dossiers onder druk wordt gezet om bepaalde oplossingen te verkrijgen. Trouwens,

over de autonomie van welke administratie gaat het hier precies? Gaat het hier over de administratie waarin u met ingang van 1 september 2001 uw eigen kabinetschef heeft benoemd boven het hoofd van de heer Van Hemelrijck? Is het die administratie die moet toezien dat de gunning van een overheidsopdracht blijft liggen tot na het arrest Jadot?

Mijnheer de eerste minister, wat betekent uw argument in de Senaat nog met betrekking tot het feit dat de administratie dit op eigen houtje heeft kunnen afhandelen zonder tussenkomst van uzelf of een van uw rechtstreekse medewerkers, als ik even de chronologie van de briefwisseling met de Inspectie van Financiën in herinnering breng? De Inspectie van Financiën werd in dit dossier wat "laattijdig" gevraagd de wettelijk noodzakelijke akkoorden te geven. Op 15 oktober zegt de inspecteur van Financiën, de heer Snyckers, ik citeer: "Om beroepsdeontologische redenen kan ik geen advies verlenen over dit dossier. Ik heb al zo vaak informatie gevraagd. Die informatie is mij nooit verstrekt en nu wens ik mij niet meer uit te spreken over dit dossier."

Op 26 oktober 2001 – en dat is cruciaal – hebt u zelf de minister van Begroting om zijn akkoord gevraagd. Volgens de procedure is dat mogelijk, en die mogelijkheid werd al in een aantal andere gevallen gebruikt. Hoewel u zei dat de administratie van Financiën het dossier autonoom heeft behandeld en hoewel de inspecteur van Financiën zei dat hij het beu was dat hij geen antwoord kreeg op zijn vragen en om redenen van beroepsdeontologie geen advies wilde verlenen, hebt u gezegd dat u zelf de minister van Begroting om zijn akkoord ging vragen.

Mijnheer de eerste minister, uw brief dateert van 26 oktober 2001. Het antwoord van minister Vande Lanotte, aan u gericht, dateert van 5 november 2001. Ik citeer: "Geachte collega, ik kan u mededelen dat ik akkoord ga. Ik heb geen bezwaar" – en hier is de woordkeuze belangrijk – "tegen het voorstel tot gunning". Voor zover u bij uw argument blijft dat de procedure verlopen was, staat in de brief van minister Vande Lanotte – die geen dommerik is wat overheidsopdrachten en administratief recht aangaat – "het voorstel tot gunning", uw voorstel tot gunning. En dan spreekt u over de autonomie van de administratie.

Mijnheer de voorzitter, ik sluit mijn betoog af. Ik herhaal mijn vragen niet. Ik wil wel nog een opmerking maken.

Mijnheer de eerste minister, is het niet zo dat de heer Slangen in dat hele verhaal niet een beetje de dupe is van het gebeurde, althans in zijn eigen ogen, omdat de afspraak die onder zakenmensen gemaakt was, niet doorging? De ene moest beloven dat de andere voor 10 miljoen frank medewerkers kon inbrengen, liefst mensen uit zijn omgeving. Licht daar niet het probleem? Heeft de heer Coene niet op een bepaald moment de stekker uitgetrokken – wegens redenen die ik me kan inbeelden, maar waarover ik het vandaag niet zal hebben? Vormt dat niet de grond van de zaak?

Mijnheer de eerste minister, u kunt nu twee houdingen aannemen. Enerzijds, is er de houding waarvan ik hoop dat u ze zult aannemen. Dat meen ik uit de grond van mijn hart, want ik vind dat dit niet het soort dossier is waarin het Parlement zich groot moet tonen. Dit is het

soort dossier waar wij node aan toe zijn, en waarop we alleen doorgaan als we daartoe gedwongen worden, en dat doen we dan ook met het doel de zaken objectief in het reine te trekken. Ik hoop dus dat u straks zult antwoorden dat u schoon schip wil maken en dat u alle mogelijke – hypothetische, ik zeg niet eens: werkelijke – risico's van belangenneming wil uitschakelen. Ik hoop dat u zult antwoorden dat u op uw kabinet, en op een aantal andere kabinetten, ervoor zult zorgen dat mensen niet kunnen wegen op beslissingen waar zij in feite zelf belang bij hebben. Ik hoop dat u de juiste conclusie trekt. Maak schoon schip. Als het u nu een beetje ongelegen komt, doe het dan over twee maanden. Zeg dan dat er een nieuw bedrijf is opgericht waar de heer Slangen voor werkt, waardoor hij minder tijd voor u heeft.

Anderzijds, kunt u een totaal andere houding aannemen.

02.03 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer Leterme, dat zijn typische CVP-manieren. U verraadt zichzelf. U zegt eigenlijk: maak u er stiekem vanaf. Dat hebt u zopas gezegd. Maar ik vind dat hypocrisie. Zo heeft uw partij het twintig jaar gedaan in België: stiekem.

02.03 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Il s'agit bien là de l'hypocrisie à laquelle le CVP nous a habitués depuis des décennies: agissez en douce! Quel aveu!

02.04 **Yves Leterme** (CD&V): Mijnheer de eerste minister, ik meen ernstig wat ik zeg.

02.04 **Yves Leterme** (CD&V): Ne cherchez pas à tourner mon intervention en ridicule. Je vous invite tout simplement à faire le ménage au sein de votre cabinet.

U kunt twee houdingen aannemen. Enerzijds, kunt u de stekker uit het stopcontact halen en schoon schip maken. Ik hoop nog altijd dat dit uw houding zal zijn. Anderzijds...

02.05 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer Leterme, u hebt gezegd dat ik het stiekem moest oplossen. Dat hebt u gezegd!

02.06 **Yves Leterme** (CD&V): Mijnheer de eerste minister, dat heb ik niet gezegd. Als dat uw enige verweer is...

02.07 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer Leterme, u hebt gezegd dat ik het stiekem moest doen. Geen aanbesteding uitschrijven en alles stiekem doen.

02.08 **De voorzitter**: Collega's, mijnheer de eerste minister, laat de heer Leterme zijn interpellatie afmaken. Straks kunt u het woord krijgen.

02.09 **Yves Leterme** (CD&V): Mijnheer de eerste minister, anderzijds is er een tweede mogelijkheid. U kunt zeggen dat er niets gebeurd is – zoals in de Senaat het geval was – en dat alles wat wij zeggen onwaar is. U kunt zeggen dat u het vertrouwen in de heer Slangen bewaart en voortgaat zoals u de afgelopen jaren gedaan hebt. Ik denk dat u de antipolitiek daarmee een cadeau geeft en dat u op termijn uzelf in grote moeilijkheden brengt. Dat laatste zou zelfs mij niet pleziëren.

02.10 **Gerolf Annemans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, het is duidelijk dat de eerste minister in dit dossier vervuld is van haat tegenover de heer Leterme. Het is niet de eerste keer dat de eerste minister en zijn vriend Slangen het onderwerp zijn van vragen en interpellaties. De eerste minister begint zijn antwoord op dergelijke vragen doorgaans met de opmerking dat er in het leven en de politiek

02.10 **Gerolf Annemans** (VLAAMS BLOK): J'anticipe déjà la réponse du premier ministre dont on nous rebat constamment les oreilles et selon laquelle il y a des matières bien plus

veel belangrijker onderwerpen zijn.

Of de heer Slangen al dan niet belangrijk is, is naast de kwestie. De heer Slangen is in de talrijke relletjes naar voren gekomen als een grote smoel, een arrogante snuiter en iemand die interne VLD-afrekeningen vereffent. Nu blijkt hij bovendien via zijn afspraken met Verhofstadt en diens entourage ook nog een sprokkelaar van belastinggeld. Niets van dit alles is een verrassing, maar ik acht het noodzakelijk de eerste minister te interpellieren, omdat in dit geval twee belangrijke grenzen werden overschreden. Voor de eerste keer heeft de Senaat met zijn vragen van vorige week de Kamer de loef afgestoken. De eerste minister heeft daarover nog een grapje gemaakt. De reden waarom wij deze interpellaties vorige week niet hebben gehouden, is dat wij wensten te wachten tot het weekblad Knack naar de tweede versnelling zou zijn overgeschakeld. Wat vandaag in Knack staat, vertoont verbazend veel gelijkenis met de woorden die de eerste minister in de Senaat heeft uitgesproken. Ik zal de repliek in de Senaat als leidraad nemen om aan te tonen dat het tijd wordt dat de eerste minister zich bezint over zijn geëxalteerde verdedigingscampagne van de heer Slangen. Deze heeft de minister er namelijk toe gebracht in de Senaat leugens uit te spreken. Ook al is het "maar" de Senaat, toch kunnen we dit niet goedkeuren.

Hoewel de eerste minister in de Senaat het tegengesteld beweerde, is gebleken dat Slangen wel degelijk dacht dat het om zijn contract ging. Dat heeft hij uitdrukkelijk bevestigd. De afspraak was immers duidelijk: gedurende de hele periode dat hij als expert aan het kabinet van de minister verbonden was, zou hij niet aan overheidsopdrachten deelnemen, behalve aan deze specifieke opdracht. De heer Slangen was ervan overtuigd dat deze opdracht hem toekwam. Daarover bestaat geen enkele betwisting.

Er is nog een tweede contradictie. Zodra de heer Slangen vernam dat hij niet als eerste was geklasseerd in de beperkte offerteaanvraag, reageerde hij verbolgen, zoals iemand die iets wordt ontnomen dat hem toekomt. De eerste minister verklaarde in de Senaat dat de heer Slangen het dossier nooit heeft kunnen inkijken. Inmiddels is evenwel gebleken dat hij dat wel heeft gedaan en dat hij het bovendien heeft behandeld alvorens de toewijzingsbrief kon worden verstuurd. Vanaf 20 september 2001 is Slangen beginnen ageren.

Mijnheer de voorzitter, collega van de PS, als u aandringt op de toepassing van het Reglement en mijn spreektijd tot vijf minuten beperkt, zal er een ernstig incident plaatsvinden.

02.11 De voorzitter: Mijnheer Annemans, ik denk dat uw reactie een gevolg is van het feit dat de heer Frédéric mij niet ziet zitten, want ik ben tot nader order nog altijd de voorzitter. De camera's staan een beetje in de weg.

02.12 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): De heer Slangen reageert als iemand van wie men iets heeft afgenomen. De reden is vrij eenvoudig: hij denkt dat het hem toekomt. Mijnheer de eerste minister, in de Senaat hebt u beweerd dat hij niets heeft ingekeken. Het is duidelijk gebleken dat dat niet het geval is. De Knack van vandaag is indrukwekkend. Ik wil u ervoor waarschuwen uw antwoord niet te beperken tot het elan van vorige week – zelfs al voegt u er hier en daar nog een paragraaf aan toe. U moet antwoorden op wat twee

importantes à traiter que l'affaire Slangen. Mais là n'est pas la question. M. Slangen est devenu un personnage controversé qui se positionne négativement dans les médias. Cette fois-ci, une limite a manifestement été dépassée.

Le premier ministre doit s'interroger sur l'opportunité de défendre M. Slangen qui l'a même contraint à mentir au Sénat.

M. Slangen pensait que le contrat lui avait été attribué et l'a admis publiquement dans la presse. A son estime, cette adjudication constituait une exception par rapport à d'autres marchés publics. Ces propos sont en contradiction avec ceux tenus par le premier ministre au Sénat.

Dès que M. Slangen a appris que son bureau n'avait pas été classé premier, il a eu une réaction indignée. Il s'est donc immiscé dans ce dossier avant que la lettre d'adjudication ne soit envoyée, ce qui est également contraire aux déclarations du premier ministre au Sénat. Le premier ministre va devoir faire le point sur ces déclarations.

02.12 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Le 9 mai, des avertissements avaient déjà été formulés au cabinet concernant l'adjudication de ce marché. Le 8 juin, le premier ministre s'est occupé lui-même du dossier. Ce contrat a manifestement fait l'objet

collega's en ikzelf uit de Knack van vandaag hebben geciteerd. Het gaat om ernstige zaken die u uitdrukkelijk zult moeten kunnen tegenspreken.

De drie bureaus die naar het contract hebben gedongen, hebben een evaluatie gekregen. Die evaluatie is omgekeerd. De punten zijn op een of andere manier vervalst. U lacht nu reeds, maar u zult moeten uitleggen waarom en hoe.

Op 9 mei werd de heer Van Hemelrijck gewaarschuwd dat hij moest opletten wanneer hij het toewijst, want er waren al twee werknemers van Slangen die halftijds op het kabinet werken, en dat het daarom geen simpele vergelijking zou worden. Toch is men op die zaak doorgegaan. Op 8 juni begint hij er zich actief mee te bemoeien. Ook dat staat vandaag allemaal opnieuw in Knack; de zogenaamde tweede versnelling waarover ik spreek. U zult moeten uitleggen waarom Slangen in dat dossier tussenbeide kon komen.

In de Senaat draait u de zaken zelfs om: hij was zo bereidwillig en zo charmant contact op te nemen. Let op, in de Senaat had men u ook al kunnen vragen waarom hij tussenbeide mocht komen, zonder dat het contract was toegewezen, wat duidelijk tegen de wet is. Zelfs indien het niet tegen de wet zou zijn, moet u uitleggen waarom u in de Senaat doet alsof hij zo vriendelijk, zo charmant en zo verstandig is van eerst met hen te onderhandelen, terwijl nu blijkt dat het ging om een manipulatie van een contract dat nog moest worden toegewezen. Een manipulatie voor en achter schermen.

Hoe dan ook, onder de verantwoordelijkheid van de eerste minister gaat iemand naar EcoConsult om de voorwaarden op te leggen, om de nieuwe voorwaarden te bespreken. Er zijn opnieuw e-mails opgedoken waarin hij expliciet de voorwaarden verzwaart en meer specifiek op zijn eigen bureau toespitst. Het komt op zijn minst als een dreigement over wanneer de onderhandelaar van de eerste minister aan EcoConsult gaat uitleggen hoe zij de opdracht verder moet vervullen. Dat alles vóór de opdracht definitief was toegewezen.

Opnieuw in tegenstelling tot in de Senaat, blijkt nu immers dat de opdracht niet is toegewezen. Er is duidelijk een kink in de kabel, want Slangen was al tot in Moerbeke-Waas gereden om daar te gaan zeggen hoe en onder welke voorwaarden het moest worden uitgevoerd en onder welke voorwaarden hij binnen het kabinet van de eerste minister nog eens zou proberen het contract te laten verzwaren. Nochtans heeft de heer Van Hemelrijck hem nadien duidelijk gemaakt dat er geen voorwaarden konden worden gewijzigd. De sanctie is er in ieder geval gekomen: het contract is niet uitgevoerd.

Mijnheer de eerste minister, uw uitleg in de Senaat en die van de heer Coene rammelt aan alle kanten. Dat heeft niets met Copernicus te maken; dat heeft wel te maken met het feit dat men plots van bovenaf tussenbeide komt om het contract stil te leggen omdat er iets is fout gegaan. Waarom? Wat is er fout gegaan? Ik zal het u zeggen: de heer Slangen heeft zijn zin niet gekregen. Hij heeft nogmaals geprobeerd zijn zin te krijgen, zelfs nadat hij zag dat het contract niet aan hem werd toegewezen. Misschien heeft hij EcoConsult gevraagd zijn medewerkers te betalen, weet ik veel. In ieder geval, hij heeft zijn zin niet gekregen. Toen heeft hij binnen uw kabinet het nodige gedaan

de manipulations. Les conditions imposées à Euroconsult ont été renforcées et adaptées afin qu'elles correspondent davantage au profil de la société de M. Slangen, laquelle était liée au cabinet.

M. Slangen allait préciser à l'intention d'Ecoconsult comment elle devrait remplir sa mission par la suite, ce qui a été ressenti comme une menace. Le contrat n'a finalement pas été signé, ce qui n'a rien à voir avec la réforme Copernic mais s'explique en revanche par le fait que monsieur Slangen n'a pas obtenu ce qu'il désirait. Les mails échangés entre M. Van Hemelrijck et Me Van Driessche montrent que ce dossier a pris une curieuse tournure. Pourquoi le premier ministre est-il intervenu directement auprès du ministre du Budget le 26 octobre?

Ce dossier est entièrement marqué par les accords conclus entre MM. Verhofstadt et Slangen, lequel a rendu de bons services au premier ministre dans le passé, notamment lors de la crise de la dioxine.

Soit le premier ministre applique sincèrement la nouvelle culture politique qu'il prône, soit il se compromet avec des personnages comme M. Slangen.

om de ultieme sanctie uit te voeren.

Ik beweer niet dat er bewijzen zijn. In de correspondentie tussen de heer Van Hemelrijck en de heer Wimmer lees ik echter: "Le ministre du budget a donné son accord pour attribuer ce marché à EcoConsult." Een uur later stuurt de heer Van Hemelrijck, een correcte ambtenaar, een e-mail aan mevrouw Van Driessche: "Behoudens tegenbericht van u, vertrekt de brief morgenmiddag en is het contract gesloten. In die brief wordt u als contactpersoon voor de uitvoering van de overeenkomst aangeduid. Voor volgend jaar werd het bedrag van 10 miljoen Belgische frank of 250.000 euro aangekondigd, hier ook geldend meer of min, maar voor behoorlijk wat meer zal dit alleen met het akkoord van de betrokkene kunnen." Mevrouw Van Driessche schiet wakker en antwoordt één lijntje: "Mijnheer Van Hemelrijck, kunt u dit nog even inhouden? Ik moet hier eerst even bekijken wat hiermee gedaan kan worden. Dank u, Ann Van Driessche." Daarmee is het dossier afgesloten.

Ik herhaal nogmaals dat u niet moet voortgaan op het elan van de Senaat. Leg eens uit waarom Guy Verhofstadt op 26 oktober 2001 zijn administratie onder druk zet en aan Vande Lanotte vraagt hoe de vork in de steel zit. Wat de heer Leterme u hier voor de voeten gooit, kan u niet zomaar wegpraten met wollige taal zoals vorige week in de Senaat. Er is wel degelijk reden om te interpellieren na uw antwoorden in de Senaat. Iedereen weet en voelt wat hier gebeurt.

Iedereen weet wat er met Slangen is afgesproken. Men heeft hem gezegd: "Gij hebt mij de verkiezingen doen winnen. Gij hebt mij uit de oppositiekuur van de jaren '90 weggepraat. Gij hebt mij goede raad gegeven in de dioxinecrisis. Gij hebt alles gedaan wat moest gebeuren. Ik zal u een contract voorstellen, waarbij gij expert zult worden op mijn kabinet. Gij zult niet deelnemen aan federale bestellingen, maar ik zal via Patrick Dewael zorgen dat gij en uw bedrijf bedolven worden onder bestellingen van de Vlaamse regering". Dat is ondertussen ook gebleken. "Wij zullen bovendien zorgen dat gij via een contract voor externe communicatie nog een extraatje van een tiental miljoen frank per jaar meepikt. Daar zal ik allemaal voor zorgen. Als er iets niet goed loopt, zal ik twee van uw medewerkers halftijds op mijn kabinet aan het werk zetten." Dat globale akkoord met Slangen verdedigt u hier. Dat pleit voor u. Dat heeft men altijd kunnen zien in de carrière van al wie uit andere partijen naar uw nieuwe VLD is overgestapt. U bent hen altijd blijven honoreren, u hebt hen mandaten gegeven en minister gemaakt. U blijft loyaal aan wat u beloofd hebt. Tegen beter weten in, blijft u loyaal aan Slangen. Ik heb lange tijd gedacht dat ik het ontslag van Slangen moest vragen. Als Vlaams Blokker denk ik nu echter dat wij die Slangen daar moeten laten zitten. Hij doet goed werk, want hij zorgt ervoor dat de publieke opinie langzaamaan verneemt wat voor een man Verhofstadt eigenlijk is en welk een groot contrast er bestaat tussen zijn principes en zijn handelen.

Ofwel meent u het met uw nieuwe politieke cultuur – u zou het anders aanpakken dan de tsjeven destijds en u had een nieuw en open elan – en laat u zich niet bezwabberen door een figuur als Slangen ofwel laat u zich wel bezwabberen en kom ik tot de conclusie dat u uw gepraat over de nieuwe politieke cultuur niet meent.

02.13 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de voorzitter,

02.13 Annemie Van de Casteele

mijnheer de eerste minister, collega's, ook ik zou op het eerste gezicht verontwaardigd zijn over de grote mediabelangstelling voor dit dossier. Ik kan het vandaag de media echter niet kwalijk nemen omdat dit dossier hoe dan ook een symbooldossier is geworden.

De heer Slangen is een symbool geworden. Oorspronkelijk stond hij symbool voor de nieuwe stijl en de open communicatie van de premier, dit in schril contrast tot de voorganger van deze laatste. Vandaag is hij uitgegroeid tot het symbool van de arrogantie van de macht. Twee jaar geleden reeds werden wij in de dioxinecommissie geconfronteerd met deze arrogantie. Nadien duikt dezelfde arrogantie op in een aantal columns van de heer Slangen en in een aantal versprekingen van hem. Blijkbaar is de heer Slangen niet van plan zich aan enige spelregel te houden, terwijl deze spelregels wel gelden voor andere medewerkers van de premier en de regering. Indien dit conflict escaleert, mijnheer de eerste minister, is dit grotendeels te wijten aan uw weigering te antwoorden op vragen die over hem zijn gesteld of aan uw pogingen om deze vragen te omzeilen. Hierbij wil ik verwijzen naar eerder gestelde interpellaties over zijn uitspraken over minister Verwilghen, naar de antwoorden die u in de Senaat heeft gegeven en naar de verdedigingswal die u rond de heer Slangen hebt opgeworpen. U hoeft zich dus helemaal niet te verwonderen over de escalatie van dit dossier.

Mijnheer de eerste minister, ik maak er geen probleem van dat u samenwerkt met een communicatiebureau. Er bestaat immers een wetgeving op de overheidsaanbestedingen en de procedures zijn gekend. U weet heel goed dat in een dergelijke materie – het toewijzen van een opdracht aan een communicatiebureau – een aantal appreciatiemogelijkheden bestaat, waardoor het heel gemakkelijk is om het ene bureau boven het andere te verkiezen. Het grote probleem is ontstaan toen u het nodig achtte om van de heer Slangen uw persoonlijke adviseur te maken (of is hij de communicatieadviseur van de hele regering?) en u hem de specifieke opdracht van expert gaf.

Ik wil de discussies niet herhalen die een aantal collega's reeds hebben gevoerd. Ik ben geen juriste en wil geen juridische discussies voeren over het feit of artikel 10 van de Wet op de Overheidsopdrachten is overtreden of artikel 78 van het koninklijk besluit. Dit dient inderdaad wel te worden uitgeklaard, evenals de vraag of de heer Slangen zijn contract heeft overtreden. Wat telt is dat hier duidelijk sprake is van belangenvermenging en dat er een wetgeving bestaat die belangenvermenging wil bestrijden. Ik verwacht van de eerste minister van dit land dat hij er preventief voor zorgt dat er geen sprake kan zijn van belangenvermenging. Ik moet echter vaststellen dat u in dit dossier heel sterk heeft gefaald en dat u tegen de geest van de wet hebt gezondigd. Zo krijgen wij dan de verwijten dat de regering blijk geeft van overmoed, nonchalance, machtsmisbruik, vriendjespolitiek, een "ons-kent-ons"-mentaliteit. Het hele imago dat u met behulp van de heer Slangen de voorbije twee jaar heeft willen opbouwen, is zo in duigen gevallen.

Ik wil mij aansluiten bij de vragen van de collega's en wil ook heel graag de juiste toedracht kennen. Bestond er met de heer Slangen, op het ogenblik dat u hem als expert hebt benoemd, een overeenkomst waaraan een aantal nevenaspecten werden vastgeknoopt, zoals een bijkomende vergoeding van tien miljoen

(VU&ID): L'intérêt, et en particulier celui des médias, est compréhensible car ce dossier a aujourd'hui valeur de symbole. Monsieur Slangen a jadis symbolisé le renouveau politique mais est devenu depuis le symbole de l'arrogance du pouvoir. Si on assiste à une escalade, c'est parce que le premier ministre se tait ou développe une défense bancale.

Je n'aborderai pas cette affaire sous l'angle technique du droit mais il est évident à mes yeux que, dans ce dossier, on a manifestement agi contre l'esprit de la loi. Chacun ressent ici une confusion d'intérêts. Je me demande si une description détaillée de la procédure pourra nous convaincre du contraire.

Le premier ministre va devoir se rendre compte qu'il finira par ne pas pouvoir garder ce personnage dans son cabinet. Il se trouve dans la fosse aux lions et doit en sortir le plus rapidement possible s'il veut limiter les dégâts.

frank, die eventueel via het achterpoortje van een overheidsopdracht zou worden toegekend?

Welke procedure is bij het uitschrijven en afhandelen voor het toekennen van deze overheidsopdracht exact gevolgd? Leg ons stap voor stap uit hoe de procedure is verlopen. Is er al dan niet een brief geweest van de heer Coene? Wat was de rol van mevrouw Van Driessche? Is er voorkennis of inzage geweest door de heer Slangen? Is er een actieve tussenkomst geweest? Waar is hij al dan niet in tussengekomen? Ik denk dat het echt nodig is dat u ons stap voor stap de hele procedure uiteenzet.

Tenslotte zou ik willen vragen, mijnheer de eerste minister, of u zelf niet stilletjes aan begint te beseffen dat het heel moeilijk wordt om een zo losvliegend atoom als expert op uw kabinet te behouden. U hebt met hem geen gezagsrelatie en hij is u langzaamaan in de vernieling aan het praten. Vindt u ook niet dat u in een slangenkuil bent terechtgekomen en op welke manier zal u daar uitkomen?

02.14 Jean-Jacques Viseur (PSC): Monsieur le président, monsieur le ministre, je voudrais m'en tenir à des considérations strictement juridiques.

En ce qui concerne les marchés publics, tant les principes que la loi reposent sur deux éléments très libéraux, puisqu'ils veulent faire des marchés publics des marchés sains. Cette notion de marchés sains implique, d'une part, une totale impartialité de l'administration, une stricte égalité entre les concurrents, une absence de contacts entre eux en vue de modifier les conditions du marché et, d'autre part, l'attribution du marché dans les meilleures conditions possibles, à savoir une simple application de la loi entre une offre et une demande.

Dans le cadre de ces principes juridiques et de leur application que sont les articles 10 de la loi et l'article 78 de l'arrêté royal d'exécution de la loi sur les marchés publics, trois questions se posent.

1. M. Slangen est-il une personne visée au sens de l'article 10 de la loi sur les marchés publics et de l'article 78 de l'arrêté royal?
2. Est-il intervenu à un stade quelconque du marché?
3. Quelle importance faut-il y attacher?

Eu égard à la première question, je rappelle le texte de l'article 10: "Il est interdit à tout fonctionnaire, officier public ou toute autre personne physique ou morale chargée d'un service public, d'intervenir d'une façon quelconque, directement ou indirectement, dans la passation et la surveillance de l'exécution d'un marché public dès qu'il a un intérêt soit personnellement, soit par personne interposée dans l'une des entreprises soumissionnaires." L'existence de cet intérêt est présumée. "C'est une présomption *juris et de jure* lorsque la personne en question est lui-même, par personne interposée, propriétaire, copropriétaire ou associé actif de l'une des entreprises soumissionnaires ou exerçant en droit ou en fait lui-même ou par personne interposée un pouvoir de direction et de gestion."

La question est double. M. Slangen est-il un fonctionnaire ou une personne assimilée à un fonctionnaire au sens de l'article 10? La réponse formulée est, selon moi, tout à fait insuffisante. En effet, ce n'est pas parce que M. Slangen est lié par un contrat d'expert qu'il

02.14 Jean-Jacques Viseur (PSC): Inzake overheidsopdrachten vereist het neutrale karakter van deze laatste niet enkel dat het bestuur van onpartijdigheid blijkt geeft maar de mededingers tevens op billijke wijze behandelt en er bij de toekenning van de opdrachten over waakt dat het spel van vraag en aanbod eerlijk wordt gespeeld.

Valt de heer Slangen onder artikel 10 van de wet van 1993 en artikel 78 van het uitvoeringsbesluit van die wet?

Is hij in eerder welke fase bij het sluiten van de overheidsopdracht opgetreden? Wat zijn de gevolgen?

Is het voor ambtenaren of rechtspersonen, belast met een opdracht van openbaar nut, verboden te interveniëren tijdens de toekenningsprocedure van die opdracht wanneer blijkt dat zij een moreel of geldelijk belang hebben bij de toekenning ervan?

Wordt van een dergelijk belang uitgegaan als blijkt dat de betrokkene in een van de mededingende maatschappijen eigenaar, mede-eigenaar, werkende vennoot is of een beheers- of leidinggevende functie bekleedt?

échappe à l'article 10.

En réalité, il a clairement en charge le service public. Sinon il ne serait pas rémunéré par l'Etat mais par la personne physique qu'est le premier ministre. Dans d'autres pays, notamment les pays anglo-saxons, lorsque des personnes n'exercent pas des missions de service public, c'est-à-dire ne sont pas là pour représenter la fonction de premier ministre, elles sont certes rémunérées, mais par la personne physique. Aux Etats-Unis, par exemple, lorsque le président effectue des déplacements pour sa campagne électorale ou pour sa propagande, il rembourse les frais y afférents à l'Etat, parce que le principe est qu'il agit à ce moment à titre d'indépendant.

De toute évidence, M. Slangen n'est pas indépendant par rapport à cette mission de service public qui est de faire la communication en lieu et place du premier ministre. Il est donc une personne qui, au sens de l'article 10 de la loi sur les marchés publics, remplit cette fonction.

L'existence de l'intérêt est présumée lorsqu'il a un intérêt dans une société qui a soumissionné. Sur ce plan, la discussion est sans équivoque. Slangen est partenaire. Il s'agit d'une société dans laquelle M. Slangen a un intérêt direct.

Au regard de l'article 10, il réunit donc les conditions qui lui interdisent d'intervenir à quelque titre que ce soit.

Si l'on se réfère à l'article 78 de l'arrêté royal d'exécution qui traite du chapitre des incompatibilités, cet article précise que: "Toute personne chargée d'une mission d'ingénierie, d'architecture, d'étude ou d'autres prestations similaires n'est pas admise à participer aux procédures d'attribution de marchés publics, de travaux, de fournitures ou de services qu'elle a conçus, étudiés ou préparés."

Je pense qu'il est inutile de dire qu'ici il y a au moins préparation, il y a au moins étude de marché, il y a au moins conception de ce marché. Donc dans les trois cas, il y a, dans le chef de M. Slangen, un avantage injustifié de nature à fausser les conditions normales de la concurrence, et cela c'est une présomption *juris et de jure*.

M. Slangen est-il intervenu? Il est intervenu à plusieurs reprises. Il est d'abord intervenu en soumissionnant. Il intervient donc dans un marché et viole clairement la disposition et l'interdiction de l'article 10.

Au-delà de cela, je pense - et mon collègue Leterme a bien souligné les moments - qu'il y a en tous cas trois moments où, à l'intérieur de ce marché, au-delà de la soumission qui a été faite, M. Slangen intervient: c'est le contact de juin 2001, le mail du 28 août 2001 et l'intervention du 20 septembre 2001.

Ce sont, au sens de l'article 10, des interventions, directement ou indirectement. Nous sommes donc ici bien en présence d'une intervention, ce qui aggrave la situation dont je rappelle qu'elle est déjà totalement viciée par le fait que Slangen & Partners ont soumissionné à ce marché.

Je pense aussi que toute autre interprétation qui tendrait à dire que M. Slangen, parce qu'il est expert, pouvait agir au mépris des obligations

Het is niet omdat de heer Slangen gebonden is door een consultantsovereenkomst dat artikel 10 niet op hem van toepassing is. Hij werd heel expliciet belast met een opdracht van openbaar nut en kan dus geenszins als een zelfstandige worden beschouwd.

Het bestaan van een belang wordt in casu verondersteld aangezien de heer Slangen een rechtstreeks belang in de betreffende onderneming heeft.

Artikel 78 van het uitvoeringsbesluit van de wet sluit hem inderdaad op grond van een aantal manifeste onverenigbaarheden van die overheidsopdracht uit. Ongeacht het scenario waarin de zaak zich heeft voorgedaan, is er duidelijk sprake van een ongerechtvaardigd voordeel, waarbij artikel 10 van de wet onmiskenbaar werd geschonden.

Chronologisch vond op drie momenten een interventie plaats: in juni, op 28 augustus (via een mailbericht) en op 20 september 2001.

Elke andere interpretatie van die gebeurtenissen zou de bevestiging inhouden dat de *ratio legis* ruimschoots wordt nageleefd. Waarom zou de heer Slangen van de door hem na te leven verplichtingen ontheven zijn, enkel en alleen omdat hij zagezegd een expert is?

Het gaat niet op dat de openbare diensten nu personen aantrekken die niet aan de deontologie zijn gehouden, terwijl het oorspronkelijk de bedoeling was de kabinetten door ambtenaren te vervangen.

Inzake de heer Slangen was het kennelijk de bedoeling de regels te negeren. Het uitvoeringsbesluit betreft de inmenging in om het even welk stadium en ongeacht

qui pèsent sur les fonctionnaires et les personnes chargées de l'exécution ou chargées d'un service public, viendrait à dire que la *ratio legis* du fonctionnement de l'Etat est largement obérée.

Pourquoi? Parce qu'il suffirait de baptiser «carpe» «lapin» et de dire que ceux qui remplissent le plus directement des fonctions en liaison avec l'exercice de la fonction ministérielle sont exemptés de cette obligation parce qu'ils ne sont pas considérés *stricto sensu* comme des fonctionnaires ou des membres de cabinets, alors que jurisprudence et doctrine sont très claires pour dire qu'ils sont soumis aux mêmes conditions.

Je pense qu'il serait totalement aberrant d'avoir remplacé un certain nombre de cabinets ministériels par des experts. Cela aboutirait en fait à introduire le loup dans la bergerie, c'est-à-dire introduire au sein du service public et de l'exécution du service public des personnes qui ne sont absolument pas tenues par la déontologie.

J'en viens aux conséquences qu'il faut en tirer. Je pense que sur le plan de M. Slangen il y a plus qu'une maladresse. Il y a incontestablement une volonté de modifier les règles de fonctionnement de l'administration. Et la réponse n'est pas de dire que le marché n'a pas été attribué. Il est très clair que tant l'article 10 de la loi que l'article 78 de l'arrêté d'exécution visent des interventions à quelque stade que ce soit et quelle que soit l'issue de l'intervention.

Il y a là une faute grave par rapport à la loi. Pour le reste, quant à la responsabilité du Premier ministre, elle est de deux types. La première: il y a un grand principe en droit public, à savoir que la femme de César doit être insoupçonnable. Et cela se traduit notamment dans cette obligation d'extrême prudence qui doit être de mise lorsqu'on touche à ce qui est l'essence même de l'Etat: la loi sur les marchés publics, l'exécution de la loi et le respect de cette loi. C'est le cœur même de l'égalité des Belges devant l'Etat. La seconde, c'est cette obstination à ne pas utiliser un fusil. Car personne n'est responsable du fait que parmi les collaborateurs, il peut y avoir des dérives, des fautes. Or le fusil existe pour cela.

L'homme d'Etat peut avoir un attachement personnel à un collaborateur mais si ce dernier lui porte préjudice, il faut poser un geste fort.

Dès lors, mes questions sont les suivantes.

1. Quelle est l'interprétation précise que vous donnez aux actes de M. Slangen par rapport à l'article 10 de la loi du 24 décembre 1993 et à l'article 78 de l'arrêté d'application de cette loi?

2. Imposez-vous ou non, au sein de votre cabinet, de votre administration ou aux consultants que vous chargez de missions publiques, la règle élémentaire qui consiste à respecter les principes généraux inhérents à la fonction des personnes chargées de missions de service public?

3. Pourquoi ne pas envisager la technique utile en la matière, à savoir mettre fin à une collaboration qui se révèle nuisible pour l'image à la fois du premier ministre et de l'Etat? En tant que membre de l'opposition, vous me permettrez de penser que l'image de l'Etat est

het eindresultaat van de aanbesteding. Dat de aanbestedingsprocedure waarin de heer Slangen zich mengde uiteindelijk nooit tot een aanbesteding leidde, rechtvaardigt zijn optreden bijgevolg niet.

Er is een dubbele verantwoordelijkheid.

Allereerst dient in de openbare diensten uiterst omzichtig te worden omgesprongen met de grondprincipes die er gelden. Voorts is de hardnekkigheid om niet naar een "bliksemafleider" te grijpen een slechte zaak.

Hoe interpreteert u uitgaande van artikel 10 van de wet van 1993 en van het uitvoeringsbesluit de daden van de heer Slangen?

Verplicht u uw medewerkers de grondprincipes van de openbare dienst na te leven?

Blijft u halsstarrig weigeren een einde te maken aan een samenwerking die zowel uw imago als dat van de overheid schaadt?

plus importante que celle du premier ministre. Mais, dans les deux cas, un tort est porté à la Belgique.

02.15 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, sta mij toe eerst en vooral te zeggen dat we nu het jaar beginnen zoals wij het vorige jaar hebben afgesloten. Wij zijn vorige jaar geëindigd met Slangen en we beginnen dit jaar weer met Slangen. Ik heb het in de Senaat gezegd en ik wens het in de Kamer te herhalen. We verwachten een lawine van interpellaties over de invoering van de euro, over het overheidsoverschot, over de prioriteitennota waar de regering bijna mee klaar is en over heel wat andere problemen, maar blijkbaar keren we steeds weer terug naar onze voorliefde: vragen over Slangen.

Mijnheer de voorzitter, ik heb op de meeste van de hier gestelde vragen vorige week zeer uitvoerig in de Senaat geantwoord. Alle punten zijn hier aangehaald, het enige punt dat toen niet werd aangehaald – de heer Vandenberghe had blijkbaar te weinig tijd om zich voor te bereiden – was artikel 78 van het koninklijk besluit van april 1999. Alle andere punten, artikel 10, de feiten, werden toen aangehaald.

Ik wens hier te herhalen wat ik ook in de Senaat klaar en duidelijk heb gesteld. Tussen haakjes merk ik even op dat ik overigens niet van deze zaak op de hoogte ben gebracht naar aanleiding van het artikel in Knack vorige week, maar door een vraag die mij op 6 januari door de heer Leterme werd gesteld, die mij op 7 januari werd overgemaakt en die was gedateerd op 3 januari.

Zodra ik op de hoogte was, heb ik mij onmiddellijk het volledige dossier door de administratie laten bezorgen. De administratie van de kanselarij is een zeer goede administratie en heeft een uitstekende directeur, de heer Van Hemelrijck. Deze man en zijn medewerkster, mevrouw Dardenne, kunnen worden beschouwd als dé specialisten inzake overheidsopdrachten en de toepassing van de wet daarop. Zij geven ook in alle mogelijke andere dossiers adviezen namens de cel “overheidsopdrachten” van de kanselarij, die zowat het evenbeeld is en dezelfde waarde heeft als de Inspectie van Financiën.

Volgens mij is hun mening over deze aangelegenheid niet onbelangrijk, aangezien zij dat dossier hebben behandeld. Ik herhaal het, het is niet de heer Slangen, die de bestekken heeft opgemaakt, die de offerte heeft gelanceerd, die de zaak ik het mededingingsblad heeft geplaatst, die de offertes heeft binnen gekregen, die de selectie heeft gemaakt, die het evaluatierapport heeft opgemaakt. Dat is de administratie geweest.

De administratie is de heer Van Hemelrijck, van a tot z en niemand anders.

Mijnheer de voorzitter, sta me toe erop te wijzen dat hier heel wat werd gesuggereerd, want daar gaat het over. Al die verwijzingen naar artikel 10 en art. 78 gaan alle van één veronderstelling uit, namelijk dat de heer Slangen tussenbeide is gekomen in de procedure en dit in de verschillende stadia. Er is één e-mail van Slangen en daarin wordt precies het tegengestelde gezegd. Ik citeer letterlijk: “...dat de procedure correct moet verlopen en dat het de eerst geklasseerde is met wie uiteraard het contract moet worden gemaakt”. Dat staat in de

02.15 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Nous entamons l'année 2002 comme nous avons achevé l'année 2001: avec M. Slangen. Je m'étais attendu à des interpellations sur des sujets autrement passionnants. J'ai déjà répondu à la plupart des questions la semaine dernière au Sénat, à l'exception de celle portant sur l'article 78 de l'arrêté royal d'avril 1999.

J'ai pris connaissance de cette affaire par le biais d'une question de M. Leterme que j'ai reçue le 6 janvier. L'administration de la chancellerie, qui, soit dit en passant, travaille très bien, m'a transmis le dossier. M. Van Hemelrijck et son adjointe, Mme Dardenne, maîtrisent bien ce dossier, dont eux-mêmes, et non M. Slangen, ont assuré la préparation et le suivi. Toutes ces questions présupposent que M. Slangen soit intervenu dans ce dossier, alors que dans son unique courrier électronique relatif à cette affaire, il écrit que tout doit se dérouler correctement et que le contrat doit être adjugé au premier du classement.

Au Sénat, M. Vandenberghe voulait prouver que l'article 10 de la loi relative aux marchés publics empêchait M. Slangen de faire offre. Cette thèse est inexacte: cette loi lui interdit seulement d'intervenir dans l'adjudication ou le contrôle.

Qu'ai-je fait? J'ai vérifié que le dossier ne comportait pas d'irrégularités, et ce, avec l'aide de M. Van Hemelrijck qui, comme je le lui avais demandé, a mis toutes ses observations sur papier.

Premièrement, selon M. Van Hemelrijck, M. Slangen n'a, pour d'évidentes raisons de déontologie, jamais vu les offres.

e-mail, die ik ook in de Senaat heb voorgelezen en waarvan ik heb gezegd dat hij ter beschikking is van alle leden van de commissie.

Ik herhaal de inhoud: de procedure moet correct verlopen en het moet de eerste geklasseerde zijn. Dat was precies de tussenkomst van de heer Slangen in dit dossier.

Artikel 10 van de wet op de overheidsaanbestedingen zegt niet dat hij niet mag deelnemen. Een poging om een tegenstrijdigheid te bewijzen heeft de heer Vandenberghe vorige week al eens ondernomen in de Senaat. Hij is op de tribune komen uitleggen dat hij niet mocht deelnemen aan een overheidsaanbesteding, totaal strijdig met wat in de wet staat. Hij mag perfect deelnemen, de wet zegt enkel dat hij niet mag tussenkomen in de gunning. Ik moet u zeggen dat het vorige week fantastisch was in het Parlement. De heer Vandenberghe stond op de tribune en las de wet verkeerd voor. Als jurist en professor durfde hij te beweren dat de heer Slangen als expert bij het kabinet niet mocht deelnemen aan een overheidsopdracht. Dat zegt de wet helemaal niet, de wet stelt dat hij niet mag tussenkomen in de gunning en dat hij geen toezicht mag uitoefenen op de uitvoering eens de overheidsopdracht is toegewezen. Zoals we weten is dat in deze nooit het geval geweest, want het contract is nooit ondertekend. Wat ik gedaan heb, is het dossier bij mij laten komen om te kijken waar ik schoon schip moest maken. Ik heb nagegaan of er effectief iets is gebeurd dat onoorbaar was, dat niet door de beugel kon en dat strijdig was met de wet, hetzij met artikel 10 van de wet op de overheidsopdrachten waarvan men de paragrafen 1 en 2 hier uitvoering geciteerd heeft, hetzij met artikel 78. Ik heb dat niet alleen gedaan, ik heb de heer Van Hemelrijck bij mij geroepen. De heer Van Hemelrijck is de baas van die administratie. Ik heb hem gezegd dat hij mij van a tot z moest uitleggen wat er in het dossier was gebeurd. Als er iets verkeerd was gebeurd, moest hij het mij zeggen en als alles correct was verlopen moest hij dat ook meedelen. Ik heb hem bovendien gevraagd om dat allemaal op papier te zetten. Het ging om de toepassing van artikel 10 en de toepassing van artikel 78. Niemand heeft dat hier herhaald, maar vorige week was het wel anders. Men wist toen dat de heer Slangen tussenbeide was gekomen en dat hij de offertes had gezien. Ik heb dat aan de heer Van Hemelrijck gevraagd. Hij heeft mij bevestigd dat, in tegenstelling tot wat men een week aan een stuk beweerd heeft, de heer Slangen nooit de offertes van de drie firma's heeft gezien. Dat mocht ook niet. Men had het hier over vijf firma's maar ik heb van de administratie vernomen dat de offertes door drie firma's werden ingediend.

Ik lees u even de tekst van de heer Van Hemelrijck voor: "De heer Slangen heeft deze offerte zelf toen niet gezien want ik had kort na het verzenden van deze mail" – waarin hij het over de offertes heeft – "in samenspraak met mevrouw Van Driessche besloten dat we om deontologische en ook praktische redenen aan deze oefening konden verzaken". Het is dus de heer Van Hemelrijck – en niet Guy Verhofstadt, Luc Coene, mevrouw Van Driessche of gelijk welke andere politicus – die zoals de heer Leterme terecht heeft onderstreept doorgaat voor de man die alle dossiers in de administratie en op de kanselarij op een ernstige manier bekijkt die zegt dat hier niets van aan is. Hij heeft die offertes nooit gezien.

Vervolgens zegt men dat artikel 10 niet toelaat dat hij zou deelnemen aan de opdracht. Dat heeft de heer Vandenberghe gezegd en ook de

Deuxièmement, on affirme que l'article 10 de la loi relative aux marchés publics n'autorise pas la participation de M. Slangen. C'est faux! Les paragraphes 1 et 2 sont clairs, M. Van Hemelrijck le confirme, et n'empêchent pas M. Slangen d'introduire une offre. L'article 10 lui interdit uniquement d'intervenir dans la procédure d'adjudication. Il n'a clairement jamais été question d'une telle intervention. Il n'est donc pas non plus question de confusion d'intérêts.

MM. Leterme et Bourgeois évoquent continuellement l'article 78 de l'arrêté royal aux termes duquel M. Slangen ne pouvait ni préparer ni établir le devis. Mais de cela non plus il n'est question nulle part: c'est l'administration qui s'est acquittée de cette tâche, comme l'affirme M. Van Hemelrijck.

Selon M. Van Hemelrijck, on ne trouve dans le dossier administratif aucun indice d'une intervention de M. Slangen. Ce dossier a été préparé et suivi par l'administration.

Les questions que vous m'avez posées ont trait au recrutement de deux collaborateurs au service de la Communication externe de la Chancellerie dans le cadre du plan Copernic. Les procédures de nomination ayant été ajournées, il a été décidé en novembre 2001 de suspendre provisoirement la passation, et ce à la demande du président du comité de direction. Le service concerné ne sera en effet créé qu'au printemps prochain.

Lorsque j'ai reçu ces questions, je me suis renseigné sur le fond du dossier. Je ne fais pas de la politique pour prodiguer des faveurs et je déteste les tripatouillages. Je conclus des informations que M. Van Hemelrijck m'a fait parvenir que ni l'article 10 de la loi, ni l'article 78 de l'arrêté royal n'ont été enfreints.

heer Viseur heeft dat op één of andere manier gesuggereerd. Artikel 10 van de wet op de overheidsopdrachten zegt dat echter helemaal niet. De heer Vandenberghe mag dan misschien een zeer goed jurist zijn, in dit geval heeft hij de paragrafen 1 en 2 bewust of onbewust niet letterlijk geciteerd. De heer Van Hemelrijck heeft dit dossier behandeld en de offertes binnengekregen, ook die van de man die mijn communicatieadviseur is. Ik heb hem dan ook gevraagd of artikel 10 al dan niet van toepassing was. Hij zei dat dit helemaal niet juist was en dat hij wel degelijk mocht meedoen. Ik lees het letterlijk voor: "Artikel 10 verbiedt niet dat de firma waar hij belangen in heeft een offerte indient". Dat is dus onjuist. "Artikel 10 verbiedt enkel dat hij indien hij belast is met een openbare dienst tussenkomt bij de gunning van de opdracht, rechtstreeks of onrechtstreeks". Dat is wat de heer Van Hemelrijck schrijft nadat hij het dossier van A tot Z zelf heeft behandeld. De directeur van mijn administratie zegt: "Wanneer zoals thans blijkt dat de heer Slangen niet tussenkomt in het gunningsproces, kan geen belangenvermenging in de zin van artikel 10 vastgesteld worden en is de procedure niet onregelmatig". Hij zegt dat artikel 10 nageleefd werd. Hij heeft dat als baas van de administratie nagekeken en de heer Slangen mocht deelnemen. Hij mocht niet tussenkomen in de gunningswijze en hij heeft dat ook niet gedaan. Hij heeft ook de offertes niet gezien.

Dan is er het derde punt, namelijk het koninklijk besluit inzake artikel 78. Vorige week had mijnheer Vandenberghe zijn dossier nog niet zo ver ingekeken. Artikel 78 werd versoepeld in april 1999. In artikel 78 wordt duidelijk bepaald dat het gaat om een uitvoeringsbepaling van artikel 10. De ratio legis van dit artikel wil dat de betrokken het bestek opmaakt. Ik heb de vraag gesteld aan de heer Van Hemelrijck en hij heeft mij geantwoord dat de administratie het dossier heeft voorbereid en behandeld. Meer nog, ik heb hem gevraagd of hij dit met betrekking tot artikel 78 kan doen. Zijn antwoord luidt als volgt, ik citeer: "Uit het administratief dossier kan nergens worden afgeleid dat de heer Slangen in de restrictief te interpreteren bewoordingen van artikel 78 belast is geweest met onderzoek, proeven, studie of de ontwikkeling van de dienstopdracht want wij hebben dat gedaan." De heer Van Hemelrijck zegt dus duidelijk dat artikel 78, paragrafen 1 en 2 strikt zijn nageleefd.

Waarover zijn we hier bezig? We zijn hier bezig over het feit dat er twee medewerkers worden aangeworven om de dienst Externe Communicatie op te bouwen. Deze dienst kan uiteraard maar worden opgericht op het ogenblik dat we in uitvoering van Copernicus de nodige benoemingen hebben gedaan en dergelijke meer. Daar ligt de reden. De enige reden waarom uiteindelijk het contract niet gegund is – ik heb dit ook in de Senaat in het lang en het breed uitgelegd –, is dat de voorzitter van het directiecomité, de heer Coene, op een bepaald ogenblik – in november – heeft gezegd dat nu nog geen consultancy opdracht voor twee personen moest worden toegewezen voor een dienst die maar zal worden opgericht in februari, maart of april van 2002. Dat is wat er exact is gebeurd.

Mijnheer Slangen heeft zich daarin niet gemoeid. Het is de voorzitter van het directiecomité die op vraag van mevrouw Van Driessche, zoals trouwens in de e-mail van de heer Van Hemelrijck naar de heer Coene staat, op een stafvergadering beslist om die opdracht nog niet toe te wijzen omdat de dienst nog niet is opgericht. Terecht, want was die consultancy opdracht wel toegewezen, had ik nu op een andere

Si ces informations avaient fait apparaître que M. Slangen a tenté d'influencer la passation de ce marché public, je l'aurais limogé. Il convient de rester objectif et de ne pas s'acharner contre M. Slangen, lequel a d'ailleurs travaillé précédemment pour un autre parti. Il n'y a pas eu confusion d'intérêts dans ce dossier.

L'Inspection des Finances a dit qu'il ne restait plus que 2,3 millions à dépenser et c'est précisément pour cette raison que nous avons pris cette décision. J'ai d'ailleurs tenu des propos identiques, la semaine dernière, au Sénat à ceci près que je peux vous préciser, aujourd'hui, que M. Van Hemelrijck est à même de confirmer de a jusqu'à z le scénario que je viens d'esquisser.

interpellatie moeten antwoorden. Dan zou ik hier moeten antwoorden waarom de eerste minister, in de kanselarij en in de Wetstraat 16, tegen alle adviezen in toch een opdracht toewijst op het ogenblik dat de betrokken dienst nog niet is opgericht. We zouden op dat moment miljoenen hebben uitgegeven voor een dienst die nog niet bestond. We zijn echter van plan om in de loop van het jaar 2002, op basis van de geldende bepalingen van de overheidsaanbestedingen, die opdracht wel toe te wijzen. Hij heeft de beslissing genomen. Ik ben dit nagegaan.

Ik had dezelfde reactie als de heren Bourgeois, Leterme en Annemans. De heer Vandenberghe laat ik een beetje in het midden, want als men begint met de wet bewust verkeerd te citeren, vraag ik mij af van welk hout men pijlen maakt. Zeker in de Senaat, waarvan men zegt dat het de reflectiekamer is waar alles tot in de details moet worden nagekeken. Ik had dezelfde reactie als u. Ik heb onmiddellijk de heer Van Hemelrijck bij mij laten komen. Ik ben geen idioot die zegt: "We dekken dat hier toe; het is mijnheer Slangen, die mag zich alles permitteren." Er kan over Slangen veel worden verteld en zeker dat hij niet altijd op het juiste moment communiceert. Hij geeft misschien wel zeer goede communicatieadviezen, zelf communiceert hij niet altijd even goed. Enkele weken geleden, naar aanleiding van de uitspraken over de heer Verwilghen heb ik daar met hem over gesproken.

Voor mij is deze zaak eenvoudig: ik doe niet aan politiek om wie dan ook te beschermen of een plezier te doen of een voordeel te gunnen. In de Senaat heb ik gezegd wat ik nu met des te meer overtuiging herhaal: ik haat mensen die sjoemelen, mensen die tussenbeide komen en mensen die voordeel proberen te halen, zeker als zij dat proberen te halen uit publieke functies waarin wij het voorbeeld moeten geven.

De heer Van Hemelrijck is op dat vlak een autoriteit. Ik heb hem daarom onmiddellijk met het dossier bij mij laten komen. Wij hebben dat dossier van a tot z samen doorgenomen. Zijn informatie heb ik schriftelijk laten vastleggen. Hij heeft dat ook onmiddellijk gedaan. Hij zag nergens interrupties in de offertes of in de gunning. Hij zei dat de administratie de bestekken zelf opgemaakt had. Volgens de heer Van Hemelrijck is artikel 10 toegepast. De heer Slangen mocht deelnemen, maar is niet tussenbeide gekomen. Ook met artikel 78 is er geen probleem, want de heer Van Hemelrijck heeft zelf de zaken geregeld. Ik antwoord hier nu precies hetzelfde als wat ik in de Senaat antwoordde, louter op basis van het dossier van de administratie.

Als ik, samen met de heer Van Hemelrijck, één element had gevonden, hoe klein ook, waarbij de heer Slangen zou kunnen worden verweten dat hij ingegrepen had om te beïnvloeden, zichzelf voor te trekken, het klasement te wijzigen of wat dan ook, dan was de heer Slangen bij mij al lang buiten gevlogen. Dat is in deze zaak niet het geval.

Ik vind dat er in een dossier ook een minimum aan rechtvaardigheid en objectiviteit moet bestaan. U kan van de heer Slangen vinden wat u wilt.

Mijnheer Leterme, in het verleden heeft de heer Slangen voor andere politieke partijen gewerkt. Toen CD&V-senator Hugo Vandenberghe

vorige week interpelleerde, speelde zijn rancune en zijn gevoel tegenover de heer Slangen meer mee dan de grond van het dossier, waarmee ik niet wil zeggen dat dit ook voor u geldt. In een dossier moet een objectief oordeel blijven bestaan.

Collega's, de heer Van Hemelrijck heeft het dossier de hele tijd beheerd. Hij heeft schriftelijk alle vragen beantwoord die ik heb gesteld, onder andere over de toepassing van artikels 10 en 78 en over de vraag of de heer Slangen de offertes heeft ingezien. Met die kennis van het dossier vind ik dat wij ernstig en eerlijk moeten zeggen dat er geen belangenvermenging heeft plaatsgevonden. Dat is de mening van de heer Van Hemelrijck, de baas van mijn administratie, en het is ook mijn mening.

Over de Inspectie van Financiën kan ik het volgende zeggen. Het probleem met de Inspectie van Financiën heeft niets met dat dossier te maken, maar wel met de budgettaire aanrekening. De Inspectie van Financiën zei op het einde van 2001 dat wij geen 10 miljoen meer konden besteden, omdat die in de begroting niet meer beschikbaar was, maar slechts 2,3 miljoen, BTW inbegrepen. De budgettaire aanrekening moest dus beperkt worden. Die aanpassing is trouwens gebeurd. Om die reden heeft de minister van Begroting trouwens een positief advies gegeven.

Mijnheer de voorzitter, daarmee heb ik alle elementen van het dossier verklaard. Nogmaals, ik heb vorige week in de Senaat precies hetzelfde verklaard. Ik heb nu echter bijkomend de twee nota's van de heer Van Hemelrijck die verklaart dat artikel 10 is toegepast, dat artikel 78 is nageleefd en dat er geen belangenvermenging is omdat de heer Slangen zich niet in dat dossier gemengd heeft, dixit de baas van mijn administratie.

02.16 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de minister, ik ben stomverbaasd dat u bij dat antwoord blijft. Er is één verschil met uw antwoord in de Senaat. U ontkent niet langer dat de heer Slangen een ambtenaar is in de zin van de wet. Dat heb ik dan toch al bereikt. Vorige week zei u nog dat de heer Slangen geen ambtenaar is. Dat staat nu niet meer ter discussie.

De twee andere punten blijven echter openstaan.

Ten eerste zegt u dat de heer Slangen niet heeft ingegrepen. U hebt op een punt gelijk: artikel 10 van de wet verbiedt de ambtenaar om tussenbeide te komen, maar verbiedt de NV niet om deel te nemen aan de aanbesteding. De heer Slangen is een ambtenaar. Voor zover nodig, wil ik de brief voorlezen die de heer Coene op 25 november 2000 aan mevrouw Vandenberghe stuurt: "Bij deze wil ik nogmaals bevestigen dat Noël Slangen namens het kabinet verantwoordelijk is voor de communicatiepolitiek van het kabinet." Daarover kan geen discussie meer bestaan.

Heeft de heer Slangen echter ingegrepen? Mijnheer de eerste minister, moet ik de hele e-mail van de heer Slangen van 8 juni 2001, verstuurd om 16.41 uur aan de heer Van Hemelrijck, voorlezen? Het bericht begint als volgt: "Geachte heer, ik ontving via de kabinetschef uw evaluatie van de ingediende offerten voor consultancy."

Hij ontvangt het document met de evaluatie van de offerten. Hij

02.16 Geert Bourgeois (VU&ID): Le premier ministre refuse obstinément de revenir sur la réponse qu'il a donnée au Sénat. Il concède seulement que M. Slangen agit en qualité de fonctionnaire. L'article 10 autorise M. Slangen à participer à une adjudication, mais lui interdit toute intervention dans la procédure. Cependant, sa correspondance prouve que M. Slangen est bel et bien intervenu. Je pourrais vous citer des extraits des lettres envoyées par M. Slangen à M. Van Hemelrijck dans lesquelles le premier fixe des conditions supplémentaires. Cette initiative peut-elle être qualifiée autrement que d'intervention illégitime?

verklaart: "Hoewel aan de pers werd gecommuniceerd dat...."

02.17 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: De heer Van Hemelrijck heeft het tegenovergestelde gezegd. "De procedure moet uitermate correct verlopen. De onderhandelingen moeten opgestart worden met de eerst geklasseerde kandidaat."

02.18 **Geert Bourgeois** (VU&ID): In de eerste plaats heeft Slangen niet het recht te zeggen dat er onderhandelingen moeten worden opgestart. Voorts mag er zelfs niet worden onderhandeld. Het gaat immers om een beperkte offerteaanvraag, niet om een gunning tegen onderhandelingsprocedure. Hij zegt: "Ik reken erop dat de kanselarij deze evaluatie zeer adequaat uitvoert en zich dan ook engageert dat de leverancier op korte termijn de gevraagde diensten kan leveren. Kan u in dat verband onderhandelingen aangaan, er rekening mee houdende dat conform de aanbesteding de nodige mensen het vereiste aantal dagen ter beschikking stellen, deze mensen beschikbaar zijn om ingezet te worden en de kwaliteiten van deze mensen overeenkomen met de aanbesteding?" Hij mengt zich dus in de aanbestedingsprocedure en voegt er voorwaarden aan toe die niet in de aanbesteding staan. Hij weet dat enkel Slangen & Partners een senior heeft die aan interkabinettenwerkgroepen deelneemt en zegt dat de heer Van Hemelrijck erop moet toezien dat er enkel na onderhandelingen mag worden gegund op voorwaarde dat er minstens een senior consultant in het team zit die ervaring heeft met werken binnen de overheid. "Deelnemen aan interkabinettenwerkgroepen, opstellen van teksten voor de Ministerraad, gesprekken en onderhandelingen voeren met andere kabinetten". Deze voorwaarden zijn nergens in het bestek terug te vinden. Zowel een tussenkomst bij de gunning als een tussenkomst bij de uitvoering zijn op basis van artikel 10 niet geoorloofd.

02.18 **Geert Bourgeois** (VU&ID): La même conclusion s'impose en ce qui concerne l'article 78: M. Slangen a bel et bien pris part à la rédaction du cahier des charges. Si le premier ministre continue à se retrancher derrière M. Van Hemelrijck, je me verrai obligé d'interpeller le ministre Verwilghen, ce que je ferai à contre-cœur puisque ce n'est pas la personne de M. Slangen, mais l'éthique politique qui est en cause.

Ten tweede verwijs ik naar artikel 78 van het KB. NV Slangen & Partners mag niet deelnemen als een van hen op eender welke manier en onder eender welke vorm betrokken was bij de voorbereiding. De kabinetschef van de eerste minister verklaart dat de som van 10 miljoen voortvloeit uit de opdracht van Slangen. Deze geldsom moet worden beschouwd als steun bij het werk dat hij als hoofdverantwoordelijke uitvoert. Toch blijft de eerste minister beweren dat deze man niet betrokken is bij het concept, bij de uitvoering en bij de voorbereiding. Hij verschuilt zich achter de heer Van Hemelrijck. Het is best mogelijk dat deze persoon een excellente ambtenaar is die de wetgeving zeer goed kent. Ik heb mijn uiteenzetting gebaseerd op de tekstanalyses van de wet en van het koninklijk besluit van de grootste specialisten inzake overheidsopdrachten, strafrecht en belangenvenning. Als de eerste minister van oordeel is dat het hier niet om belangenvenning gaat, dan zie ik mij genoodzaakt mijn vraag tot minister Verwilghen te richten. Ik had gehoopt dat de eerste minister positief zou reageren en het voornemen kenbaar zou maken het contract van de heer Slangen te beëindigen. Hij blijft echter voluit achter Slangen staan. Ik heb niets tegen de persoon van de heer Slangen. Het gaat om het integriteitsbeleid. Ik heb de minister van Ambtenarenzaken herhaaldelijk vragen gesteld over het voeren van een integriteitsbeleid. De Vlaamse Gemeenschap heeft regels uitgevaardigd over de manier waarop kabinetsleden en ambtenaren zich moeten gedragen ten opzichte van de privé-sector. De eerste minister werkt samen met de privé-sector, wat voordelen, maar ook nadelen kan opleveren. Het voeren van een integriteitsbeleid is een

voorbeeld van goed bestuur.

Ik eindig met het citeren van een onverdachte bron, namelijk minister Van Mechelen, een partijgenoot van de eerste minister. "Noël kent zijn vak, maar het kan niet dat hij met zijn bureau meedoet aan een aanbesteding van de federale overheid". Hiermee is alles gezegd. Dit citaat werd opgetekend uit de mond van een politicus van de VLD, die bij vriend en tegenstander wordt beschouwd als een persoon die een goed bestuurder is en een integer beleid voert.

Wat de eerste minister met betrekking tot de wettelijke aspecten heeft geantwoord, ontgoochelt mij. Ik zal de minister van Justitie hierover aanspreken. Dat spijt mij omdat het eigenlijk niet om de persoon noch om het strafrechtelijk aspect gaat, maar om goed bestuur. Wij pleiten overal voor goed bestuur, onder meer bij beursgenoteerde bedrijven, voor ethiek in de politiek, scheiding van belangen, onafhankelijke bestuurders. De eerste minister blijft volhouden dat er geen vuiltje aan de lucht is. Nu breekt mijn klomp.

02.19 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat de eerste minister ervoor kiest het zonlicht te blijven ontkennen, soms met gebruik – of misbruik – van de adviezen van de administratie en het door elkaar halen van argumenten in het kader van artikel 10 met argumenten in het kader van artikel 78. Ik had iets meer verwacht.

Met betrekking tot de uitleg op onze tegenwerpingen rond de artikelen 78 en 10 sluit ik mij aan bij de uiteenzetting van de heer Bourgeois. De heren Coene en Slangen verwezen vorige week zelf uitdrukkelijk naar de afspraak die in 1999 gemaakt is en legden zelf het verband met voorliggend dossier. Waarom moesten er daarbij dan, zowel door de heer Coene als de heer Slangen, allerlei tussenkomsten gesitueerd worden? Ik denk dan niet alleen aan die ene mail van juni, aan de forwarding van 28 augustus en het bezoek ter plekke van 20 september.

Mijnheer de eerste minister, waarom gaat u daar niet op in? Waarom ontkent of bevestigt u niet dat er einde november 1999 een deal gesloten is, op grond waarvan de heer Slangen in uw dienst is getreden? Een dergelijke afspraak staat uiteraard haaks op iedere reglementering of wetgeving die de omgang met de gunning van dienstenopdrachten met gebruik van overheidsgeld regelen.

U gebruikt een verkeerd argument. U zegt dat de Inspectie van Financiën op 15 oktober 2001 weigerde een akkoord te verlenen omdat het hier gaat om een discussie rond de budgettaire aanrekening. Het spijt mij, maar dat klopt niet. Einde 2000 was er effectief een betwisting rond de budgettaire aanrekening, maar in 2001 ging het daar niet om. U zegt dat het ging om een kostprijs van 2,4 miljoen en niet van 10 miljoen. Uiteraard ging het maar om 2,4 miljoen want in de offerte-aanvraag die in het publicatieblad verschenen is, vinden we voor 2001 een bedrag van 2,3 en tot het einde van de regeringsperiode een bedrag van 10 miljoen. De bezwaren van de heer Snyckers, die zegt dat hij een akkoord weigert op basis van zijn beroepsdeontologie, hebben niets te maken met een gebrek aan krediet, maar wel met het feit dat hij nog geen antwoord heeft gekregen op de vragen die hij gesteld heeft. Na de weigering om een advies, een reactie of een antwoord te geven op de vraag naar een akkoord van de Inspectie, schreef u minister Vande Lanotte

02.19 Yves Leterme (CD&V): Le premier ministre nie l'évidence et mélange différents arguments concernant les articles 10 et 78. Il a omis de répondre à ma question la plus importante concernant l'accord de 1999 auquel se réfèrent MM. Coenen et Slangen et les différentes interventions de ce dernier. Il n'infirme ni ne confirme l'accord du mois de novembre 1999.

L'Inspection des Finances n'aurait pas répondu, le 15 octobre 2001, en raison d'une discussion relative à l'imputation budgétaire. Cette discussion remonte cependant à la fin de l'année 2001. Le refus de rendre un avis était justifié par le manque d'informations. Se référant à une procédure existante, le premier ministre est, dès lors, intervenu auprès du ministre du budget qui a rendu un avis favorable le 5 novembre.

Le premier ministre avance l'argument de l'arrêt Jadot du 7 septembre pour justifier la suspension de l'adjudication. Alors que ce dossier est au point mort depuis la fin du mois de mai, il évolue rapidement aujourd'hui.

De nombreuses questions restent sans réponse. Le compte à rebours s'égrené.

aan, weliswaar conform een bestaande uitzonderingsprocedure. Op 5 november ging minister Vande Lanotte akkoord met de gunning omdat u blijft beweren dat alles achter de rug was op het ogenblik dat de heer Slangen verscheen.

Een opmerking over de timing. U ontkent niet dat de bewering van vorige week dat de opdracht niet werd gegund omwille van het arrest Jadot, toch wel eigenaardig is. Uit het dossier blijkt dat er precies na 7 september cruciale stappen zijn gezet om het dossier te bespoedigen en te finaliseren, daar waar er in het dossier na einde mei geen enkele beweging meer was geweest. We stellen een aantal zaken vast; één: dat de heer Slangen op 20 september een bezoek bracht aan mevrouw Souwer om afspraken te maken rond de samenwerking, twee: dat er aangedrongen werd op een akkoord van de Inspectie van Financiën, drie: dat de eerste minister een brief schreef naar minister Vande Lanotte, vier: dat het dossier wordt klaargemaakt om ondertekend te worden en vijf: de goedkeuringsbrief van de heer Coene.

Heel wat vragen blijven onbeantwoord. Wij zullen een echt antwoord proberen te vinden. Dit is en tijdbom die blijft tikken. Ik hoop dat alles onder controle kan worden gehouden.

02.20 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik verbaas mij ook dat de heer Verhofstadt blijkbaar naar hier is gekomen met niet eens de ambitie meer te zeggen dan wat hij vorige week in de Senaat heeft gezegd. Hij negeert alle nieuwe elementen in het dossier en voor het overige parafraseert hij een beetje. Daaraan heb ik geen boodschap.

Mijnheer de eerste minister, in de Senaat had u het tegenover de heer Vandenberghe op de heer Letermé gemunt. Hier hebt u het omgekeerde gedaan: hier hebt u het tegenover de heer Letermé op de heer Vandenberghe gemunt. Dat is ongeveer het schema waarmee u naar hier bent gekomen.

Voor het overige bent u vierklauwens in de nek van de heer Van Hemelrijck gesprongen, die nu uw last moet torsen, hoewel u zeer goed weet dat hij meer onheil heeft verkomen – ik lees dit als een gewone burger in Knack – door op 12 juni aan Slangen te antwoorden: “Let op, stop, stop. Met die verdere opdrachten uit uw mail van 8 juni gaat u een beetje te ver. Het is zoals het is, en het blijft zoals het blijft.” Dat is één element.

Daarnaast kan de heer Van Hemelrijck toch niet worden voorgesteld als de grote heraut van Noël Slangen, zoals u het laat uitschijnen. Hij zou de grote garant en warrant zijn dat er met Slangen niets aan de hand is. Ik geef een ander voorbeeld: men kan moeilijk beweren dat die Slangen met het concept van dit ding over externe communicatie niets te maken heeft. Die Slangen zegt zelf in Terzake dat, als de bom barst, hij degene is die het allemaal heeft uitgevonden. Hij gaat zelfs zover te zeggen dat hij erop rekende dat hij extra medewerkers ging krijgen door die zaak, en dat hij het concept van het krijgen van extra medewerkers voor zijn statuut van expert in de Wetstraat 16 mee heeft uitgevonden. Hij gaat zelfs nog veel verder: hij zegt dat het hem allemaal werd toegezegd in 1999.

Ik haal slechts de twee argumenten aan waarin u Van Hemelrijck een

02.20 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Manifestement, le premier ministre nie tous les nouveaux éléments et il se contente de paraphraser les déclarations qu'il a faites au Sénat. M. Van Hemelrijck est apparemment devenu l'ange salvateur parce qu'il a averti M. Slangen des dérapages possibles dans l'attribution. M. Slangen affirme pourtant qu'il allait obtenir des collaborateurs supplémentaires pour cette mission et que des promesses en ce sens avaient été faites en 1999. Ce n'est pas M. Van Hemelrijck mais le premier ministre en personne qui porte la responsabilité de l'affaire. S'il le faut, je déposerai plainte au pénal à l'encontre de M. Slangen.

Le seul parti qui souhaite le maintien de M. Slangen en qualité de conseiller à votre cabinet est le Vlaams Blok. Qu'on laisse M. Slangen à ses agissements. Nous déposerons plainte contre le fait qu'une personne qui travaille pour votre cabinet a transgressé les lois pénales.

beetje geweld aandoet. Nu draait u de zaak om en zegt u dat Slangen er niets mee te maken heeft, omdat de externe communicatie de uitvoering is van de uitvinding van de heer Van Hemelrijck. U voelt toch dat dit gewoon platte zever is.

Ik ga uw antwoord eens grondig nalezen en bekijken. Indien er zelfs maar een kleine mogelijkheid is, dien ik strafklacht in tegen Slangen op basis van artikel 245 en tegen wat er gebeurd is op basis van de toepassing van wet op de overheidsopdrachten. Zo heb ik destijds ook strafklacht ingediend tegen de heer Slangen toen ik vond dat hij de wetten overtrad. Daarvoor zal ik zorgen en ik zal daartoe in een motie oproepen.

U hebt hier zitten vechten over de erfenis van de heer Slangen, over de verdienste van de heer Slangen voor de CVP en de VLD. Hij heeft de VLD grootgemaakt en nu is de CD&V jaloers, omdat zij indertijd door hem is grootgemaakt en nu niet meer groot is. Er is maar één partij die zeer graag heeft dat de heer Slangen blijft waar hij is en dat is het Vlaams Blok. Voor ons is hij de beste adviseur die u kunt hebben. Hou hem in godsnaam waar hij zit. Ik zal intussen nagaan of hij met een strafklacht niet kan worden omvergeworpen, gewoon omdat hij de strafwetten overtreedt.

02.21 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de eerste minister, ook ik had mij geen illusies gemaakt dat wij hier vandaag van u iets nieuws zouden vernemen en dat wij een stap vooruit zouden geraken. Hoe dan ook, op het moment dat de opdracht wordt toegekend, zult u een probleem hebben. Maar ook als de opdracht nog niet is toegekend, riskeert u een aanklacht van EcoConsult, die dat heeft aangekondigd. Als u de opdracht op zeker ogenblik wel zult toewijzen, riskeert u ook klachten. Als u het probleem hier alleen toedekt met een bijkomend advies van een van uw ambtenaren, voorspel ik dat dit dossier niet is afgesloten.

Ten tweede, mijnheer de eerste minister, ik sta er versteld van dat u alleen een juridisch antwoord geeft en u absoluut geen enkel deontologisch probleem ziet in heel dit dossier. Daar kan maar één sanctie tegenover staan en dat is de sanctie van de kiezer.

02.22 Jean-Jacques Viseur (PSC): Je considère, monsieur le Premier ministre, que la réponse formulée n'est pas convaincante. On s'abrite derrière l'analyse de M. Van Hemelrijck, mais celui-ci ne maîtrise que ce qu'il peut maîtriser. En ce qui concerne l'application de l'article 78 de l'arrêté royal d'exécution de la loi sur les marchés publics, par exemple, M. Van Hemelrijck ignore qui a conçu le marché. Il n'est donc pas en mesure d'affirmer que l'article 78 n'est pas applicable. Or on s'inspire de sa note pour le prétendre. De même s'il y a eu un contact pendant le marché entre M. Slangen et l'entreprise la mieux classée, M. Van Hemelrijck n'étant pas au courant, ne peut pas se prononcer.

Si M. Slangen n'exécute pas une mission de service public et n'applique pas l'article 10 de la loi, je me demande pourquoi l'Etat le paie? Si M. Slangen avait été, sous l'ancienne culture politique, membre d'un cabinet ministériel, il est clair qu'il n'aurait pas pu soumissionner, qu'il aurait été considéré comme un fonctionnaire. Dans le cas présent, il est un fonctionnaire, éventuellement un fonctionnaire de fait, mais aussi une personne chargée d'un service

02.21 Annemie Van de Casteele (VU&ID): En fait, le premier ministre a de la chance que la marché n'a toujours pas été attribué. Dès que ce sera chose faite, une plainte sera probablement déposée.

Le premier ministre nous fournit une réponse purement juridique mais il ne semble pas se poser la moindre question sur le plan déontologique. Une telle attitude ne mérite qu'une seule sanction, celle de l'électeur.

02.22 Jean-Jacques Viseur (PSC): Uw antwoord is niet overtuigend. U verschuilt zich achter de heer Van Hemelrijck die zich echter alleen kan uitspreken over zaken waarvan hij op de hoogte is. Over artikel 78 van het uitvoeringsbesluit kan hij zich niet uitspreken, aangezien hij niet weet wie aan de basis van het project ligt en of de heer Slangen met het bedrijf in kwestie contact had.

Als de heer Slangen niet optreedt in het kader van een opdracht van openbare dienstverlening, waarom wordt hij dan door de overheid betaald? In de praktijk is hij een ambtenaar.

public.

Au-delà de cela, il est question du problème de la morale en matière de marché public. Le grand principe est tiré du droit anglo-saxon: la question n'est pas de savoir si quelqu'un est matériellement impartial ou non, mais s'il peut paraître partial.

Voorts rijst niet alleen de morele vraag of een persoon al dan niet partijdig is, maar ook de vraag of hij zo overkomt. Die regel is in deze overtreden.

Ici, il est très clair qu'à partir du moment où un de vos principaux collaborateurs soumissionne à un marché d'intérêt général de votre département, il ne peut pas apparaître comme impartial. Il y a donc un soupçon qui pèse sur lui. Et ne pas avoir empêché que ce soupçon soit entretenu, développé, soit assuré par un certain nombre de contacts, c'est une faute politique par rapport à cette morale qui est la base des relations publiques.

Moties

Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Geert Bourgeois en Yves Leterme en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Geert Bourgeois, Yves Leterme en Gerolf Annemans en mevrouw Annemie Van de Casteele

en het antwoord van de eerste minister,

beveelt de eerste minister aan

1. onmiddellijk een einde te maken aan de betrekking van de heer Noël Slangen en van de personen die verbonden waren/zijn door een arbeidsovereenkomst met de NV Slangen & Partners, en in het algemeen van alle medewerkers die private belangen hebben bij de opdrachten die zij op het kabinet vervullen;
2. geen verdere opdrachten te geven aan de NV Slangen & Partners."

Une première motion de recommandation a été déposée par MM. Geert Bourgeois et Yves Leterme et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de MM. Geert Bourgeois, Yves Leterme et Gerolf Annemans et Mme Annemie Van de Casteele

et la réponse du premier ministre,

recommande au premier ministre

1. de mettre immédiatement fin aux emplois occupés par M. Noël Slangen, par les personnes liées à la SA Slangen & Partners par un contrat de travail et, de manière générale, par tous les collaborateurs ayant des intérêts privés dans les tâches qu'elles accomplissent à son cabinet;
2. de ne plus confier de missions à la SA Slangen & Partners."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Gerolf Annemans en Guido Tastenhoye en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Geert Bourgeois, Yves Leterme en Gerolf Annemans en mevrouw Annemie Van de Casteele

en het antwoord van de eerste minister,

vraagt aan de regering om de wetgeving op de overheidsopdrachten strikt te doen naleven, ook voor zogenaamde externe kabinetsadviseurs, en vraagt aan de eerste minister om zijn volledige medewerking te verlenen bij een gerechtelijk onderzoek naar de handelwijze van de communicatieadviseur van de premier."

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par MM. Gerolf Annemans et Guido Tastenhoye et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de MM. Geert Bourgeois, Yves Leterme et Gerolf Annemans et Mme Annemie Van de Casteele
et la réponse du premier ministre,
demande au gouvernement de veiller au respect rigoureux de la législation sur les marchés publics, y compris en ce qui concerne les "conseillers externes de cabinet", et demande au premier ministre de collaborer pleinement à une instruction judiciaire concernant les méthodes mise en œuvre par son conseiller en communication."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Willy Cortois, Denis D'hondt en André Frédéric en de dames Corinne De Permentier en Kristien Grauwels.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Willy Cortois, Denis D'hondt et André Frédéric et Mmes Corinne De Permentier et Kristien Grauwels.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

03 Samengevoegde vragen van

- de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "het gevolg dat de minister van Justitie verleent aan de beweerde onregelmatigheden bij het gunnen van een overheidsopdracht" (nr. 6083)
- de heer Tony van Parys aan de minister van Justitie over "de strijd tegen corruptie bij overheidsopdrachten door de Kanselarij" (nr. 6127)

03 Questions jointes de

- M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "les suites données par le ministre de la Justice aux prétendues irrégularités intervenues lors de l'octroi d'un marché public" (n° 6083)
- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la lutte contre la corruption lors de l'adjudication de marchés publics par la Chancellerie" (n° 6127)

03.01 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is de eerste keer dat u in deze commissie als minister optreedt, maar het is niet de eerste keer dat ik u ondervraag over de heer Slangen. Het ging toen over uw persoonlijke relatie met de heer Slangen en de aantijgingen of uitlatingen die hij over u heeft gedaan. Daar wil ik het uiteraard vandaag niet over hebben. Ik spreek u nu aan in uw hoedanigheid van minister van Justitie over een dossier dat diverse kamerleden, waaronder ikzelf, in handen gekregen hebben en dat gaat over de aanbesteding of het gunnen van de overheidsopdracht tot advies van de Dienst voor interne en externe communicatie van de kanselarij.

Wij hebben daarstraks de eer gehad de eerste minister daarover te interpelleren. Ik had hem gevraagd om aan de hand van de stukken in mijn bezit en aan de hand van de interpellaties een einde te maken aan de dienstbetrekking van de heer Noël Slangen op zijn kabinet. Deze vraag hield geen verband met de persoon van de heer Slangen, die ik zelfs niet ken en nog nooit heb ontmoet. Ik ben in deze commissie misschien één van de weinigen die dat kan zeggen. De eerste minister is niet op mijn vraag ingegaan. Ik was van plan om te zeggen dat, indien hij daar was op ingegaan, ik hier die vraag zelfs niet meer zou stellen. Het gaat mij in deze helemaal niet om de persoon van de heer Slangen, maar het gaat om een aantal principes waarvan ik hoop dat u ze met mij deelt, mijnheer de minister.

Het is zo, en ik zal u straks de stukken overhandigen, dat uit de stukken in mijn bezit en in het bezit van de andere kamerleden blijkt dat bij de gunning van de overheidsopdracht de heer Slangen, die bekleed is met openbaar gezag en een uitvoerder is van de openbare macht volgens de eensluidende stellingen en interpretatie

03.01 Geert Bourgeois (VU&ID): Ma question porte sur les circonstances dans lesquelles le contrat relatif au Service de Communication interne et externe de la Chancellerie a été attribué. Je viens d'interroger le premier ministre sur le rôle joué par son conseiller en communication, M. Slangen, dans ce dossier et sur la nette confusion d'intérêts dont M. Slangen s'est rendu coupable par le biais de sa société. La réponse du premier ministre, Guy Verhofstadt, a été, selon moi, tout à fait insuffisante. C'est pourquoi j'interpelle à présent le ministre de la Justice.

Je suis persuadé qu'il existe dans le chef de M. Slangen une confusion d'intérêts inacceptable et illégale. L'article 10 de la loi relative aux marchés publics a bel et bien été violé.

Les conditions supplémentaires imposées aux entreprises de consultance qui ont pris part à la procédure sont taillées sur mesure

daaromtrent bij artikel 245 van het Strafwetboek inzake belangenname, is tussengekomen ofwel bij de gunning, ofwel bij de uitvoering. Ik ken de precieze datum van de gunning van de opdracht niet uit het hoofd. Ik weet wel dat van die gunning geen kennis is gegeven aan de gegadigde aan wie gegund werd. De brief die door de heer Coene werd ondertekend is om onbegrijpelijke redenen niet opgestuurd. Hoe dan ook, of het nu is bij de gunning of bij de uitvoering, die tussenkomsten mochten niet plaatsgrijpen. Ik wijs u op artikel 10 van de Wet op de Overheidsopdrachten, dat ik u niet opnieuw voorlees en dat u kent. Ik wijs er nog eens op, voor zover dat nodig is, dat dit artikel 10 precies gemaakt is ter voorkoming van malversaties en van het moeten in werking stellen van artikel 245 van het Strafwetboek dat handelt over belangenname.

Ik veroorloof mij u een paar zinnen voor te lezen uit een e-mail van de heer Slangen aan de heer Fernand Van Hemelrijck van de kanselarij. Hij vraagt daarin: "Kunnen wij voorafgaandelijk aan de uiteindelijke gunning nog een gesprek voorzien met het geselecteerde bureau? Ik zou graag tijdens een gesprek in uw bijzijn nog even de uitvoeringsmodaliteiten willen controleren". U moet dus weten dat de NV Noël Slangen & Partners aan diezelfde overheidsopdracht heeft meegedaan. Zij hebben meegedongen om die overheidsopdracht binnen te halen. Hij meldt in een voorafgaande e-mail en dat is nog belangrijker: "Ik ontvang via de kabinetschef uw evaluatie van de ingediende offerten voor consultancy". Hij heeft dus de evaluatie van de ingediende offerten ontvangen. Hij zegt verder: "Ik reken erop dat de kanselarij deze evaluatie zeer adequaat uitvoert". Hij komt dus tussen en dringt aan op een adequate uitvoering van de evaluatie. Hij moet daar zijn handen van af houden. Hij is belanghebbende in de zin van de wet. Hij mag zelfs niet aandringen op een correcte toepassing van de wet. Het gaat hier inderdaad op het eerste gezicht om een vraag tot een correcte toepassing van de wet, maar zelfs dat mag hij niet doen, omdat hij in deze niet als een onbevooroordeelde persoon spreekt.

Verder vraagt hij dat de dienst zich engageert om op korte termijn de gevraagde diensten te leveren. Hij vraagt of men in dat verband onderhandelingen kan aangaan.

Mijnheer de minister, u moet weten dat het geen gunning tegen onderhandelingen was. Het was een beperkte offerteaanvraag. De heer Van Hemelrijck, aan wie die e-mail is gericht, antwoordde daarna dat hij niet kan onderhandelen. Het was een beperkte offerteaanvraag, waarvoor hij geen bijkomende voorwaarden kan voorleggen. In het bestek, dat ik u zal bezorgen, is geen sprake van ervaring van de senior consultant in interkabinettenwerkgroepen of onderhandelingen met ministers. Er staat alleen dat de senior consultant en de junior consultant elk tweeënhalve dag per week moeten presteren. In dezelfde e-mail van de heer Van Hemelrijck schrijft Noël Slangen het volgende. Ik citeer: "Er moet minstens één senior consultant in het team zitten die ervaring heeft met werken binnen de overheid: deelnemen aan IKW's, opstellen van teksten voor de Ministerraad, gesprekken en onderhandelingen voeren met andere kabinetten enzovoort." Misschien zijn er, naast Slangen & Partners, nog andere firma's met zulke kwaliteiten. Die uitzonderingen kunnen voorkomen, maar ik durf er donder op zeggen dat er in heel België geen vijf consultancy bureaus zijn die dergelijke interne ervaring hebben met interkabinettenwerkgroepen. Al mocht dat wel zo zijn, dit

pour la société de M. Slangen, lequel était donc également candidat à ce contrat. Il est en outre évident que ce contrat a donné lieu à des contacts entre le responsable administratif, M. Van Hemelrijck, et M. Slangen. De solides preuves existent quant à la réalité de ces contacts. L'article 78 de l'arrêté royal de 1999 a, lui aussi, été violé.

Le premier ministre est resté sourd à mes arguments juridiques que je tiens pourtant d'éminents juristes. J'espère que le ministre Verwilghen y prêtera une oreille plus attentive et transmettra les pièces du dossier au procureur.

staat niet in de bestekvoorwaarden. Ik heb het bestek en ik zal het u bezorgen.

Mijn vraag is heel eenvoudig, mijnheer de minister. De eerste minister wil mijn redenering niet aanvaarden. Hij wil eminente specialisten zoals D'Hooghe, Van Volsem en Van Heuven – die daarover publiceren – niet volgen als zij beweren dat de heer Slangen een ambtenaar is. De premier betwist blijkbaar liever dat hij een ambtenaar is. De specialisten interpreteren artikel 10 van de wet en artikel 78 van het koninklijk besluit eenduidig. De premier wil dat niet aanvaarden. Ook op deontologische gronden wil hij niet ingaan. Uw collega, minister Dirk Van Mechelen, verklaarde dat de heer Slangen een goed communicator is, maar hij mag niet aan federale overheidsopdrachten deelnemen. De premier gaat daar niet op in. In die omstandigheden, gelet op het belang van de integriteit in het beleid – ethiek in de politiek – vraag ik u of u ambtshalve het initiatief zult nemen om de stukken aan de procureur-generaal te bezorgen? Wellicht is mijn vraag overbodig en hebt u dat al gedaan.

03.02 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil mij aansluiten bij het betoog van collega Bourgeois, maar ik wil er een dimensie aan toevoegen.

In de huidige stand van het dossier, op basis van de publicaties in de media en de verschillende interpellaties van de collega's, zijn er op zijn minst aanwijzingen van belangenvermenging. Ik meen dat het pleidooi van mijn fractievoorzitter, collega Leterme en het betoog van de heer Bourgeois duidelijk maken dat er ernstige aanwijzingen van belangenvermenging zijn.

Het wordt duidelijk dat de heer Slangen in de loop van de gunning tussenbeide is gekomen. Ik wil nog even beklemtonen dat die tussenkomst in het licht van de aanwezigheid van de kwalificatiebelangen, niet noodzakelijk een tussenkomst uit eigen profijt is. Het feit alleen dat hij tussenbeide komt is voldoende om tot de kwalificatie van artikel 245 van het Strafwetboek te komen. Het is ondertussen hoe dan ook duidelijk gebleken dat er contacten zijn geweest tussen de heer Slangen en degene die als eerste kandidaat was gerangschikt. Dat bewijst reeds op zich dat de constitutieve elementen van belangenvermenging aanwezig zijn.

Daarom sluit ik mij aan bij de woorden van collega Bourgeois. Mijnheer de minister, bent u bereid – in de mate dat het parket zelf geen initiatief neemt – om een onderzoek op te starten naar belangenvermenging?

Bent u bereid bij afwezigheid van initiatief van het parket om ter zake gebruik te maken van uw positief injunctierecht?

Ik vraag u dat vanuit de volgende overwegingen: bij ons bestaat de indruk dat wij op dit ogenblik in deze discussies – maar het geldt ook voor andere discussies – behoefte hebben aan een onafhankelijke arbiter in dit dossier. Het is zonder meer duidelijk dat de eerste minister die onafhankelijke arbiter niet heeft, omdat hij evident betrokken partij is in het dossier, wat hij ook moge zeggen.

De associatie tussen de communicatieverantwoordelijke van de eerste minister en de eerste minister is natuurlijk al te duidelijk. De

03.02 Tony Van Parys (CD&V): Je ne peux que me rallier aux propos de M. Bourgeois: le ministre de la Justice est-il prêt, faute d'initiative de la part du parquet, à prendre lui-même une initiative auprès du pouvoir judiciaire? Celui-ci est le seul arbitre neutre possible dans cette affaire. Il est, en effet, évident qu'il est ici question d'une confusion d'intérêts et d'interventions intolérables.

Mais mes préoccupations vont au-delà. Je me soucie de l'estompement de la norme et de la menace de plus en plus présente de confusion entre l'intérêt privé et l'intérêt public. La lutte contre l'estompement de la norme et la corruption est-elle toujours une priorité de ce gouvernement? L'Office central pour la répression de la corruption manque d'effectifs. Le ministre prendra-t-il des mesures, alors que la confusion des intérêts privés et publics risque de devenir la règle?

enige arbiter die in dit dossier mogelijk is, gelet op het feit van de aanwijzingen, is de rechterlijke macht.

Mijnheer de minister van Justitie, ik geloof dat dit uw verantwoordelijkheid is, u dient er in deze op toe te zien dat ten aanzien van de aanwijzing in de rechterlijke macht, u de initiatieven neemt die moeten worden genomen. Nogmaals: bij afwezigheid van initiatief van het parket, heb u de bevoegdheid om dit te doen.

Er is een tweede element dat ik hieraan wens toe te voegen: het probleem van dit dossier is het probleem van de vermenging van de private en de publieke belangen.

Mijnheer de minister van Justitie, het is het probleem, dat u goed is bekend, van de dreigende normvervaging.

We hebben er uren, dagen en weken discussies over gevoerd naar aanleiding van de werkzaamheden van de parlementaire onderzoekscommissie. Die dreigende normvervaging weegt bijzonder zwaar op de goede werking van de overheid.

Los van het strafrechtelijk aspect is het zonder meer duidelijk dat deze normvervaging aanwezig is, weze het maar dat op een bepaald ogenblik de voorzitter van het directiecomité van de federale overheidsdienst kanselarij en algemene diensten heeft verklaard dat de firma van de heer Slangen ten uitzonderlijke titel mocht mededingen aan een overheidsopdracht, gelet op het feit dat deze opdracht nauw aansloot bij zijn taken. Als we willen spreken over het voorkomen van normvervaging, zal men natuurlijk nooit mogen deelnemen aan een overheidsopdracht die nauw aansluit bij het takenpakket, want dit is precies de normvervaging ten voeten uit.

Mijnheer de minister, vandaar en wetende dat u bijzonder gevoelig bent voor deze materie – trouwens, ook de veiligheidsadviseur van de eerste minister heeft daar naar aanleiding van de parlementaire onderzoekscommissie belangrijke documenten over gepleegd - zou ik u volgende vraag willen stellen.

Is voor deze regering de strijd tegen de normvervaging en de corruptie nog wel een prioriteit?

Aangezien men gedooft wat de communicatieverantwoordelijke van de eerste minister heeft gedaan, hetzij vanuit strafrechtelijk oogpunt, hetzij administratief-rechtelijk-politiek oogpunt, vraag ik mij ernstig af of de strijd tegen de normvervaging en de corruptie nog wel een prioriteit is voor deze regering.

Daarenboven is de centrale dienst die bevoegd is voor bestrijding van de corruptie onderbemand.

Ten eerste, zal u, vanuit deze filosofie, in deze dienst investeren, om te voorkomen wat geleidelijk aan duidelijk wordt naar aanleiding van de werking van de medewerkers van de regering? De dreigende belangenvermenging tussen de private en de publieke belangen dreigt immers een regel te worden. Als we het model Slangen aanvaarden, is dit uiteraard een uitnodiging voor anderen om hetzelfde te doen.

Ten tweede, zal u bij prioriteit investeren in degenen die belast zijn met de strijd tegen de corruptie en de normvervaging, in casu de centrale dienst ter bestrijding van de corruptie?

Ziedaar, mijnheer de voorzitter, de vragen die ik aan de minister van Justitie wens te stellen.

03.03 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ik zou mij in eerste instantie tot de twee vraagstellers willen richten. Het zijn stuk voor stuk eminente juristen die eigenlijk heel goed weten wat tot de bevoegdheid van de minister van Justitie behoort en wat niet. Ik zal dus voor hen deels een open deur moeten intrappen. Eén zaak is zeker. De minister van Justitie is in het bestel dat wij in België kennen noch de vertegenwoordiging van de rechterlijke macht, een derde onafhankelijke macht in het stelsel van de scheiding der machten, noch een onderzoeksrechter of een parketmagistraat die een gerechtelijk onderzoek of een informatieonderzoek voert. Dat staat buiten kijf. De Grondwet heeft minister van Justitie wel een heel welbepaalde bevoegdheid toegekend. Deze bevoegdheid wordt slechts in zeer exceptionele omstandigheden aangewend. Men noemt ze het positief injunctierecht. In het betrokken artikel van de Grondwet wordt zelfs uitdrukkelijk gesteld dat geen negatief injunctierecht mag worden aangewend. Dit zou inhouden dat de minister van Justitie tussenbeide zou komen bij de rechterlijke macht, het weze het parket of de onderzoeksrechter, om te vragen bepaalde feiten die een misdrijf zouden kunnen betekenen niet te vervolgen. Het enige dat de minister in uitzonderlijke omstandigheden – dat wil ik nogmaals onderstrepen – kan doen is een onderzoek vorderen bij het Openbaar Ministerie indien bepaalde feiten een misdrijf zouden kunnen betekenen terwijl er geen stappen worden ondernomen door het Openbaar Ministerie. Dat is de gang van zaken.

Mijnheer de voorzitter, ik stel dit met zeer veel nadruk omdat ik vandaag nog steeds geconfronteerd word met een beeld dat in de publieke opinie bestaat als zou een minister van Justitie wel een bijzonder grote macht hebben om tussenbeide te komen in het klasseren dan wel uitlokken of vooruit helpen van dossiers. Dat is mijn uitgangspunt en ik zal daar in deze zaak niet van afwijken.

Ik kom dan bij de grond van de zaak. Er worden mij een aantal documenten overhandigd en ik weet dat er een aantal aantijgingen geuit werden. De vraag is of deze beweringen al dan niet exact zijn. Moet de minister van Justitie daarin ex officio een standpunt innemen? Als hij dat stelselmatig zou doen, zou het wellicht kunnen volstaan als hij elke dag de krant zou lezen en een aantal keren zijn positief injunctierecht zou gebruiken, of beter gezegd te misbruiken. Dit is immers niet de wil van de grondwetgever of de wetgever. In dit dossier stel ik vast dat er eigenlijk drie begrippen circuleren. Men heeft het begrip normvervaging dat door de heer Van Parys werd gehanteerd, het begrip belangenvermening dat door de heer Bourgeois werd gebruikt en in een bijkomende vraag kwam een derde begrip aan bod, namelijk corruptie en de strijd daartegen.

De normvervaging is geen juridisch begrip. Ik bedoel daarmee dat het geen definitie van een strafbaar feit is. Normvervaging behelst daarentegen het niet respecteren van een gangbare norm. Het heeft dus vooral een ethische connotatie. Het gaat om een deontologische gedragscode, om iets waarvan een goede huisvader weet dat hij het

03.03 **Marc Verwilghen**, ministre: Je voudrais tout d'abord formuler quelques observations d'ordre constitutionnel. Dans notre système judiciaire, le ministre de la Justice ne représente pas le pouvoir judiciaire et il ne peut remplir le rôle ni d'un juge d'instruction ni d'un magistrat du parquet.

La Constitution donne au ministre de la Justice une compétence spécifique qu'il ne peut exercer que dans des circonstances exceptionnelles. Il dispose en effet du droit d'injonction positive qui lui permet d'accélérer une enquête dans le cadre d'un dossier spécifique lorsque le ministère public ne prend pas lui-même une initiative en ce sens. Il n'existe cependant pas de droit d'injonction négative.

La réalité est donc bien différente de l'image que beaucoup s'en font, croyant à tort que le ministre de la Justice a le pouvoir de demander le classement de certains dossiers ou encore de faire avancer l'enquête.

Je reçois un certain nombre de documents et j'entends prononcer un certain nombre d'accusations. Le ministre de la Justice doit-il prendre position? Trois concepts circulent: estompement de la norme, confusion d'intérêts et corruption.

L'estompement de la norme ne constitue pas un acte punissable; il s'agit d'un code de conduite déontologique. Les éléments constitutifs de la confusion d'intérêts, l'élément matériel et l'élément moral, doivent être prouvés. Le ministère public peut ouvrir une enquête à la suite

niet kan of mag doen. Op zich is normvervaging geen misdrijf en het is dus ook niet vervolgbaar. De minister van Justitie zou onder geen enkel beding wat dan ook kunnen aanvangen met deze definitie of omschrijving. Een tweede mogelijkheid is dat er sprake zou zijn van belangenvermenging. Als het om belangenvermenging zou gaan, is het vanzelfsprekend dat de constitutionele elementen, het materiële en het morele bestanddeel van het misdrijf, moeten worden aangetoond.

Welke is de gebruikelijke manier om een dergelijke zaak van wal te laten steken? Het is mogelijk dat het openbaar ministerie daarin ambtshalve een initiatief neemt. Het Openbaar Ministerie volgt de persberichtgeving. Ik heb al een aantal keren gezien dat het Openbaar Ministerie een informatieonderzoek en zelfs een gerechtelijk onderzoek uitlokt naar feiten die via het medium van de pers heeft vernomen.

Het is mij niet bekend of tot op heden – ik heb terzake geen bevestiging gekregen van een parket – dat ambtshalve een zaak is opgestart. Ik lees wel in de pers dat de betrokkenen dreigen met het ondernemen van stappen. Noël Slangen heeft te kennen gegeven dat hij een strafklacht zou indienen bij het parket. Dit betekent ipso facto dat, indien er een eenvoudige klacht of een klacht met burgerlijke partijstelling wordt ingediend, het Openbaar Ministerie zal worden belast met deze zaak. Het Openbaar Ministerie is evenwel niet gebonden door de kwalificatie van de klager. Het Openbaar Ministerie zal over het geheel van de zaak een onderzoek kunnen voeren en indien het Openbaar Ministerie van oordeel is dat er een misdrijf is gepleegd, zal zij het noodzakelijke verdere onderzoek laten voeren.

Er zijn ook andere betrokkenen, namelijk de mededingers in de beperkte aanbesteding. Het blijkt te gaan om een beperkte aanbesteding. Ik heb mij niet in het dossier verdiept, maar ik kan mij wel inbeelden dat er bij een offerteaanvraag nog andere mededingers zijn. Die mededingers kunnen ook stappen in rechte ondernemen hetzij door een eenvoudige klacht, hetzij door een klacht met burgerlijke partijstelling in te dienen.

De vraag is of de minister van Justitie iets moet ondernemen. Ik neem kennis van de stukken die u mij overmaakt. Het is mij vooralsnog niet bekend of enige stap is ondernomen door de rechtstreeks betrokkenen, met andere woorden Noël Slangen of de mededingers.

Er is nog een andere partij die in deze zaak betrokken kan zijn. Belangenvermenging wordt algemeen aangenomen door de rechtspraak dat elkeen die een belang kan laten gelden ook in de mogelijkheid is om een klacht in te dienen. Belangenvermenging is geen klachtmisdrijf. Belangenvermenging kan ook ontstaan op een ogenblik dat een burger in bepaalde omstandigheden van oordeel is dat gelden, die behoren tot de gemeenschap, zouden zijn misbruikt. Er zijn in het verleden al ettelijke voorbeelden geweest van dossiers van belangenvermenging die werden opgestart op basis van een mondelinge, schriftelijke of zelfs anonieme klacht van een derde belanghebbende, zelfs al heeft die belanghebbende niet rechtstreeks enig uitstaans met de procedure van de aanbesteding.

Er moet dan ook worden afgewacht welke reacties er zullen volgen en of dergelijke initiatieven zullen worden genomen. Zolang dit niet het

d'articles parus dans la presse. A ma connaissance, aucun parquet n'a pris une telle initiative. M. Slangen envisage de déposer plainte. Dans ce cas, le parquet n'est pas lié par la qualification du plaignant. Il peut élargir le champ de l'enquête.

Les autres soumissionnaires dans le cadre de cet appel d'offres restreint sont également concernés. Ils peuvent donc eux aussi déposer plainte.

J'ignore si une des sociétés ou personnes directement concernées, que ce soit M. Slangen ou quelqu'un d'autre, a déjà déposé plainte. Mais il y a d'autres intéressés dans des dossiers de confusion d'intérêts et ce sont les contribuables, lesquels ne sont peut-être pas concernés directement mais se sentent dupés. Ils peuvent également intenter un procès.

En règle générale, je fais très peu usage de mon droit d'injonction positive. Si des irrégularités ont été commises, j'espère bien qu'un des intéressés intentera une action.

M. Van Parys m'interroge sur la lutte contre la corruption et sa pertinence. Notre pays est aujourd'hui doté d'un Office central pour la Répression de la Corruption, lequel a droit à un cadre du personnel de 68 personnes dont 1 chef de service et 3 collaborateurs administratifs. Actuellement, ce service dispose d'effectifs constitués de 60 membres du personnel dont 1 chef de service et 2 collaborateurs administratifs. Ce service est essentiellement actif sur le plan répressif et collabore le cas échéant avec la Justice dans certains dossiers spécifiques.

Je suis très partisan de lui confier également un rôle préventif dans le domaine de la lutte contre la corruption. C'est la raison pour

geval is, kan de minister van Justitie enkel een actie ondernemen indien hij aan de hand van de hem meegedeelde inlichtingen van oordeel is dat toepassing kan worden gemaakt van een positief injunctierecht. In elk geval wil ik nogmaals onderstrepen dat ik tot op heden het positief injunctierecht zeer beperkt heb aangewend en enkel wanneer ik vaststelde dat de feiten waarover het ging en het bewijsmateriaal waarover ik beschikte van die aard waren om aan te nemen dat het ging om een misdrijf waartegen geen actie werd ondernomen door het Openbaar Ministerie.

In deze omstandigheden moet ik volgens mij dezelfde houding aannemen. Indien er in deze zaak onregelmatigheden zijn gebeurd, ben ik ervan overtuigd dat belanghebbenden actie zullen ondernemen. Ik heb u reeds meegedeeld wie dit zijn.

Mijnheer de voorzitter, ik meen dat ik in elk geval op de basisvraag van de heren Bourgeois en Van Parys heb geantwoord.

Dan rest er nog het derde begrip: dat van de corruptie, wat eveneens een misdrijf is en waar ongeveer dezelfde regels op kunnen worden toegepast. Collega Van Parys vraagt mij eigenlijk wat de stand van zaken is, met betrekking tot het aanpakken van de corruptie, wetende dat in het federaal veiligheidsplan over corruptie is gepraat en wetende dat er een Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie bestaat.

Het toegekende personeelskader van de Centrale Dienst voor de Bestrijding van Corruptie bedraagt 68 personen, het diensthoofd en 3 personeelsleden, die administratieve ondersteuning verlenen, inbegrepen. Het reële cijfer van de bezetting van deze dienst bedraagt op dit ogenblik 60 personen. Dit wil zeggen: 57 operationele speurders, een diensthoofd en 2 personeelsleden die de dienst administratief ondersteunen. De 57 operationele speurders worden voornamelijk ingezet bij repressieve corruptieonderzoeken inzake overheidsopdrachten, subsidies en financiële aangelegenheden en dit gebeurt al dan niet in samenwerking met de gerechtelijke dienst van het arrondissement. De regering heeft ook belang bij de preventieve aanpak, vooral inzake de overheidsopdrachten. Zij heeft dit ook altijd onderkend. Hierbij verwijs ik naar het federaal veiligheidsplan van 30 mei 2000, waarin het project 80 is opgenomen en dat luidt: integrale en plura-disciplinaire aanpak van de corruptie inzake repressie en preventie. Er is geopteerd om, naast een repressieve Anticorruptiedienst, een preventieve dienst Integriteitsbewaking op te richten. Deze oprichting is een onderdeel van het Copernicus-plan. De dienst zal, gezien de taakomschrijving, worden ondergebracht binnen de horizontale, federale overheidsdienst Budget- en Beheerscontrole. De dienst zal ondersteuning verlenen aan alle federale overheidsdiensten en het is de bedoeling om alle overheidsdiensten hierin te laten participeren. Op dit ogenblik behoort de Integriteitsbewaking niet tot de Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie.

In het nationaal veiligheidsplan 2001, meer bepaald in bijlage E, werd prioriteit gegeven aan beeldvorming inzake corruptiebestrijding, met name een strategische analyse van het fenomeen corruptie. Deze beeldvorming bevindt zich in haar laatste fase en de resultaten kunnen bepalend zijn voor de preventieve en repressieve aanpak van de corruptie. Zonder de resultaten van de analyse af te wachten, heb

laquelle il est déjà question de créer un service de contrôle de la légalité qui pourra fonctionner dans le contexte des marchés publics et dont la vocation sera de soutenir tous les services publics.

ik een recente uitwerking van een conceptueel model omtrent de corruptiepreventie inzake overheidsopdrachten geïnitieerd, waarbij ook de Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie wordt geconsulteerd. Hierbij verwijs ik ook naar een opdracht die ik heb toegekend aan de bijstandsmagistraat, de heer Ullman, die trouwens dienaangaande ook een schriftelijke bevestiging heeft afgeleverd. In deze brief schrijft hij: "C'est pourquoi le ministre de la Justice a chargé le magistrat d'assistance et le service de politique criminelle de procéder à une étude de faisabilité en vue de la mise sur pied d'un organe chargé de rétablir ce type de contrôle préventif."

Ik ben er innig van overtuigd dat, wanneer men het fenomeen wil aanpakken, men in de repressieve fase, of in de nazorg, reeds voorbij het doel heeft geschoten en dat men er alle belang bij heeft om preventief op te treden. Het is deze preventie die ons voor een stuk zal toelaten om een dreigende normvervaging, die in dit type van misdrijven vrij snel kan overwaaien, te onderkennen.

03.04 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de minister, ik ondersteun uw visie over het positieve injunctierecht. Ik vraag niet om de haverklap om de toepassing ervan. Ik vind echter dat er hier wel uitzonderlijke omstandigheden zijn. Het is een zaak die de publieke opinie sterk beroert. We komen immers heel dicht in de buurt van normvervaging en de discussie over een integriteitsbeleid. Deze zaak is van uitzonderlijk belang omdat ze zich afspeelt op het hoogste niveau in dit land, namelijk op het niveau van het kabinet van de eerste minister. Bijgevolg vind ik het nuttig dat u, wanneer het parket zou stilzitten of er geen aangifte zou worden gedaan, zelf aangifte zou doen. Dat is immers de enige zinvolle invulling van het begrip "positief injunctierecht". Het Hoog Comité van Toezicht is afgeschaft. We hebben dat destijds samen bestreden. Aangezien het ressorteerde onder de eerste minister zou het zich in deze misschien in een moeilijke positie bevonden hebben, maar het was een onafhankelijk orgaan dat dergelijke zaken, ook administratief, moest controleren. We hebben nu de Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie, die ondertussen in de federale politie geïntegreerd is na eerst bij de gerechtelijke politie geweest te zijn. U hebt uw bevoegdheden, zowel vóór als na de hervormingen. Het positief injunctierecht is gebleven. Ik kan mij voorlopig neerleggen bij uw uitspraak dat u een afwachter houding aanneemt. Ik zou wel graag hebben dat u daar een termijn op plaatst, maar uiteraard niet de Griekse kalender.

Een van de kamerleden heeft al aangekondigd dat hij met het dossier naar het parket stapt, dus misschien zal het helemaal niet meer nodig zijn. Misschien kom ik volgende maand op dit dossier terug.

03.05 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb twee korte opmerkingen. Ik heb mijn vraag nauwkeurig geformuleerd, in de lijn van wat het positieve injunctierecht is. Ik had de minister gevraagd of hij bereid is het positief injunctierecht te gebruiken indien het parket geen initiatief zou nemen of indien er geen gerechtelijk of opsporingsonderzoek komt. Hij zegt dat hij eerst zal nagaan of het parket of een belanghebbende een initiatief ontwikkelt en dat hij dan zal beslissen. Dat lijkt mij een correct antwoord en ik stel voor dat we na verloop van tijd op dit dossier terugkomen.

Dit dossier kan een uitermate belangrijk precedent zijn omdat het hier

03.04 Geert Bourgeois (VU&ID): Si je partage le point de vue du ministre de la Justice à propos du droit d'injonction positive, j'estime toutefois qu'il s'agit, en l'occurrence, de circonstances exceptionnelles qui touchent la population. C'est d'estompement de la norme et de politique d'intégrité qu'il est ici question. Si les parquets n'interviennent pas, il appartient au ministre de prendre une initiative.

Le Comité supérieur de contrôle a été supprimé. L'Office central de la répression de la corruption ressortit désormais à la police fédérale.

Le ministre adopte une attitude attentiste, mais il doit se garder d'attendre trop longtemps avant d'agir.

03.05 Tony Van Parys (CD&V): Qu'advient-il si aucune enquête judiciaire n'est ouverte? Le ministre usera-t-il, dans ce cas, de son droit d'injonction positive? Nous reviendrons sur cette affaire lorsque nous serons plus amplement informés. Ce dossier créera en tout cas un précédent important.

gaat over de vraag of dergelijke praktijken op het hoogste niveau gedoogd worden. We kunnen uiteraard niet aanvaarden dat lagere niveaus dit dossier zouden kunnen aangrijpen om hetzelfde te doen.

Ik heb een tweede korte reactie met betrekking tot de strijd tegen de corruptie. Wij gaan erop achteruit. Toen de Dient ter Bestrijding van Corruptie nog ressorteerde onder de gerechtelijke politie, werd hij door 95 personen bemand. Nu de dienst naar de federale politie is overgeheveld, stelt hij nog amper 60 personen tewerk. De regering zegt dat ze hier een prioriteit van maakt. We moeten ervoor zorgen dat het niet blijft bij loze beloften, maar dat er ook in de praktijk wat van komt. Ook daar komen we later nog op terug.

Tot daar, voorzitter, twee bedenkingen die ik nog wou toevoegen.

03.06 Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik houd het zeer kort. Mijnheer Annemans komt net binnen, hij kan het misschien zelf zeggen. Zoals de minister zelf heeft opgemerkt kan elkeen die een belang kan doen gelden, een klacht indienen. Dat wil dus zeggen: elke burger, zoals u zelf gezegd hebt, die meent dat het belastinggeld mogelijk verkeerd wordt gebruik. Het is dus in die zin dat collega Annemans reeds heeft aangekondigd dat hij overweegt om met dit dossier naar dit parket te stappen.

03.07 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, ik neem akte van de opmerking die gemaakt wordt door collega Van Parys. Ik moet zeggen dat indien men de corruptie in het algemeen op een goede manier wenst te bestrijden, men daarvoor een voldoende uitgeruste politiedienst moet hebben. De cijfers die ik heb genoemd en de cijfers die hij heeft genoemd, corresponderen inderdaad met de realiteit, en die nopen ons tot bevraging. Dat is de reden waarom ik trouwens met meneer Ullman, de bijstandsmagistraat, al een aantal gesprekken heb gevoerd over deze aangelegenheid. Dat is een eerste zaak die ik wou zeggen.

Ten tweede wat de kalender betreft. Men gaat ervan uit dat de aantijgingen toch een bepaald gevolg moeten krijgen. We weten natuurlijk allemaal wat de termijnen zijn die lopen inzake verjaring voor deze feiten. Ik wil absoluut niet zeggen dat men moet wachten tot het ogenblik dat de verjaringstermijn is verstreken, maar het is goed nog even af te wachten om te zien of er enige reactie komt. Laat ons aannemen dat een redelijke termijn er een is, zeker na de commotie die het dossier heeft gekend, waarbij een twee- a drietal maanden wordt afgewacht. Op dat ogenblik zal ik ook de mogelijkheid hebben gehad om de zaken die u mij voorlegt te bekijken. Want ik ga er niet per definitie van uit dat iemand een misdrijf heeft gepleegd. Het uitgangspunt moet zijn dat iedereen geacht wordt onschuldig te zijn tot het bewijs van het tegendeel. Indien er evenwel aanwijzingen zijn, dan denk ik dat die aanwijzingen ook ernstig moeten worden genomen. Ik kan mij niet inbeelden dat een minister van Justitie hals over kop, zonder controle en zonder onderzoek, een positief injunctierecht zou aanwenden. Daarom meen ik dat een redelijke termijn moet worden gerespecteerd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

En matière de lutte contre la corruption, nous régressons. La réduction importante du service concerné est contraire aux intentions affichées par le gouvernement en la matière.

03.06 Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK): Toute personne pouvant faire valoir un intérêt, c'est-à-dire tout citoyen qui craint un usage abusif de l'argent du contribuable, peut déposer une plainte. Mon collègue, M. Annemans, envisage d'ailleurs cette possibilité.

03.07 Marc Verwilghen, ministre: La lutte contre la corruption requiert, bien entendu, une administration correctement équipée en effectifs et en matériel. Nous devons offrir le soutien nécessaire aux personnes chargées de cette mission.

Il convient de tenir compte non seulement des délais de prescription et de la réaction éventuelle des intéressés mais également du principe du délai raisonnable.

Si tous les indices doivent être pris au sérieux, nous devons toutefois nous garder de leur attribuer une valeur de probante.

03.08 De voorzitter: Mag ik vragen dat wij eindigen zoals we zijn begonnen, namelijk met de minister van Binnenlandse Zaken.

Er zijn intussen ook al een aantal vragen ingetrokken. Een aantal collega's heeft mij vorige week gevraagd om vragen uit te stellen. Dat is uitstekend, maar wanneer zij vandaag opnieuw niet opdagen, is het mijn bedoeling om hun vragen als ingetrokken te beschouwen. Het kan niet zijn dat men de agenda week per week overlaadt doordat men vragen doorschuift. Diegenen die hier wel aanwezig zijn, zullen uiteraard de kans krijgen de vragen te stellen die ze wensen te stellen. Ik dring er alleen op aan, collega's, om dat in een stikt tijdsbestek te doen, het heeft geen zin dat wij de zaak langer trekken dan nodig is. Ik heb dat altijd zo gedaan en geprobeerd iedereen aan een redelijke spreektijd te houden.

03.09 Jean-Pol Henry (PS): Monsieur le président, je suis indigné d'avoir dû attendre pendant deux heures quarante pour entendre des interpellations adressées au premier ministre et au ministre de la Justice qui, à mon avis, ne concernent pas la commission de l'Intérieur. J'en ferai état à la conférence des présidents.

03.09 Jean-Pol Henry (PS): Ik heb welgeteld twee uur en twintig minuten moeten wachten en ben van oordeel dat het reglement niet werd nageleefd.

03.10 De voorzitter: Mijnheer Henry, als u daarover opmerkingen hebt, dan raad ik u aan zich te wenden tot de Conferentie van de voorzitters.

03.11 Jean-Pol Henry (PS): Ik zal daar het woord nemen over dat punt. U moet ook het Reglement laten toepassen.

Vous avez laissé poser des questions par des gens qui n'étaient pas inscrits!

04 Question de M. Jean-Pol Henry au ministre de l'Intérieur sur "le système de télécommunications 'Astrid'" (n° 5826)

04 Vraag van de heer Jean-Pol Henry aan de minister van Binnenlandse Zaken over "het telecomunicatiesysteem 'Astrid'" (nr. 5826)

04.01 Jean-Pol Henry (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, je vous souhaite tout d'abord mes meilleurs vœux. Je profite de l'occasion pour vous remercier des efforts fournis en matière de sécurité à Charleroi. Ces efforts ont porté leurs fruits mais il faut continuer sur cette voie-là. Un débat se déroulera ce soir à ce sujet et je ne suis pas sûr qu'il avantagera les participants ni les habitants de Charleroi.

04.01 Jean-Pol Henry (PS): De politie- en veiligheidsdiensten alsook de civiele bescherming zouden uitgerust moeten zijn met een digitaal én beveiligd telecomunicatiesysteem, 'Astrid' genaamd.

La sécurité est aussi une affaire de bonne transmission de l'information. Le projet "Astrid" favoriserait la transmission de l'information entre les différentes forces de police.

Wanneer zal dat netwerk in Henegouwen worden geïnstalleerd?

Pourriez-vous faire le point sur le système de télécommunications "Astrid"? Le projet se déroule-t-il comme prévu ou accuse-t-il un retard? La répartition géographique se fait-elle de manière correcte entre les différentes régions? Y a-t-il un surcoût prévisible et, dans l'affirmative, qui en supportera les conséquences: les autorités fédérales ou les villes et les communes?

Wat zal de kostprijs ervan zijn voor de steden en gemeenten?

04.02 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, monsieur Henry, tout d'abord je vous réciprocque de tout cœur vos bons vœux. Je vous remercie de votre appréciation pour les efforts fournis à

04.02 Minister **Antoine Duquesne:** Het radio-communicatiesysteem 'Astrid' in

Charleroi. En effet, une bonne collaboration entre les services de police a permis d'améliorer les choses.

La réalisation du système de radiocommunication "Astrid" en province du Hainaut et du dispatching intégré à Mons est prévue pour fin octobre 2002. Ce délai est compromis suite à la problématique relative à l'octroi des permis de bâtir nécessaires à la construction des sites (mâts ou pylônes et shelter) et plus particulièrement en région wallonne. "Astrid" est confronté au même problème que les opérateurs GSM et ce, en dépit de sa mission légale. C'est hautement préjudiciable du point de vue de la sécurité. Je suis intervenu mais jusqu'à présent je ne parviens pas à débloquer ce dossier qui relève de la compétence régionale.

Les prix de base pratiqués par "Astrid" sont indiqués dans son catalogue de produits et services. Le coût que cela représente pour chacune des villes et communes est déterminé en fonction des besoins exprimés par une ville ou commune déterminée lors des négociations contractuelles relatives à la connexion au système "Astrid".

Notre commission a décidé de visiter le premier CAD à Gand prochainement, monsieur le président. Ce sera probablement l'occasion, au départ d'un cas pratique d'application dans la province de Flandre, de poser des questions afin de connaître, dans les cas d'application, les coûts spécifiques de chacun des appareils. L'Etat a pris en charge une part importante: plus de cinq milliards ont été supportés par ce dernier. Cet investissement ne doit pas être répercuté sur les prix pratiqués et c'est la raison pour laquelle j'ai insisté auprès de "Astrid" pour que ses prix soient les plus raisonnables possibles.

04.03 Jean-Pol Henry (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie de l'information que vous venez de nous donner. Nous serons attentifs au fait que le système Astrid puisse s'étendre en Région wallonne aussi rapidement qu'il s'est peut-être étendu dans le Nord du pays.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

De voorzitter: Aangezien de heer Karel Van Hoorebeke niet aanwezig is, vervalt zijn vraag nr. 6025.

05 Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Binnenlandse Zaken over "het functioneren van zijn administratie" (nr. 5998)

05 Question de M. Servais Verherstraeten au ministre de l'Intérieur sur "le fonctionnement de son administration" (n° 5998)

05.01 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, er zijn binnen uw administratie nogal wat klachten omtrent het functioneren. Er is blijkbaar een en ander gebeurt sinds de directeur-generaal van de civiele bescherming op de algemene diensten haar werkzaamheden vervult. Er zijn klachten over het geschuif van functies, geschuif van taken en tal van overplaatsingen. Vandaar ook mijn vraag.

Klopt het dat sinds mei 2001, er nogal wat overplaatsingen zijn geweest die gepaard gingen met veel geschuif van taken en functies?

Henegouwen en het dispatching-systeem te Bergen zouden normaliter tegen eind oktober 2002 klaar zijn. Die vervaldatum komt in het gedrang wegens problemen die verband houden met het toekennen van de vergunningen die vereist zijn voor de bouw van de vestigingen, meer bepaald in het Waalse gewest.

De voor 'Astrid' geldende basisprijzen staan in de catalogus van de producten en diensten van het communicatiesysteem. Voor elke gemeente wordt de kostprijs bepaald in functie van de behoeften die naar voren werden gebracht tijdens het contractueel overleg met betrekking tot de aansluiting van het systeem.

Onze commissie heeft beslist een bezoek te brengen aan de eerste afgewerkte terminal te Gent. Bij die gelegenheid kunnen dan vragen worden gesteld over de kostprijs van die toestellen. Hoef ik u eraan te herinneren, dat de staat ruim 5 miljard van die uitgaven voor zijn rekening neemt?

04.03 Jean-Pol Henry (PS): Wij zullen erop toezien dat 'Astrid' even snel in het Waalse als in het Vlaamse Gewest wordt geïnstalleerd.

05.01 Servais Verherstraeten (CD&V): Pendant les vacances de Noël, plusieurs fonctionnaires ont critiqué le fonctionnement de l'administration de l'Intérieur. Est-il vrai que de nombreuses mutations ont eu lieu depuis mai 2001? Combien? De nombreux glissements de fonctions et de tâches ont-ils effectivement été

Zo ja, in welke mate? Is dit te vergelijken met vroeger? Is dit een gelijkmatige evolutie of is er een duidelijke verhoging? Is er een vergelijking mogelijk met andere ministeriële departementen, met andere administraties?

We vernamen ook dat er klachtenbrieven aan uw waarnemend secretaris-generaal zijn overgemaakt met als gevolg dat veel mensen die klachten hadden, bevoegdheden zijn kwijtgespeeld. Wat is er precies met die klachtenbrieven gebeurd? Welk gevolg is daar aan gegeven? Welke zijn de gevolgen aangaande de beslissingen van het beroep van de departementaire raad omtrent de vele klachten die zijn verworpen? Hoe gaat men die mensen terug in hun rechtmatige posities plaatsen?

Er zou een communicatieprobleem zijn. Ik dacht nochtans dat men binnen deze meerderheid geen problemen had. Heeft dit misschien niet alleen met de problematiek rond de invulling van en de communicatie met de directeur-generaal binnen uw algemene diensten te maken, maar ook met de invulling van de voorzitter van het directiecomité? Hoe zit het daar trouwens met de timing? Wanneer gaan alle topmandaten ingevuld geraken?

05.02 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, j'imagine que M. Verherstraeten fait référence à des articles de presse publiés à ce sujet.

Après avoir constaté un certain nombre de dysfonctionnements au ministère de l'Intérieur et au moment de la mise en œuvre de la réforme Copernic, j'ai demandé aux fonctionnaires généraux de mettre de l'ordre. Je n'interviens pas dans la gestion intérieure de leurs services. Il n'y a pas d'intervention politique. Je leur demande simplement d'organiser l'administration de manière efficiente. J'ai effectivement demandé à Mme Breyne de s'en charger parce qu'elle avait dirigé cette administration, de 1991 à 1994, de manière très satisfaisante.

Comme c'est le cas lors de changements, ceux qui en sont l'objet ont souvent l'une ou l'autre raison de se plaindre et trouvent toujours une oreille complaisante pour les écouter. Je veux que tout cela se fasse conformément à la réglementation.

Les mesures d'économie imposées au début de l'été par les ministres de la Fonction publique et du Budget suppriment la possibilité de remplir des fonctions devenues vacantes, en première instance par des collaborateurs statutaires et plus tard par des contractuels. Une mobilité doit être organisée pour assurer dans de bonnes conditions le fonctionnement optimal des administrations. Etant donné que les fonctions vacantes ne pouvaient, par conséquent, plus être remplies, des agents des services qui ne connaissent pas de pénurie en matière de personnel ont ainsi été transférés vers les services souffrant d'un important déficit en personnel. Dans ce contexte, un collaborateur de niveau 1 et cinq de niveau 2 ont été mutés de manière interne des services généraux vers une autre direction, surtout vers l'Office des étrangers. Il s'agissait toujours de membres du personnel qui avaient l'intention de demander un transfert vers un

opérés? Ceux-ci sont-ils plus nombreux que les années précédentes? Pourquoi?

Est-il exact que les plaignants et d'autres se seraient vu retirer des compétences ou auraient été mutés? Combien de plaintes ont-elles été déposées et qu'est-il advenu des plaignants?

En quoi consistent les problèmes de communication? Que fait-on pour y remédier?

Selon quel calendrier le poste de président du comité de direction sera-t-il pourvu? Quand les autres mandats de direction seront-ils attribués?

Qu'advient-il des autres fonctionnaires de la Commission de régularisation?

05.02 Minister Antoine Duquesne: Sinds eind mei wordt werk gemaakt van een herstructurering van de algemene diensten van het departement teneinde hun werking te verbeteren. Ik ben hierbij niet betrokken.

Wegens nieuwe besparingsmaatregelen is het niet meer mogelijk vacante ambten in eerste instantie met statutaire medewerkers, later met contractuele personeelsleden in te vullen.

Ondertussen verkregen verscheidene andere personeelsleden hun overplaatsing naar een ander departement.

De bewering als zouden personen overgeplaatst zijn of bevoegdheden hebben verloren nadat ze klachten hadden geuit, is volkomen ongegrond. Twee klachten leidden tot een beroep bij de beroepskamer van het departement, die de motivering ontoereikend achtte.

De manager van het departement

autre département.

De plus, plusieurs autres membres du personnel ont entre-temps obtenu leur transfert vers un autre département. Comme tous les membres du personnel contractuel n'ont pas pu être gardés en raison des mesures d'économie imposées par le gouvernement, cette opération a donné lieu à un important renouvellement du personnel.

L'affirmation selon laquelle des personnes auraient été déplacées ou que des compétences leur auraient été retirées, après qu'elles avaient émis des plaintes, est tout à fait non fondée. Toute modification des compétences des collaborateurs est le résultat de la restructuration décrite ci-dessus et qui est réalisée par simple souci de performance. A ce jour, quatre plaintes contre une mutation ont été introduites, dont deux ont donné lieu à un recours auprès de la Chambre départementale de recours. Après avis de cette Chambre, deux nouveaux arrêtés de mutation motivés ont été rédigés.

En ce qui concerne le manager du département de l'Intérieur, le service public fédéral du personnel et de l'organisation présuppose un délai fixant la nomination à la fin février 2002.

Le personnel engagé pour équiper le secrétariat de la commission de régularisation avait un contrat prenant fin le 31 décembre 2001. Afin de garantir l'aboutissement des dossiers qui n'ont pu être achevés complètement avant la fin 2001, 19 membres du personnel ont bénéficié d'un prolongement de trois mois de leur contrat et six collaborateurs ont obtenu un contrat à durée déterminée de trois mois, afin de compléter l'enregistrement des dossiers d'asile auprès du Conseil d'Etat. Au total, 128 agents se sont vu offrir un contrat à l'administration.

Voilà donc ce qui s'est passé:

- transfert du bon personnel qui le souhaitait de la commission de régularisation vers des services où un besoin important en personnel se faisait sentir, comme dans tout le secteur de l'asile et de l'immigration;
- en raison du blocage des recrutements, qu'il s'agisse d'agents statutaires ou d'agents contractuels, redéploiement du personnel de services plus excédentaires que d'autres où le personnel est déficitaire;
- plaintes extrêmement limitées; là où la Chambre de recours a estimé que la motivation n'était pas suffisante, un nouvel arrêté a été pris avec une motivation adéquate.

Cela ne correspond certainement pas à d'autres intentions.

Il est vrai qu'une restructuration des services généraux du département, en particulier du service du personnel, est en cours depuis le mois de mai. Cette restructuration est le résultat du fait que les services généraux, en comparaison avec les autres départements de l'Intérieur, n'étaient pas considérés comme performants dans tous leurs aspects. Le but de la restructuration était donc d'améliorer le fonctionnement de ces services.

Binnenlandse Zaken moet tegen eind februari 2002 benoemd zijn.

De overeenkomst van de personeelsleden van het secretariaat van de regularisatie-commissie liep tot 31 december 2001. Voor 19 onder hen werd de overeenkomst voor korte duur verlengd, 6 andere kregen een overeenkomst van bepaalde duur. In totaal kregen 128 personen een arbeidsovereenkomst bij de administratie.

05.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de minister, ik sta achter u wanneer u zegt dat er in het kader van de voorbereiding van Copernicus orde moest worden geschapen. Alleen vrees ik dat u

05.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Je crains que le ministre n'ait créé la confusion. Il est

wanorde hebt geschapen. Het is natuurlijk logisch dat sommige mensen niet gelukkig zijn met bepaalde bewegingen binnen een dienst, maar het aantal klachten – ook mondelinge klachten – was zeer groot. Dat aan sommige klachten bovendien ook in het beroep van de departementale raad een gunstig gevolg is gegeven, toont aan dat er een serieus ongenoegen is.

Mijnheer de minister, u hebt op een deel van mijn vraag niet geantwoord en ik vrees dat daar voor een deel het probleem ligt. Sedert u in juli 1999 als minister van Binnenlandse Zaken bent aangetreden, is er nog altijd geen secretaris-generaal en voorzitter van het directiecomité aanwezig. Dat had moeten gebeuren nadat het mandaat van de vorige secretaris-generaal een beetje was verlengd, nadat de procedure van aanwerving was opgestart volgens de oude wetgeving en nadat die uiteindelijk werd geschorst om in het kader van de Copernicus-hervormingen en de nieuwe wetgeving, een voorzitter van een directiecomité aan te werven. Dat had op zo'n belangrijk departement als Binnenlandse Zaken in prioriteit moeten gebeuren. Omdat dit is uitgebleven, zijn de problemen binnen uw administratie ontstaan met alle gevolgen van dien, want u hebt toch ministeries of deeladministraties waar u het met mij eens bent dat de administratieve functionering niet naar behoren gebeurt.

05.04 Antoine Duquesne, ministre: Je répète qu'il s'agit de contestations extrêmement limitées, dans lesquelles je ne m'immisce pas. Elles sont le reflet du mécontentement de ceux qui doivent exécuter d'autres tâches. Deux recours ont été introduits et j'ai donné pour instruction à l'administration de répondre aux décisions et aux avis de la commission de recours.

En ce qui concerne votre autre question, je rappelle que j'ai lancé la procédure pour le remplacement du secrétaire général dans le cadre du plan Copernic. Je n'ai fait qu'une seule observation à cet égard, à savoir que je ne souhaitais pas provoquer de bouleversement dans l'organisation de mon département pendant le deuxième semestre de l'année dernière, parce que nous étions confrontés à des tâches très lourdes dans le cadre des réformes mises en place, ainsi que de la présidence de l'Union européenne. Cependant, dès le 1er janvier de cette année, j'étais prêt à aller de l'avant.

Il faut, pour ce faire, respecter toute une chronologie dans la procédure. J'ai signé l'arrêté permettant de composer le comité de direction, contenant la mention du nombre de ses membres. Il y a quelques jours, cet arrêté a été envoyé à M. Van den Bossche, qui est chargé de sa publication.

05.05 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de minister, ik kan alleen samen met u vaststellen dat de eerste lading van voorzitters van directiecomité reeds in het voorjaar van 2001, dus voor het Europees voorzitterschap, voor zes maanden was benoemd. Daar had het departement Binnenlandse Zaken bij kunnen zijn. Ik moet vaststellen dat gedurende die zes maanden op andere departementen wel procedures opgestart zijn en op het departement Binnenlandse Zaken niet, terwijl het op het departement Binnenlandse Zaken dringender was.

évident qu'il y a toujours des fonctionnaires qui ne veulent pas bouger. Cependant, il y a tellement de plaintes qu'il faut bien les prendre au sérieux. La vacance des fonctions supérieures de secrétaire général et de président du Comité de direction constitue l'origine du problème.

05.04 Minister **Antoine Duquesne**: Twee beroepen zijn ontvankelijk verklaard. Ik wil vastbesloten vooruitgang maken. Tijdens het tweede semester van vorig jaar hadden wij het heel druk. Ik heb het besluit ondertekend waardoor het mogelijk wordt het directiecomité samen te stellen. De procedure zal volgen. Ik heb dat besluit aan mijn collega Van den Bossche overgezonden.

05.05 Servais Verherstraeten (CD&V): La nomination du président du Comité de direction de l'Intérieur aurait pu avoir lieu lors de la première vague de nominations de présidents, soit au début de 2001. Alors qu'elle revêt un caractère assez urgent, cette nomination est différée. Dans d'autres départements, les procédures de nomination aboutissent pourtant sans

problèmes.

05.06 **Antoine Duquesne**, ministre: Nous en avons délibéré en conseil des ministres. A cette occasion, j'ai indiqué qu'au nom de la continuité des missions à accomplir, je ne souhaitais pas que cela se fasse dans le second semestre de l'année dernière. Des éléments majeurs devaient être pris en considération. Il y avait notamment la PGR, l'organisation des contrôles, de la surveillance afin d'assurer la sécurité lors des sommets. Vous savez que nous détenons le record en matière d'organisation de réunions du conseil européen. Ce qui a nécessité une forte contribution de mon administration. Je pense donc avoir eu raison en ne lui imposant pas un surcroît de travail en lui confiant la mise en place de la nouvelle organisation. J'ai été clair à ce sujet. Le ministre des Affaires étrangères, qui a également été mis à rude épreuve durant cette période, a d'ailleurs eu la même réaction que moi.

05.06 Minister **Antoine Duquesne**: Wegens de continuïteit van de te vervullen opdrachten heb ik geoordeeld dat extra werk tijdens het tweede semester van vorig jaar niet opportuun was. Mijn collega Louis Michel had dezelfde reactie.

05.07 **Marcel Hendrickx** (CD&V): Nu ziet u de gevolgen van die keuzes, mijnheer de minister.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De voorzitter: Aangezien de heer Peter Vanhoutte niet aanwezig is, vervallen zijn vragen nrs. 6106 en 6108.

06 **Vraag van de heer Marcel Hendrickx aan de minister van Binnenlandse Zaken over "het proefproject met de elektronische identiteitskaart" (nr. 6005)**

06 **Question de M. Marcel Hendrickx au ministre de l'Intérieur sur "le projet-pilote relatif à la carte d'identité électronique" (n° 6005)**

06.01 **Marcel Hendrickx** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, uit de pers hebben wij onlangs vernomen dat er een proefproject met uitreiking van elektronische identiteitskaarten wordt opgestart. Ik neem aan dat de uitgekozen gemeenten goed geïnformeerd zijn. De andere gemeentebesturen weten eigenlijk van niets en hebben enkel het persbericht gelezen. Bij de diensten Bevolking en Burgerzaken op de gemeentehuizen zijn er dan ook heel wat vragen rond dit proefproject. Eigenlijk zouden die mensen ook wel eens willen weten wat er gaande is. Zij zijn toch degenen die dagelijks bij de materie betrokken zijn.

06.01 **Marcel Hendrickx** (CD&V): Les médias annoncent un projet-pilote relatif aux cartes d'identité électroniques. Les administrations communales qui n'ont pas été associées à ce projet n'en sont pas informées mais sont pourtant confrontées à des questions.

Ik heb een selectie gemaakt uit een aantal vragen. Er zal niet langer een handtekening op de identiteitskaart komen. Betekent dit dat de persoon in kwestie voortaan altijd persoonlijk op de gemeentehuizen zal moeten verschijnen voor het wettigen van de handtekening? Er zal niet langer een adres worden vermeld. Bestaat de vrees dan niet dat de burger het nut van de adreswijziging niet meer zal inzien? Zullen de identiteitskaarten ook bestemd zijn voor niet-Belgen. Zal er een systematische vervanging voorzien worden? Aan welk tempo zal dat gebeuren? Wat is de kostprijs van deze nieuwe identiteitskaart? Hoe zal men zonder handtekening op de identiteitskaart kunnen controleren of iemand vrijgesteld of onbekwaam is om te tekenen? Wat gebeurt er met de andere vermeldingen, zoals verlengde minderjarigheid, toelating tot het dragen van de blindenstok en dergelijke?

La carte d'identité électronique ne porte pas de signature. Les personnes qui souhaitent faire légaliser leur signature doivent-elles dès lors toujours se présenter en personne? L'adresse ne figure plus non plus sur les cartes d'identité électroniques. Le citoyen percevra-t-il encore l'intérêt de communiquer un changement d'adresse? Ces cartes d'identité électroniques seront-elles également valables pour les non-Belges? Prévoit-on un remplacement systématique des anciennes cartes et, dans l'affirmative, à quel rythme? Quel sera le coût de la nouvelle carte

Mijnheer de minister, wanneer denkt u systeem veralgemeend in te

voeren? Wanneer zal u de niet-pilootgemeenten informeren over dit project?

d'identité? En l'absence de signature, comment établir qu'une personne est dispensée ou est dans l'incapacité de signer? Qu'advient-il de mentions telles que la mise sous minorité prolongée, l'autorisation de porter la canne blanche, etc.? Quand le ministre envisage-t-il une introduction généralisée de cette nouvelle carte? Quand le ministre compte-t-il informer les communes qui n'ont pas participé à ce projet-pilote?

06.02 Minister **Antoine Duquesne**: Mijnheer de voorzitter, collega's, de elf pilootgemeenten die aan het proefproject met de elektronische identiteitskaarten zullen deelnemen, zijn Leuven, Tongeren, Jabbeke, Geraardsbergen, Borsbeek, Sint-Pieters-Woluwe, Rochefort, Seneffe, Seraing, Marche-en-Famenne.

06.02 **Antoine Duquesne**, ministre: Les cartes d'identité électroniques seront testées dans 11 communes-pilotes.

Donc ce sont des communes qui ont été choisies pour être représentatives dans une grande diversité de situations.

De elektronische identiteitskaart blijft zoals vandaag een reisdocument binnen de landen van de Europese Unie. Dit betekent dat de informatie die voorkomt op de huidige kaart met het blote oog leesbaar moet zijn.

La carte d'identité électronique reste, comme l'actuelle, un document permettant de voyager au sein de l'Union européenne. Les données qui y figurent doivent pouvoir être lues à l'œil nu.

1. De handtekeningen van de houder van de kaart en van de gemeentelijke ambtenaar zullen op de elektronische identiteitskaart worden afgedrukt, zoals dit voor de thans gebruikte identiteitskaarten het geval is.

Les signatures du porteur de la carte et du fonctionnaire communal y sont donc imprimées.

2. Het adres van de houder van de kaart zal alleen in elektronische vorm in de kaart worden opgeslagen. De gemeenten zullen naar aanleiding van een adreswijziging het nodige doen opdat de betreffende wijziging ook in de chip van de elektronische identiteitskaart wordt opgeslagen. De houders van de elektronische identiteitskaart zullen hieromtrent de nodige richtlijnen ontvangen.

L'adresse et les changements d'adresse sont uniquement inscrits sous forme électronique sur la carte. Les intéressés seront informés de toutes les modalités à ce sujet.

3. Les nouvelles cartes d'identité électroniques sont destinées aux personnes de nationalité belge, aux ressortissants d'un Etat membre de l'Union européenne et de l'espace économique européen inscrits dans une commune belge et aux personnes qui ne sont pas des ressortissants de cette Union ou de cet espace admis ou autorisés à s'établir dans le Royaume.

De nieuwe elektronische identiteitskaarten zijn bestemd voor personen van Belgische nationaliteit, voor onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Economische Ruimte die in een Belgische gemeente zijn ingeschreven, alsook voor personen die toestemming hebben om zich in het Koninkrijk te vestigen.

4. Er zal in een systematische vervanging worden voorzien, over een periode van vijf jaar.

Les cartes seront remplacées tous les cinq ans. Le coût se chiffrera à environ 9 euros. Et sur la carte

5. De kostprijs van de elektronische identiteitskaart zal ongeveer 9 euro bedragen.

6. De aanduiding met betrekking tot de vrijgestelde of de onbekwame zal op de identiteitskaart worden vermeld.

Voorzitter: Denis D'hondt.

Président: Denis D'hondt.

7. L'indication relative à la minorité prolongée sera portée sur la carte d'identité. Les mentions relatives au port de la canne d'aveugle seront enregistrées, comme c'est le cas maintenant, facultativement sur la carte d'identité.

8. Après une période d'essai avec onze communes-pilotes, la carte d'identité électronique sera évaluée et le Conseil des ministres prendra une décision concernant la généralisation éventuelle du système.

9. Lors du démarrage de la délivrance des nouvelles cartes d'identité, toutes les communes seront informées sur leur fonctionnement, puisque les détenteurs d'une carte d'identité électronique qui viendront s'établir dans des communes non pilotes pourront garder leur nouvelle carte d'identité. Des directives spéciales seront d'application pour cette phase de transition.

d'identité figurera la mention "exempté" ou "incapable" si le porteur de la carte n'est pas capable de signer.

De vermelding betreffende de verlengde minderjarigheid zal op de identiteitskaart staan. De vermelding betreffende het dragen van een blindenstok blijft facultatief.

Na een testperiode in proefgemeenten en na een evaluatie, zal de ministerraad over de al dan niet veralgemening van het systeem besluiten.

Tijdens de overgangsperiode zullen alle gemeenten worden ingelicht over de werking van de nieuwe identiteitskaarten. Bijzondere richtlijnen zullen dan van toepassing zijn.

06.03 Marcel Hendrickx (CD&V): Mijnheer de minister, hoe gaat dat met het rijksregister worden gecombineerd? Hoe kan men controleren of het adres in het rijksregister nog correct is?

Ik denk ook dat het goed zou zijn om niet te wachten tot het in voege is getreden, maar om nu reeds ook de andere gemeenten te informeren.

06.03 Marcel Hendrickx (CD&V): Comment cette carte sera-t-elle combinée avec le Registre national? Les données doivent tout de même correspondre.

Il me semble indiqué d'informer dès à présent les autres communes, donc pas uniquement les communes pilotes.

06.04 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, je donnerai une information pour la phase transitoire puisque les gens se déplaceront avec leur carte d'identité. Je ne suis pas convaincu qu'il faille aller plus loin aujourd'hui alors que nous nous trouvons dans une phase expérimentale. En effet, à la lumière de l'expérience, un certain nombre de choses vont peut-être changer. Cela risque de créer certaines confusions. Je vais en tout cas réfléchir à votre suggestion.

En ce qui concerne le registre national, les contrôles se font de manière tacite. Rien n'a changé par rapport aux procédures actuelles. Vous connaissez le dialogue qui existe entre le service du registre et les communes, par ministres et bourgmestres interposés.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06.04 Minister **Antoine Duquesne**: Moet men nu verder gaan, terwijl de experimentele fase pas aan de gang is? Ik zal mij beraden over uw suggestie. Wat het Rijksregister betreft, werd er niets gewijzigd. U bent op de hoogte van de dialoog tussen de gemeenten en het Rijksregister. Dit blijft onveranderd.

07 Vraag van de heer Marcel Hendrickx aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de

identiteitskaarten voor +75-jarigen" (nr. 6006)

07 Question de M. Marcel Hendrickx au ministre de l'Intérieur sur "les cartes d'identité pour les personnes âgées de plus de 75 ans" (n° 6006)

07.01 Marcel Hendrickx (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, bij koninklijk besluit van 4 juli 2001 werd de verplichting om de identiteitskaart voor personen van +75 jaar te vernieuwen, afgeschaft. Bepaald werd dat vanaf 1 november die identiteitskaarten niet meer moesten worden vernieuwd en dat ze een onbeperkte geldigheidsduur zouden hebben. Dit is wellicht een goede maatregel, want het gaat meestal om personen die zich nog moeilijk kunnen verplaatsen.

Na bijna twee maanden toepassing van deze maatregel, dringen zich in feite aanpassingen op. Op de identiteitskaart die deze personen bezitten is wel een vervalddag vermeld, zodat er moeilijkheden ontstaan, eenmaal die vervaldatum is verstreken. Voor de buitenwereld, die niet op de hoogte is van de maatregel vervat in het koninklijk besluit, is deze identiteitskaart immers ongeldig. Als een dergelijke persoon naar het buitenland gaat, is men daar hoegenaamd niet op de hoogte van deze maatregel en zal hij bij iedere controle moeilijkheden hebben.

Concrete feiten zijn dat niet alle officiële en semi-officiële instanties op de hoogte zijn van dit koninklijk besluit. Het is al gebeurd dat een persoon zich op het postkantoor aanbod om een cheque te incasseren en dat de bediende de identiteitskaart controleerde. Hij stelde vast dat ze was vervallen en bijgevolg kreeg de betrokkene de cheque niet uitbetaald.

Daaromtrent wens ik enkele vragen te stellen:

Ten eerste, is er voldoende communicatie geweest over deze maatregel ten aanzien van de post- en bankkantoren? Zo niet, moet dit dan niet dringend gebeuren?

Ten tweede, zou het niet best zijn – en dat dient in de toekomst te gebeuren – dat op de laatste identiteitskaart die vernieuwd wordt vóór de 75ste verjaardag, niet langer een vervalddatum, maar iets als "onbeperkt" wordt vermeld.

Ten derde, welke oplossing ziet u voor de personen van +75 jaar die thans met een dergelijke identiteitskaart zijn behept?

07.02 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, chers collègues, l'article 5, alinéa 1er de l'arrêté royal du 29 juillet 1985, relatif aux cartes d'identité, modifié par l'arrêté royal du 4 juillet 2001 dispose en effet que la carte d'identité délivrée aux citoyens âgés de 75 ans et plus a une validité illimitée, sous réserve des cas de renouvellement ou de remplacement prévus par ledit arrêté royal.

Comme vous le savez, plusieurs parlementaires avaient émis ce souhait. J'ai pris cette décision car, comme vous, je pense que cette mesure est de nature à simplifier la vie des personnes âgées. Cela n'interdit pas à ceux qui sont très dynamiques – et ils sont heureusement nombreux – d'avoir également une nouvelle carte d'identité. Cette décision ne constitue donc pas une obligation: ceux qui le souhaitent peuvent demander le remplacement de leur carte

07.01 Marcel Hendrickx (CD&V): L'arrêté royal du 4 juillet 2001 abroge à compter du 1er novembre 2001, l'obligation de renouvellement de la carte d'identité pour les personnes âgées de 75 ans et plus. Les personnes disposant d'une carte d'identité dont la date de validité expire après leur 75ème anniversaire ne doivent plus être convoquées. Un certain nombre de problèmes se posent néanmoins. En effet, un certain nombre de services, tant à l'étranger qu'en Belgique, n'ont pas connaissance de cette mesure et refusent semble-t-il les cartes d'identité périmées.

Cette mesure a-t-elle fait l'objet d'une communication suffisante? Ne serait-il pas préférable de ne plus mentionner de date d'expiration sur la dernière carte d'identité décernée avant le 75ème anniversaire? Quelle solution le ministre envisage-t-il pour les personnes qui sont confrontées à ce problème?

07.02 Minister Antoine Duquesne: Artikel 5, eerste lid van het koninklijk besluit van 29 juli 1985, gewijzigd door het koninklijk besluit van 4 juli 2001, bepaalt dat de identiteitskaart die wordt afgegeven aan de burgers van 75 jaar en ouder een onbeperkte geldigheidsduur heeft, behoudens in geval van hernieuwing of vervanging ervan zoals bepaald in het koninklijk besluit. Dit vormt echter geen verplichting.

d'identité. Ne fût-ce que dans ma famille, je connais des personnes qui n'aimeraient pas qu'on leur dise que puisqu'elles ont 75 ans, elles ne sont plus à même d'aller demander le changement de leur carte d'identité.

Cette mesure entrant en vigueur le 1er novembre 2001 a été adoptée dans un but de simplification administrative. Pour que les personnes appartenant à cette catégorie d'âge ne doivent effectuer aucune démarche auprès de leur administration communale, la modification nécessaire a été prise sous la forme d'une disposition réglementaire de police administrative prévoyant d'office que les cartes d'identité dont les intéressés sont titulaires acquièrent une validité illimitée.

L'arrêté royal et la circulaire d'application ont été publiés au Moniteur belge et il a été demandé aux communes d'assurer une information aux personnes concernées par le non-renouvellement de leur carte d'identité. Les programmes informatiques du fichier central des cartes d'identité ont en outre été adaptés en ce sens.

J'attire votre attention sur le fait que les cartes d'identité délivrées aux Belges de plus de 22 ans possèdent en principe une validité de dix ans. Compte tenu des changements de physionomie, il n'a pas paru souhaitable que la carte d'identité délivrée à une personne de 65 ans mentionne déjà une validité illimitée qui tiendrait compte du fait que la période normale de validité de dix ans expirerait après le 75ème anniversaire.

J'attire également votre attention sur le fait que les personnes âgées de 75 ans et plus peuvent, à tous moments et sans justification, demander le renouvellement de leur carte d'identité.

La mention d'une date d'expiration est explicitement prévue par des normes internationales, telles que la résolution du Conseil de l'Europe, relative à l'établissement et à l'harmonisation des cartes nationales d'identité. Le ministère des Affaires étrangères a été informé le 13 juillet 2001 de la publication et de l'entrée en vigueur prochaine de l'arrêté précité.

J'ai chargé mon administration de prendre contact avec La Poste et l'association nationale des banques pour s'informer des difficultés éventuelles dues à la nouvelle réglementation. Le cas échéant, mon administration sera chargée de me proposer des modifications, des adaptations ou des informations complémentaires si nécessaire. Il faut en effet s'assurer que, malgré la bonne intention qui est à l'origine de cette initiative, son application ne suscite pas un certain nombre de difficultés.

Deze maatregel, die op 1 november 2001 in werking trad, werd goedgekeurd met het oog op de administratieve vereenvoudiging. Opdat de personen die tot deze leeftijdsgroep behoren bij hun gemeentebestuur geen stappen dienen te ondernemen, geschiedde de nodige wijziging in de vorm van een reglementaire beschikking van administratieve politie die ambtshalve bepaalt dat de identiteitskaarten waarvan de betrokkenen houder zijn, een onbeperkte geldigheidsduur verwerven. Het koninklijk besluit en de toepassingsomzendbrief werden in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt en er werd aan de gemeenten gevraagd om de personen, die betrokken zijn bij de niet-hernieuwing van hun identiteitskaart, te informeren. De informaticaprogramma's van het centrale identiteitskaartenbestand werden bovendien in die zin aangepast.

De identiteitskaarten, afgegeven aan Belgen ouder dan 22 jaar, zijn in principe tien jaar geldig.

Gelet op de fysionomieveranderingen werd het niet opportuun geacht om op de identiteitskaart, uitgereikt aan een persoon van 65 jaar, reeds een onbeperkte geldigheidsduur te vermelden.

Personen van 75 jaar en ouder kunnen zonder enige rechtvaardiging de hernieuwing van hun identiteitskaart aanvragen.

In de vermelding van een vervaldatum wordt door internationale normen voorzien. Het ministerie van Buitenlandse Zaken werd in kennis gebracht van de nakende inwerkingtreding van voormeld besluit.

Mijn administratie kreeg de opdracht, contact op te nemen met De Post en de Belgische

Vereniging van Banken om zich te informeren over eventuele moeilijkheden en, indien nodig, de vereiste wijzigingen voor te stellen.

Men moet zich er namelijk van vergewissen dat de toepassing van die principes geen moeilijkheden veroorzaakt.

07.03 Marcel Hendrickx (CD&V): Mijnheer de minister, misschien moeten wij het wegvallen van de verplichting om te vernieuwen beter communiceren. Ik denk dat de meeste 75-plussers ervan uitgaan dat zij niet meer kunnen vernieuwen. Daarom moeten wij de kwestie onder de aandacht brengen.

07.03 Marcel Hendrickx (CD&V): L'information selon laquelle il n'est pas obligatoire, pour les plus de 75 ans, de faire renouveler leurs cartes d'identité devrait être plus largement diffusée; ces personnes s'imaginent en effet qu'elles n'ont plus le droit de le faire, ce qui n'est pas le cas.

07.04 Antoine Duquesne, ministre: Vous êtes informé, mais il est vrai que vous êtes encore très loin d'atteindre l'âge de 75 ans. Toujours est-il que je m'assurerais de ce que l'information est suffisante.

07.04 Minister **Antoine Duquesne**: Ik zal nagaan of er voldoende informatie wordt verstrekt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07.05 Le président: M. Olivier Maingain a demandé que sa question n° 6016 soit reportée.

La question n° 6034 de M. Karel Van Hoorebeke ainsi que l'interpellation n° 1058 de M. Pieter De Crem sont retirées.

08 Vraag van de heer Paul Tant aan de minister van Binnenlandse Zaken, over "de inplaatsstelling van de politiezones" (nr. 6045)

08 Question de M. Paul Tant au ministre de l'Intérieur sur "l'installation des zones de police" (n° 6045)

08.01 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal proberen voorbeeldig te zijn wat het tijdsgebruik betreft.

08.01 Paul Tant (CD&V): Alors que le ministre avait déjà reporté d'une année complète la mise en œuvre d'un service de police intégrée, il apparaît aujourd'hui que celle-ci n'est devenue réalité au 1er janvier 2002 que dans des cas exceptionnels. Nos craintes étaient donc fondées.

Mijnheer de minister, in principe was het de bedoeling dat de geïntegreerde politie op einde van het jaar 2001 operationeel zou zijn. De effectieve inplaatsstelling zou daarvan de kers op de taart zijn geweest. Wij weten allemaal dat in de eerste plaats de implementatie van de wet met een jaar werd uitgesteld, maar nu moeten wij vaststellen dat het aantal politiezones die effectief de rechtspersoonlijkheid hebben verworven en dus ook officieel bestaan, op 1 januari 2002 bijzonder beperkt was.

Je suis très curieux de connaître le nombre de zones de police mises en place à ce jour. Quelle est la véritable cause du retard? Est-il exact que les préparations, pourtant cruciales, de l'article 248 de la loi relative à la police intégrée n'ont débuté qu'après le Conseil des ministres du 21

Het interesseert mij te weten hoeveel zones inmiddels die rechtspersoonlijkheid genieten. Hoe komt het eigenlijk dat die implementatie zo traag verloopt? Ik stel die vraag uiteraard met een bijbedoeling. Dat kan u van een politicus verwachten. Mijnheer de minister, is het waar wat sommigen zeggen? Kon u de voorbereiding in het kader van het cruciaal artikel 248 van de wet op de geïntegreerde politie pas opstarten na de regeringsbeslissing op de

Ministerraad van 21 november 2001? Is dat waar? Waarom is dat zo?

Ten slotte, in het begin van dit jaar was in 26 zones zelfs nog geen sprake van een feitelijke integratie. Wat zal de minister doen om in de feiten de integratie te laten opstarten?

08.02 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, monsieur Tant, je vais également tenter d'être exemplaire.

Je vous rappelle que la loi sur la police intégrée prévoit, en son article 260, trois dates de mise en vigueur.

Pour la police fédérale, la "deathline" a été fixée au 1er janvier 2001. Cette date a été respectée.

En ce qui concerne la police locale, la loi ne prévoit pas de "deathline". Personnellement, j'ai toujours visé une date de départ. Elle a été fixée au 1er janvier 2002.

Aucun retard n'est donc à déplorer en la matière. Au contraire, on a anticipé. Je sais que vous êtes un parlementaire consciencieux et je vous invite à relire l'exposé des motifs de la loi sur la police intégrée. Vous remarquerez que le législateur a compris que la police locale ne serait mise en place qu'au cours des années 2003, 2004, voire même 2005 ou 2006.

Dès lors, j'estime qu'avec le dispositif mis en place, on anticipe la mise en œuvre de toutes les zones de police locale. D'ailleurs, un grand nombre d'entre elles fonctionnent de façon intégrée.

Je ne sais pas où vous allez chercher ces 26 zones qui ne fonctionneraient pas de manière intégrée.

Je vous invite à m'en donner la liste. Je procéderai à des vérifications.

Nous recevons de plus en plus de demandes d'agrément des zones, ces dernières nous parvenant plus rapidement du nord que du sud du pays. Il s'agit d'agréations juridiques. Vous savez qu'un certain nombre de conditions doivent être remplies conformément au fameux article 248 de la loi. La dotation fédérale était l'une de ces conditions.

On avait décidé initialement de procéder à une évaluation dans 13 zones. On a bien fait puisque cela a permis de révéler que des adaptations étaient nécessaires. Le gouvernement a donc adapté sa décision, le 6 mars. Une procédure a été établie pour permettre aux communes de fixer leur budget. Cette condition peut donc maintenant être remplie.

J'ai interrogé mes services pour avoir une estimation du nombre d'agréations à la fin de ce mois. Ils m'ont fait savoir qu'il y en aurait plus ou moins 120. Le processus a donc été engagé très rapidement. Il ne me reste plus à désigner qu'une trentaine de chefs de corps.

novembre 2001? Pour quelle raison?

Quelles initiatives le ministre envisage-t-il de prendre à propos des 26 zones pour lesquelles il n'est toujours pas question d'intégration de fait, sans même parler d'intégration de droit? Quelles solutions le ministre préconise-t-il?

08.02 Minister Antoine Duquesne: De wet tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst voorziet in een datum voor inwerkingtreding wat de federale politie betreft, namelijk 1 januari 2001. Ik heb altijd 1 januari 2002 als streefdatum vooropgesteld voor het opstarten van de werking van de lokale politie. We liggen dus niet achter op het schema. Als u de memorie van toelichting van de wet tot organisatie van de geïntegreerde politiedienst erop naleest, zal u merken dat de wetgever goed wist dat de lokale politie er pas in de loop van 2003, 2004 of zelfs pas in 2005 of 2006 zou komen.

De geïntegreerde werking is nu al een feit voor alle politiezones, en ik weet niet waar u die 26 zones vandaan haalt.

De erkenningsaanvragen van de zones lopen nu binnen. Tegen het einde van de maand zullen er tussen de 110 en de 120 erkenningen verleend zijn.

Het aantal aanvragen tot erkenning van de zonaanvaam neemt toe. In geval van protest kan ik eigenmachtig beslissen, maar ik denk niet dat dat nodig zal zijn.

Cela ne relève pas d'une mauvaise volonté des communes, mais il arrive que les candidats échouent. Dans ce cas, il n'est pas possible de les nommer.

Je reçois de plus en plus de demandes d'autorisation de reconnaissance du nom de la zone. Les demandes d'agrément augmentent. Je peux donc dire que les choses seront mises en place très rapidement.

De plus, vous savez que nous avons voté une loi qui me permettrait, si je devais constater une résistance, de prendre, par l'intermédiaire du gouverneur, les dispositions qui s'imposent. Mais je crois franchement que cela ne sera pas nécessaire.

08.03 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de minister stelt me een wedervraag. Hij vraagt naar de bron van mijn informatie inzake de 26 zones. De bron is De Standaard. Rond de jaarwisseling heeft De Standaard een lang artikel aan deze problematiek gewijd. Uw kabinetschef Dassen kwam eveneens aan het woord. Hij gaf toe dat er op juridisch vlak vertraging mogelijk was. Hij heeft gezegd wat u bij het begin van uw antwoord hebt gezegd. De integratie de facto is verder gevorderd.

08.04 Antoine Duquesne, ministre: Il y a en effet un très grand nombre de zones de police pour lesquelles une convention a été signée afin de donner autorité aux chefs de corps. Même où cela n'existe pas, cela ne signifie pas qu'il n'y a pas cohabitation ou fonctionnement intégré.

08.03 Paul Tant (CD&V): Ce chiffre de 26 zones a été cité par *De Standaard*, aux environs du Nouvel An; le chef de cabinet Dassen y soulignait qu'il y avait bien un ralentissement sur le plan juridique mais que l'intégration avait déjà progressé dans les faits.

08.04 Minister **Antoine Duquesne**: Veel politiezones hebben een overeenkomst ondertekend om de korpschef het nodige gezag te verlenen. Maar zelfs waar dat niet gebeurde, was er vaak sprake van de facto samenwerking.

08.05 Paul Tant (CD&V): C'est ce que disait votre chef de cabinet.

08.06 Antoine Duquesne, ministre: Mon chef de cabinet est libre de dire des choses et d'autant plus lorsqu'elles sont exactes et conformes à ce que souhaite le ministre. Je ne suis pas fait différemment d'un autre.

Dans ce cas, la question est de savoir ce que vous visez. Si vous affirmez que toutes les zones n'ont pas proposé une convention pour habilitier le chef de corps à commander dès maintenant, c'est exact.

08.07 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de minister, uw antwoord ligt in de lijn van de uitspraken van uw kabinetschef dat men in de feiten veel verder gevorderd is. Dit heeft de betrokken journalist ertoe gebracht te onderzoeken waar de integratie in de feiten nog niet gebeurd was. Volgens zijn onderzoek was dat het geval in 26 zones. U doet er misschien goed aan dit te checken.

08.07 Paul Tant (CD&V): C'est notamment cette réponse de M. Dassen qui a poussé le journaliste à mener plus loin ses investigations, pour aboutir au nombre de 26. Celui-ci est-il exact?

08.08 Antoine Duquesne, ministre: Je vérifierai.

08.08 Minister **Antoine Duquesne**: Ik zal dat laten nagaan.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van de heer Paul Tant aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de disfuncties in het voormalige Voerense rijkswachtkorps" (nr. 6044)

09 Question de M. Paul Tant au ministre de l'Intérieur sur "les dysfonctionnements au sein de l'ancien corps de gendarmerie de Fourons" (n° 6044)

09.01 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik had de vraag eigenlijk vorige week al willen stellen, maar toen was de agenda al even overbelast als nu, en we hebben dus de beide vragen uitgesteld, zodat de nieuwswaarde van de vraag iets beperkter is geworden.

In de krant Het Laatste Nieuws van ongeveer tien dagen geleden, het weekend voor het laatste weekend, verscheen een vrij ontluisterend verhaal over de voormalige rijkswachbrigade te Voeren. Een hele reeks aanklachten leidde er volgens de journalist in kwestie, die een rijkswachter citeerde, "tot een minimaal onderzoeksresultaat". Dus er waren heel wat klachten, maar de onderzoeksresultaten dienaangaande zijn tot hertoe bijzonder beperkt. Dat vond u klaarblijkelijk ook, mijnheer de minister, want u eiste een verklaring dienaangaande, nadat u trouwens tot driemaal toe geëist had dat bepaalde figuren onmiddellijk uit het korps zouden worden verwijderd. Althans, dat was het verhaal dat wij in de krant in kwestie konden lezen.

Ik had graag van u vernomen wat de aanleiding voor uw herhaalde tussenkomsten was. Ten tweede: welke klachten werden er eventueel ingediend, welke feiten werden er vastgesteld? Of is het zo, zoals de Procureur des Konings stelt, dat het eigenlijk over futiliteiten gaat? Hij verschilt dus klaarblijkelijk van mening met u, mijnheer de minister. U had aangedrongen op effectieve maatregelen, het stond zo in de krant, terwijl de Procureur zou gezegd hebben dat het over futiliteiten met eventueel een licht strafrechterlijk karakter ging.

En dus des te meer verwonderde het artikel in kwestie mij, mijnheer de minister. U heeft dus tot drie keer toe de verwijdering geëist van bepaalde figuren, en daarna heeft u een verklaring gevraagd. Mochten de feiten zich in omgekeerde volgorde voorgedaan hebben, dan zou zulks logisch geweest zijn, maar nu is dit niet het geval.

En mijn laatste vraag is, of het juist is wat de adjunct-inspecteur-generaal van de Algemene Inspectie stelt, namelijk dat de oorzaak van de vertraging in de aanpak van de problemen aldaar voornamelijk ligt in het feit dat de tuchtwet pas recent op punt werd gesteld? Heeft het daarmee iets te maken, mijnheer de minister? Het zou mij interesseren daar iets meer over te vernemen.

09.02 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, M. Tant a raison de me poser ces questions car on lit parfois dans la presse des choses qui sont soit inexactes, soit imprécises. Bien que je m'abstienne d'intervenir dans des affaires judiciaires ou disciplinaires, je tiens à m'assurer que les choses se déroulent normalement. C'est d'autant plus vrai pour une commune comme celle-là, qui a besoin de calme et d'apaisement.

09.01 Paul Tant (CD&V): Récemment, les médias ont fait état de graves dysfonctionnements au sein de l'ancien corps de gendarmerie de Fouron. La série de plaintes a débouché sur des résultats après enquête tellement décevants que le ministre a exigé des explications et ce, après avoir demandé à trois reprises l'éloignement de certains membres du corps de gendarmerie.

Quels sont les éléments qui ont réellement motivé les interventions du ministre? Quelles plaintes ont été déposées? Quels ont été les faits constatés?

Le ministre partage-t-il l'avis du procureur du Roi selon lequel il s'agit de futilités dont le caractère pénal n'est guère affirmé?

Pourquoi le ministre a-t-il requis à trois reprises l'éloignement de certaines personnes du corps de gendarmerie pour ensuite se contenter d'une simple explication? S'agit-il là de son unique moyen de pression?

Le retard encouru pour régler ces problèmes est-il dû au fait que la loi réglant le statut disciplinaire n'est prête que depuis peu?

Quel était le problème en ce qui concerne cette loi? Depuis combien de temps ce problème existait-il? Qu'a fait le ministre jusqu'à présent pour tenter de résoudre le problème?

09.02 Minister Antoine Duquesne: Ik heb de algemene inspectie van de ex-rijkswacht met een onderzoek betreffende de voormalige rijkswachbrigade van Voeren belast. Het dossier werd ook bij het Comité P aanhangig gemaakt. De klachten betroffen

J'en viens à votre première question. A la suite des interpellations de diverses autorités administratives relatives aux problèmes de fonctionnement de l'ancienne brigade de gendarmerie des Fourons, j'avais confié une enquête à l'inspection générale de l'ancienne gendarmerie. Le comité P fut également saisi. Les plaintes concernaient de possibles irrégularités de nature judiciaire et administrative qui se seraient produites depuis le début des années '90 et qui étaient susceptibles de porter atteinte à la crédibilité de certains membres du personnel de la brigade de gendarmerie de Fourons de l'époque. Ces irrégularités potentielles concernaient entre autres l'exécution de travaux de toiture et de menuiserie, l'utilisation de nourriture pour bétail, différents conflits d'intérêts, des interventions professionnelles insuffisantes, partisans et non nuancées, l'influence exercée sur une enquête judiciaire, le fait d'avoir quitté irrégulièrement le service, de ne pas avoir rempli correctement le bulletin de service ou encore des dégâts à une propriété.

En réponse à votre deuxième question, je puis dire que le procureur du Roi décida qu'aucune suite pénale ne devait être donnée aux diverses plaintes. Une réouverture de l'information judiciaire mena aux mêmes conclusions. Le procureur du Roi dispose d'un pouvoir de décision souverain en la matière.

Nonobstant le classement sans suite au niveau pénal – et chacun des mots que j'utilise ici compte –, le procureur estima cependant que les faits pouvaient justifier une enquête disciplinaire interne. Celle-ci fut effectivement menée. Tant l'inspection générale que le comité P estimèrent que la prise d'une mesure d'ordre était indiquée.

Troisième question: à la suite des lettres de M. Smeets, à l'époque bourgmestre de Fourons, et de M. le sénateur Happart, j'ai demandé une enquête à l'inspection générale de l'ancienne gendarmerie. Ce fut ma première intervention en la matière.

Sur base du rapport de l'inspecteur général, qui abondait dans le sens de l'éloignement, par mesure d'ordre interne, des membres du personnel concernés de la brigade de Fourons, et ce dans l'attente des résultats de l'enquête, j'ai adressé une lettre au directeur général du personnel de la gendarmerie, lui demandant d'examiner la situation de la brigade de Fourons. Ce fut ma seconde intervention.

Neuf mois après cette demande, j'ai adressé un courrier au commandant de l'ancienne gendarmerie pour demander la prise de mesures conservatoires à l'égard des membres du personnel concernés par le dossier. Ce fut ma troisième intervention, sans qu'il puisse bien sûr être question d'une quelconque pression, qui ne pourrait par ailleurs pas être admise dans une société démocratique, et certainement pas dans un dossier pour lequel toutes les procédures légales et réglementaires possibles, en ce compris l'indispensable garantie des droits de la défense, ont été respectées.

Les membres du personnel concernés furent, sur avis du commandant de l'ancienne gendarmerie et suite aux rapports du comité P et de l'inspection générale qui ont été portés à ma connaissance, et dans l'attente des résultats de l'enquête judiciaire et de l'enquête disciplinaire, détachés provisoirement dans une autre brigade. Cette mesure d'ordre conservatoire ne fut prise que pour garantir le bon fonctionnement de l'unité et la bonne organisation du

gerechtelijke en bestuurlijke onregelmatigheden die zich mogelijk begin jaren negentig zouden hebben voorgedaan en de geloofwaardigheid van bepaalde personeelsleden in het gedrang zouden hebben gebracht.

De procureur des Konings besliste dat het gerecht geen gevolg aan de klachten diende te geven. De heropening van het gerechtelijk onderzoek leidde tot dezelfde conclusie. Er werd echter geoordeeld dat de feiten een intern tuchtonderzoek rechtvaardigden dat er ook kwam. Zowel de algemene inspectie als het Comité P oordeelden dat een ordemaatregel aangewezen was.

Naar aanleiding van de brieven van de heren Smeets en Happart heb ik de algemene inspectie van de rijkswacht gevraagd een onderzoek in te stellen. Op grond van het verslag van de inspecteur-generaal heb ik de directeur-generaal van het personeels-beheer van de rijkswacht bij brief gevraagd de situatie in de brigade te Voeren te onderzoeken.

Voorts heb ik gevraagd de nodige bewarende maatregelen te nemen ten aanzien van de betrokken personeelsleden. Deze personen werden tijdelijk gedetacheerd bij een andere brigade, teneinde de goede werking van de eenheid en de dienst niet in het gedrang te brengen.

Los van de uitvoerbaarheid van de bij het koninklijk besluit van 26 november 2001 ingestelde tuchtreglementering werden de nodige ordemaatregelen dus al genomen. Er konden dus alvast voorzorgsmaatregelen worden getroffen.

service. Il s'agit bien entendu de mesures d'ordre étrangères à la question de la culpabilité.

Enfin, je vous confirme que ces mesures d'ordre pouvaient être prises indépendamment de l'existence ou du caractère exécutoire de la réglementation disciplinaire.

Pour être complet, j'attire votre attention sur le fait que l'arrêté royal du 26 novembre 2001 a donné pleine exécution à cette nouvelle loi disciplinaire. Les mesures de précaution ont pu être prises. De plus, le dispositif pour d'éventuelles sanctions lourdes a pu être ouvert puisque les dispositions réglementaires ont été mises en œuvre.

09.03 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het was dus eigenlijk een dichterlijke overdrijving in de krant toen men stelde dat u tot drie maal toe had geëist dat bepaalde figuren uit het korps zouden worden verwijderd. Dat is dus niet het geval?

09.03 Paul Tant (CD&V): Vous qualifiez donc d'exagération poétique l'affirmation du journal selon laquelle vous auriez exigé jusqu'à trois reprises l'éloignement de certaines personnes du corps?

09.04 Antoine Duquesne, ministre: J'exige rarement, monsieur Tant, mais quand cela arrive, je ne dois pas le répéter trois fois!

09.04 Minister **Antoine Duquesne**: Het gebeurt niet vaak dat ik iets eis, mijnheer Tant, maar als ik iets eis, verkrijg ik het.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Vraag van de heer Marcel Hendrickx aan de minster van Binnenlandse Zaken over "de federale dotatie voor politiemensen" (nr. 6075)

10 Question de M. Marcel Hendrickx au ministre de l'Intérieur sur "la dotation fédérale au personnel de police" (n° 6075)

10.01 Marcel Hendrickx (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u zult tijdens de eerste maanden van dit jaar de reële kostprijs van het statuut van de politiewerking in iedere politiezone onderzoeken. Dit is een goed initiatief. In de politiezones hoopt men dat dit tot een financiële tussenkomst van de federale overheid zal leiden.

10.01 Marcel Hendrickx (CD&V): Le surcoût réel du statut et du fonctionnement des services de police sera analysé dans chaque zone au cours des premiers mois de 2002. Nous espérons que les autorités fédérales adapteront alors leur intervention financière en conséquence.

De federale dotatie bedraagt op dit ogenblik 670.000 Belgische frank per politiemans. Dit is hetzelfde bedrag voor alle politiemensen, ongeacht de gemiddelde leeftijd per kader in ieder korps en dus ook ongeacht de gemiddelde jaarwedde per personeelslid. In de praktijk is het nochtans geweten dat, zeker bij de voormalige brigades van de rijkswacht, de jongeren vooral in de regio Brussel terechtkwamen en dat ze na enkele jaren dienst mutatie konden krijgen naar een brigade van hun regio of woonplaats. Dit maakt dat in brigades ver van Brussel, zoals in uw en mijn regio, de gemiddelde leeftijd en dus ook de gemiddelde jaarwedde beduidend hoger ligt.

La dotation fédérale s'élève actuellement à 670.000 francs par agent de police, indépendamment des moyennes d'âge et de traitement au sein du corps alors que ces moyennes peuvent sensiblement varier. La dotation sociale de 3,5 milliards de francs est répartie en fonction de la masse salariale réelle des anciens gendarmes.

U heeft een schitterend initiatief genomen door de sociale dotatie van ongeveer 3,5 miljard te verdelen over de politiezones volgens de reële loonmassa van de ex-rijkswachters. Dat was zeer terecht want daardoor wordt rekening gehouden met de reële loonkost.

Le ministre a-t-il l'intention de tenir compte également de la masse salariale réelle pour la dotation

Mijnheer de minister, bent u ook van plan bij de federale dotatie rekening te houden met de gemiddelde loonmassa in iedere

politiezone? Met andere woorden, zal het bedrag van ongeveer 670.000 frank worden aangepast aan de reële, gemiddelde wedde per politiezone voor de ex-leden van de gemeentepolitie en de brigades? Zult u dit aspect onderzoeken naar aanleiding van het onderzoek dat in de eerste maanden van dit jaar zal worden uitgevoerd?

fédérale dans chaque zone de police?

Adapttera-t-on le montant de 670.000 francs au traitement réel moyen dans chaque zone de police? Ces éléments seront-ils pris en compte dans l'enquête susmentionnée qui est organisée dans chaque zone de police?

10.02 Minister **Antoine Duquesne**: Mijnheer de voorzitter, collega's, het bedrag van 16.612,39 euro is niet zomaar het resultaat van een simpele rekenoefening. Ik heb echter de mechaniek en de methodologie van de federale toelage toegelicht in mijn omzendbrief PLP17 "Tussenkomst van de federale overheid in de financiering van de lokale politiekorpsen".

10.02 **Antoine Duquesne**, ministre: Le montant de 16.612 euros n'a pas été établi aléatoirement. J'ai expliqué la méthodologie de cette dotation fédérale dans la circulaire PLP 17.

In elk geval heeft de gemiddelde wedde van de leden van de ex-gemeentepolitie als voor de ex-leden van de rijkswacht geen impact op de evaluatie die we zullen uitvoeren naar de aanvaardbare statutaire meerkost. Uw voorstel om de gemiddelde wedde in aanmerking te nemen, heeft om twee redenen geen zin. Ten eerste, gelet op de voorziene horizontale als verticale mobiliteit van het personeel. Ten tweede, op langere termijn compenseert dit zichzelf. Wie nu een jong korps heeft, zal binnen 15 à 20 jaar een oud korps hebben. Het bedrag van 16.612,39 euro is een forfaitaire budgettaire eenheid die niet zal worden aangepast aan het reële weddengemiddelde per zone.

Le traitement moyen des anciens policiers et des anciens gendarmes ne sera pas pris en considération. Cela n'aurait aucun sens étant donné la mobilité du personnel et dans la mesure où la moyenne d'âge augmente dans chaque corps. Le montant ne sera donc pas adapté aux traitements réels par zone.

Om af te sluiten, kan ik u wel zeggen dat we nu concreet begonnen zijn met onze evaluatie van de 196 zones. In het kader van de aanvaardbaar statutaire meerkost, die we gemeente per gemeente zullen onderzoeken, zullen we wel rekening houden met het feit of de vastgestelde kostprijs in overeenstemming is met onze destijds gedeponeerde estimatie meerkost gemeentepolitie.

Nous avons cependant entamé les évaluations des 196 zones. Cette étude permettra de déterminer si le prix fixé correspond au surcoût évalué à l'époque à 4.609 euros par agent de la police communale. Des corrections pourront peut-être être apportées sur ce point.

Ter herinnering, voor Vlaanderen werd dit op geschat op 4.609,977 € per gemeentelijke politiemann. Hier zullen dus punctuele correcties mogelijk zijn.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 **Vraag van de heer Filip De Man aan de minister van Binnenlandse Zaken over "Eurodac" (nr 6113)**
11 **Question de M. Filip De Man au ministre de l'Intérieur sur "Eurodac" (n° 6113)**

11.01 **Filip De Man** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het moet niet altijd over de politiehervorming gaan. U zult zich herinneren dat u een jaar geleden via de pers aankondigde dat u een Europese databank nodig vond. Die moest worden opgericht voor alle niet Europese vreemdelingen die de EU binnen zouden komen. Daarin zouden dus niet alleen de vingerafdrukken van politieke vluchtelingen en asielzoekers, maar ook die van opgepakte illegalen en zelfs van bezitters van een toeristenvisum moeten worden opgeslagen. U vond dit onontbeerlijk in de strijd tegen de mensenhandel. Ook zou dit het voordeel bieden dat meervoudige asielaanvragen van een en dezelfde persoon in

11.01 **Filip De Man** (VLAAMS BLOK): Il y a un an, le ministre annonçait la création d'EURODAC, une banque de données européenne centralisant les empreintes digitales d'étrangers non européens disposant d'un visa touristique, de personnes en séjour illégal et de demandeurs d'asile. Il s'agit d'un outil indispensable dans la lutte

meerdere landen quasi onmogelijk worden.

Het Europees voorzitterschap is net achter de rug. De voorbije zes maanden hebt u wellicht hard aan de kar getrokken om met Eurodac te kunnen starten. Zal er inderdaad nog deze maand een volledig geïntegreerde Eurodac werkzaam zijn? Is er nog tegenkanting van andere landen, meer bepaald van Frankrijk? Kan aan die bezwaren tegemoet worden gekomen? Naar verluidt ging het immers vooral om een technische kwestie en niet om een inhoudelijke of ideologische. Hoe zit het met ons eigen PrintTrack? Ik neem aan dat dit ingevoegd zal moeten worden in een Europees systeem en dat ook andere landen iets dergelijks zullen moeten doen. Zullen al onze diensten met politionele bevoegdheid van PrintTrack en Eurodac gebruik kunnen maken bij hun werk?

11.02 Minister **Antoine Duquesne**: Mijnheer de voorzitter, collega's, zoals onlangs aan de commissie gemeld, heb ik tijdens het Belgisch voorzitterschap alles in het werk gesteld voor de praktische inwerkingtreding van het Eurodac-reglement. Ik ben er inderdaad van overtuigd dat dit instrument een snellere en meer doeltreffende toepassing van de conventie van Dublin mogelijk zal maken. De tijdwinst is zowel nuttig voor de lidstaat als voor de asielaanvrager die op die manier snel te weten zal komen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van zijn aanvraag.

Seule la France s'opposait à l'adoption des dispositions techniques permettant l'entrée en vigueur de ce règlement, dans la mesure où elle ne pouvait accepter la prise d'empreintes roulées comme le souhaitaient les 14 autres Etats membres, privilégiant la prise d'empreintes plates.

Il appert, en effet, que le système d'empreintes roulées offre de plus grandes garanties en matière de fiabilité, raison pour laquelle la Belgique, comme ses autres partenaires, a plaidé pour un tel système.

Toutefois, j'avais remis ce point à l'ordre du jour lors du dernier Conseil JAI du 7 décembre et le ministre français s'était engagé à résoudre ces dernières difficultés au courant du mois de janvier 2002.

Lors de récents contacts avec l'ambassadeur de France à Bruxelles, il m'a été confirmé que la France pourrait désormais se rallier à l'ensemble de ses partenaires européens et que plus rien ne s'opposerait donc à l'adoption des spécificités techniques.

J'imagine que tout cela pourra être concrétisé à l'occasion du prochain Conseil JAI qui doit se tenir au mois de février, si je ne me trompe.

En ce qui concerne les aspects techniques, le projet Eurodac est

contre la traite des êtres humains et contre les demandes d'asile multiples introduites par une même personne dans divers pays de l'Union européenne.

Où en est le ministre dans la réalisation de ce projet? Eurodac sera-t-il effectivement finalisé ce mois-ci? Le projet rencontre-t-il l'opposition de pays (voisins) européens, notamment de la France? Comment Printac sera-t-il intégré dans le système européen? Tous nos services de police seront-ils en mesure d'utiliser les deux systèmes?

11.02 **Antoine Duquesne**, ministre: La présidence belge a tout mis en oeuvre pour mettre Eurodac sur pied. Je suis persuadé qu'Eurodac permettra une application plus efficace de la Convention de Dublin. Le gain de temps réalisé grâce à Eurodac sera profitable tant aux Etats membres qu'aux demandeurs d'asile, qui pourront savoir rapidement quel pays est responsable de l'examen de leur demande.

Frankrijk verzette zich als enig land tegen de goedkeuring van de voor de inwerkingtreding noodzakelijke technische bepalingen, want de Fransen willen niet weten van vinger-afdrukken die gemaakt worden door de vinger te rollen. De bevoegde Franse minister heeft zich er echter wel toe verbonden de laatste obstakels nog deze maand op te ruimen.

Recentelijk werd mij bevestigd dat Frankrijk zich nu bij het standpunt van de Europese partners kan aansluiten.

Het project voor de Eurodac-databank wordt geleid door de Europese Commissie; de gestelde termijnen worden gerespecteerd.

Het centrale computersysteem zit thans in de testfase; de eerste

dirigé par la Commission européenne et respecte soigneusement les délais prévus. La partie informatique centrale a été installée dans le centre informatique de la Commission européenne à Luxembourg et a fait l'objet d'un test. Des tests sont actuellement en cours avec les Etats membres. Des tests positifs ont ainsi déjà été réalisés avec la Suède, la Finlande et la Grèce.

Selon le planning, une fois le matériel nécessaire installé, la Belgique participera aux tests à la mi-février. Le but est de relayer systématiquement tous les Etats membres à l'ordinateur central afin d'être opérationnel le 1er janvier 2003. La condition absolue est que tous les Etats membres participent et Eurodac n'entrera en fonction que lorsque tous les Etats membres seront prêts.

De hoge graad van beveiliging wordt voor België verzekerd door middel van een National Access Point, dat via een printrack op de Dienst Vreemdelingenzaken zal worden geïnstalleerd.

Les empreintes des demandeurs d'asile qui se présentent à l'Office des étrangers sont immédiatement recherchées dans le système Eurodac. En ce qui concerne les empreintes des autres catégories d'étrangers prévues dans le projet Eurodac, à savoir les illégaux et les passages illégaux de la frontière, des négociations sont en cours avec les services d'identification judiciaire afin de se servir du réseau "fingerprintimage transmission" qui sera installé début 2002.

En ce qui concerne l'accès à Eurodac, il faut tenir compte du fait qu'Eurodac a été conçu comme un instrument pratique et technique lors de l'exécution des accords de Dublin. Toute recherche dans le système central doit donc cadrer avec les accords de Dublin. Par conséquent, des recherches purement policières ne sont pas permises. Néanmoins, plusieurs Etats membres ont déjà demandé à utiliser Eurodac à des fins policières. On peut donc s'attendre à ce qu'une fois Eurodac mis en place et cette discussion amorcée, Eurodac puisse s'étendre à cet égard.

Je crois d'ailleurs – et j'ai insisté sur cela pendant la présidence belge –, tout en protégeant la vie privée de chacun, qu'il faut avoir au plan européen, une information beaucoup plus intégrée que ce n'est le cas pour l'instant. Etant donné qu'on va devoir adapter le système SIS de Schengen, ne serait-ce que pour permettre aux pays candidats à l'adhésion d'être reliés, j'ai insisté pour que l'on réfléchisse à l'ensemble des fonctionnalités. Il est clair que par exemple l'échange d'informations on-line est tout à fait vital pour lutter avec efficacité contre l'immigration clandestine. L'information sur les visas, l'information intégrée SIS sur les données policières et les banques de données étrangères, Eurodac etc... sont des informations indispensables à mettre en commun pour être efficace en la matière.

Il faut vraiment faire un effort pour mettre en commun un certain nombre d'informations qui sont indispensables si on veut avoir une chance d'être efficace en la matière.

testresultaten zijn positief. België zal medio februari aan de tests deelnemen. Het is de bedoeling dat alle lidstaten tegen 1 januari 2003 op de centrale computer aangesloten zijn. Eurodac zal pas in gebruik worden genomen als alle lidstaten er klaar voor zijn.

Etant donné le haut degré de protection, on travaille en Belgique via un *National Acces point* installé chez Printrak à l'Office des Etrangers.

De vingerafdrukken van de asielzoekers worden onmiddellijk opgezocht via het Eurodac-systeem. Wat de overige categorieën vreemdelingen betreft, zijn er thans onderhandelingen aan de gang om te onderzoeken of men gebruik zou kunnen maken van het netwerk Fitstations. Iedere opzoeking via het centraal Eurodac-systeem moet in overeenstemming met de akkoorden van Dublin geschieden. Diverse staten dienden reeds een aanvraag in om Eurodac voor politionele doeleinden te mogen gebruiken. Het is inderdaad niet uitgesloten dat, zodra Eurodac in werking treedt, het systeem ook voor andere doeleinden wordt benut.

Op Europees vlak moet er aanzienlijk meer integratie komen. Uitwisseling van *on line*-informatie is van levensbelang indien men de clandestiene immigratie doeltreffend wil bestrijden.

11.03 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik sta voor één keer volledig achter de minister en achter zijn

11.03 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Le système Eurodac

bekommernissen. Het is een vrij revolutionair iets, dat zich het komende jaar zal voltrekken. Ik wou enkel nog van de minister weten of het klopt wat ik in de pers heb gelezen. Ik las dat het opslaan van vingerafdrukken niet enkel toepasbaar zou zijn voor illegalen en asielzoekers, maar ook voor bezitters van een toeristenvisum. Hierin zouden de ambassades een rol spelen. Diegene die een toeristenvisum aanvraagt, zou dus zijn vingerafdrukken moeten leveren?

11.04 Antoine Duquesne, ministre: 1. C'est M. Smet, le commissaire général, qui a dit qu'il serait bon de disposer d'un tel système. J'ai répondu que l'on mettait en place, au plan européen, le système Eurodac qui concerne - comme je viens de le dire - les demandeurs d'asile. Pour d'autres catégories d'étrangers, un autre système auquel j'ai fait référence est d'application; il s'agit du réseau Fit-Station.

2. J'ai indiqué que l'échange d'informations en matière de demandes de visa était un élément essentiel. C'est ainsi que, sous la présidence belge d'ailleurs, nous avons demandé à la Commission européenne de faire des propositions en la matière.

3. J'ai également indiqué que la Belgique (le ministre des Affaires étrangères et moi-même) avait pris une initiative dans les postes sensibles c'est-à-dire ceux dont sont originaires, comme le démontrent les statistiques, un nombre considérable d'étrangers illégaux; cela consiste en l'échange d'informations sur les demandes de visa entre les différents postes consulaires. Ce système, lancé sous la présidence belge et qui a rencontré beaucoup de succès chez nos partenaires, pourrait être généralisé.

En ce qui concerne les visas, nous avons rencontré jusqu'à présent certaines difficultés à obtenir des informations de l'étranger.

Nous avons la certitude absolue que certains demandeurs d'asile ont obtenu un visa. C'est très difficile de croire qu'ils feraient l'objet de persécutions alors qu'ils ont des papiers, ils circulent librement et ils peuvent demander un visa.

Il y a une quatrième mesure à laquelle je pensais, je ne la retrouve pas mais je vous en ferai part quand je vous rencontrerai.

Comme je l'ai déjà dit en séance plénière, disposer d'un système d'informations plus intégré, pas seulement les empreintes digitales mais toutes les informations dont on peut disposer sur le plan policier et judiciaire, est indispensable pour lutter avec efficacité contre l'immigration clandestine. J'ai aussi indiqué que le système d'empreintes, pour l'avenir, ne serait pas nécessairement le système le plus performant. On est en train de réfléchir, au niveau de la Commission européenne, à de nouvelles techniques digitales - de la main - qui permettent d'atteindre plus facilement, dit-on, et de manière plus performante le même résultat. Donc il y a aussi toute une évolution technique qui se fait en la matière.

11.05 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik wil toch even herhalen wat u in Het Laatste Nieuws van 30 januari 2001

constitue, en effet, un instrument révolutionnaire qui rendra certainement des services utiles.

Le système sera-t-il également appliqué à toute personne demandant un visa touristique? Les empreintes digitales de ces personnes seraient, paraît-il, également conservées? Cette information est-elle exacte?

11.04 Minister Antoine Duquesne: Inzake visa is de uitwisseling van informatie van cruciaal belang. België heeft een initiatief genomen. Daar waar het risico terzake groter is zullen de consulaire posten de inlichtingen over visa-aanvragen aan elkaar doorspelen. Dit systeem zou veralgemeend kunnen worden.

Het lijkt mij absoluut noodzakelijk over een beter geïntegreerd informatiesysteem te kunnen beschikken. In de toekomst zal misschien blijken dat andere systemen betere resultaten opleveren dan het systeem van de vingerafdrukken.

Er is terzake een belangrijke technologische evolutie aan de gang.

11.05 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Il y a un an, le ministre

hebt gezegd: "Ik wens dus dat ook bij de aflevering van een toeristenvisum in de ambassades van alle lidstaten vingerafdrukken worden genomen."

Mijnheer de minister, is dat uw eigen mening? U zegt dat de heer Smets zo'n uitspraak mag doen, maar deelt u die mening?

11.06 Antoine Duquesne, ministre: J'ai dit qu'il était souhaitable de disposer d'un système performant de contrôle des visas. J'ai par conséquent indiqué le système de la banque de données.

déclarait au journal *Het Laatste Nieuws* que les ambassades réclameraient également aux demandeurs de visas touristiques leurs empreintes digitales numérisées. Cette information est-elle exacte?

11.06 Minister **Antoine Duquesne**: Ik heb gezegd dat ik een performant visumcontrole-systeem wil. Het gebruik van vingerafdrukken sluit ik daarbij niet uit, maar die techniek brengt een aantal bezwaren mee.

11.07 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Et celui des empreintes digitales?

11.08 Antoine Duquesne, ministre: Je ne l'ai pas exclu. Mais il est vrai que cela se heurte à un certain nombre de difficultés. C'est un système qui n'a de sens que s'il est européen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van mevrouw Anne-Mie Descheemaeker aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de toegankelijkheid van kieshekjes" (nr. 6046)

12 Question de Mme Anne-Mie Descheemaeker au ministre de l'Intérieur sur "l'accessibilité des isoires" (n° 6046)

12.01 Anne-Mie Descheemaeker (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ondanks tal van inspanningen op het vlak van integratie en gelijke kansen worden personen met een handicap nog al te vaak geconfronteerd met praktische problemen in een maatschappij die vooral gericht is op wie perfect functioneert.

Het jaar 2003 wordt aangekondigd als het internationaal jaar van de gehandicapten en is tevens een verkiezingsjaar. Rolstoelgebruikers hebben in bepaalde gevallen meer problemen om hun stem uit te brengen dan de valide burgers. Ook al is het gebouw toegankelijk, wat niet altijd het geval is – soms zijn er trappen of zijn de deuropeningen te smal – zelfs dan is het klassieke stemhekje te smal. Elektrische rolstoelen zijn immers vrij breed. Bovendien is het schrijfbord te hoog. Als men zijn stem zittend kan uitbrengen, dan is het touw van het potlood waarschijnlijk te kort.

Kan de minister niet voorschrijven dat in elke gemeente minstens één stemhekje toegankelijk moet zijn voor rolstoelgebruikers?

12.01 Anne-Mie Descheemaeker (AGALEV-ECOLO): L'année 2003, qui sera consacrée Année internationale des handicapés, constituera également une année électorale. Pourtant, les personnes se déplaçant en fauteuil roulant ne peuvent toujours pas voter de la même manière que les citoyens valides: même lorsque le bâtiment accueillant les électeurs est accessible grâce à l'absence d'escaliers et à la largeur des portes, les isoires eux-mêmes sont encore trop étroits et la tablette trop élevée.

Le ministre ne peut-il pas exiger que, dans chaque commune, un isoire au moins soit accessible aux personnes se déplaçant en fauteuil roulant.

12.02 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, dans chaque bâtiment où un ou plusieurs bureaux de vote sont établis par tranche de cinq bureaux, il doit être prévu au moins un compartiment-isoire spécial à l'intention des électeurs moins valides et ce

12.02 Minister **Antoine Duquesne**: In elk gebouw waar een of meer stembureaus ondergebracht zijn, moet er

conformément à l'arrêté ministériel du 10 août 1894 relatif au matériel électoral modifié par l'arrêté ministériel du 6 mai 1980 et publié au Moniteur belge le 15 mai 1980. Une réglementation existe déjà actuellement.

Ce compartiment-isoloir doit avoir une superficie minimale de 1 m² et doit être pourvu d'un pupitre dont la tablette se situera à une hauteur de 85 cm au moins et de 100 cm au plus. L'électeur qui souhaite faire usage de ce compartiment-isoloir spécialement aménagé, en formule la demande au président du bureau qui désigne un témoin ou un assesseur pour l'accompagner jusqu'à l'isoloir. Une chaise doit être mise à la disposition des moins valides qui n'utilisent pas de fauteuils roulants.

Les dispositions relatives à l'installation d'un isoloir spécial sont rappelées lors de chaque élection lors des instructions publiées par mon département. L'accessibilité constitue un des critères retenus par le gouverneur de province ou son délégué lors de la désignation des locaux destinés à héberger les bureaux de vote.

Cette désignation intervient sur la proposition du collège des bourgmestres et échevins. Afin de faciliter l'accès des bureaux de vote aux handicapés, les communes sont également invitées à réserver, à leur intention, des places de stationnement à proximité des bureaux et à rendre le bâtiment où l'on vote suffisamment accessible aux moins valides.

Pour être complet, je vous rappelle que le président d'un bureau de vote peut autoriser l'électeur qui, par suite d'une infirmité physique, se trouve dans l'impossibilité de se rendre seul dans l'isoloir ou d'exprimer lui-même son vote à se faire accompagner ou assister par une personne choisie par l'électeur en question. Il s'agit de l'article 143 du code électoral. Le nom de l'un et de l'autre sont mentionnés au procès-verbal. La présentation d'un certificat médical n'est pas requise.

Enfin, l'article 147bis, paragraphe primo, du code électoral, qui dispose que l'électeur incapable de se rendre au bureau de vote ou d'y être transporté pour cause de santé ou d'infirmité, peut donner procuration à un autre électeur pour voter en son nom. Cette incapacité doit, cette fois, être attestée par un certificat médical.

Il existe donc une réglementation. Les gouverneurs de province et les collèges des bourgmestre et échevins doivent être attentifs en la matière. Je sais, par expérience, que ces dispositions ne sont pas respectées partout. Mais je pense, madame, que c'est auprès des gouverneurs de province et des responsables communaux qu'il faut insister pour que la réglementation prévue soit appliquée.

12.03 Anne-Mie Descheemaeker (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, dank u voor dit zeer duidelijk en concreet antwoord. Inderdaad, u zegt het zelf, er is heel zeker een groot verschil tussen de theorie en de praktijk. Ik zou toch nog even één zaak willen aanhalen, want misschien zit het probleem wel daar. Meestal worden de mensen opgeroepen op basis van de omgeving waar ze wonen, of worden ze alfabetisch gekozen, en toegewezen aan een of ander stembureau. En eigenlijk kan de wetgever die de stembiljetten opstuurt niet weten wie al of niet gehandicapt is of in een rolstoel zit.

krachtens de vigerende wetgeving in ten minste één speciaal kieshokje voor gehandicapten voorzien zijn.

De kiezer kan zich tot de voorzitter van het stembureau wenden. De voorzitter wijst een assessor en een getuige aan, die de betrokkene begeleiden tot aan het stembokje.

Bij elke verkiezing brengt mijn departement deze bepalingen in herinnering.

De toegankelijkheid is een van de criteria op grond waarvan de provinciegouverneur, op voorstel van het college van burgemeester en schepenen, de lokalen voor de stembusgang selecteert.

De gemeenten worden verzocht parkeerplaatsen in de buurt van de bureaus vrij te houden en de toegankelijkheid van het gebouw te waarborgen.

De voorzitter van een stembureau kan de kiezer de toestemming geven zich door een persoon van zijn keuze naar het kieshokje te laten vergezellen. Een medisch attest is hiervoor niet vereist. Als de kiezer niet in staat is zich zelf naar het stembureau te begeven, kan hij op grond van een medisch attest een volmacht verlenen. Dit alles is dus gereguleerd. De provinciegouverneurs en de gemeentelijke overheden dienen erop toe te zien dat die reglementering wordt nageleefd.

12.03 Anne-Mie Descheemaeker (AGALEV-ECOLO): La pratique diffère en effet sensiblement de la théorie. L'origine du problème réside peut-être dans le fait que les électeurs sont convoqués en fonction de leur domicile ou par ordre alphabétique. La personne se chargeant des convocations

Misschien zit het concrete, praktische probleem daar: stel, een gehandicapt persoon moet in bureau 1 zitten, en er is één plaats voor mindervaliden voorzien in bureau 7, als ze al voorzien is, dan stelt het probleem zich opnieuw.

n'est pas en mesure de savoir si une personne souffre d'un handicap ou non.

12.04 **Antoine Duquesne**, ministre: Votre observation est pertinente, madame. Je vais demander à mon administration de réfléchir à votre suggestion. Au moment de l'élaboration des listes électorales, les administrations communales pourraient éventuellement vérifier s'il n'y a pas de demandes particulières en ce qui concerne les invalides. Une fois la machine en route, c'est trop tard. Il faut essayer d'anticiper.

12.04 Minister **Antoine Duquesne**: Uw opmerking is relevant. Ik zal mijn administratie vragen of de gemeentebesturen de eventuele behoeften niet kunnen bepalen op het ogenblik dat de kieslijsten worden opgesteld.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De vragen nrs. 6077, 6085 en 6129 van de heren Dirk Pieters, Daniël Vanpoucke en Jos Ansoms en de interpellatie nr. 1066 van de heer Gerolf Annemans worden naar een latere datum verschoven.

Ingevolge de afwezigheid van de heer Peter Vanhoutte wordt zijn vraag nr. 6104, met toepassing van artikel 89.11 van het Reglement, als ingetrokken beschouwd.

*La réunion publique de commission est levée à 18.35 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 18.35 uur.*